

II. PLANTOELICHTING INPASSINGSPAN - COBRACABLE

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN
MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

23 februari 2016
078353548:I.9 - Definitief
C05014.000004.0300

Inhoud

Inhoud	1
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Nut en noodzaak.....	7
1.2.1 Bijdrage COBRACable aan EU-Doelstellingen.....	8
1.2.2 Nevendoelstellingen CobraCable.....	9
1.3 tracé en plangebied Inpassingsplan COBRACable.....	10
1.3.1 Tracé Nederland - Denemarken.....	10
1.3.2 Plangebied Inpassingsplan COBRACable.....	12
1.4 Planvorm en vigerende regelingen.....	13
1.4.1 Toepassing Rijkscoördinatierегeling en het inpassingsplan.....	14
1.5 Benodigde besluiten.....	14
1.6 De m.e.r.-procedure.....	15
1.6.1 Milieueffectrapportage.....	15
1.6.2 Noodzaak opstellen MER COBRACable.....	16
1.7 Leeswijzer.....	16
2 Projectbeschrijving	18
2.1 Inleiding.....	18
2.2 De 380 kV-hoogspanningsverbinding.....	19
2.3 De 320 kV-hoogspanningsverbinding.....	19
2.4 Converterstation.....	21
2.5 Ruimtebeslag werkzaamheden, beheer en onderhoud.....	23
3 Ruimtelijk beleid	25
3.1 Beleid.....	25
3.1.1 Europees beleid.....	25
3.1.1.1 Europa 2020.....	25
3.1.2 Rijksbeleid.....	26
3.1.2.1 Derde Structuurschema Electriciteitsvoorziening.....	26
3.1.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012).....	26
3.1.2.3 Nationaal Waterplan (2016).....	27
3.1.2.4 Structuurvisie Buisleidingen 2012 - 2035.....	27
3.1.2.5 Derde Nota Waddenzee - Ontwikkeling van de wadden voor natuur en mens (2007).....	28
3.1.2.6 Beleidslijn Kust (2007).....	28
3.1.2.7 LÉven in de Wadden, Beheer- en ontwikkelplan Waddengebied (2009).....	29
3.1.2.8 Beheerplan voor de Rijkswateren 2016 - 2021.....	29
3.1.2.9 Beleidsnota Noordzee 2016 - 2021.....	29
3.1.2.10 Natura 2000 - Beheerplan Noordzeekustzone (Concept ontwerp 2015).....	30
3.1.2.11 Milieueffectstudie Kabels en Leidingen (2013).....	30

3.1.3	Provinciaal beleid	30
3.1.3.1	Omgevingsvisie Groningen (2015-2019)	30
3.1.3.2	Interprovinciaal beleidsplan Waddenzeegebied (1995)	30
3.1.4	Gemeentelijk beleid	31
3.2	Wet- en regelgeving	31
3.2.1	Europese wet- en regelgeving	31
3.2.1.1	Europese Verordening 347/2013	31
3.2.1.2	Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (Kaderrichtlijn Water) (2000)	32
3.2.1.3	De Europese Richtlijn 2009/28/EG1 (Richtlijn voor hernieuwbare energie)	32
3.2.2	Rijksniveau	33
3.2.2.1	Elektriciteitswet 1998	33
3.2.2.2	Energierapport 2016	33
3.2.2.3	Energieakkoord 2013	33
3.2.2.4	Crisis- en herstelwet	34
3.2.2.5	Waterwet (2010)	34
3.2.3	Gemeentelijk niveau	34
3.2.3.1	Beheersverordeningen	34
4	Beschrijving plangebied en omgeving	35
4.1	Inleiding	35
4.2	Bestaande functies en toekomstige ontwikkelingen	35
4.3	Infrastructuur	36
4.4	Cultuurhistorie en archeologie	37
4.5	Natuur	38
4.6	Beroepsvisserij	38
4.7	Recreatie	39
4.8	Windenergie / windturbines	39
5	Onderbouwing en beschrijving voorkeurstracé en converter	40
5.1	Inleiding	40
5.2	Uitgangspunten	40
5.2.1	Land of zee	40
5.2.2	Overige uitgangspunten	41
5.3	Milieueffectrapportage	41
5.3.1	Mer-procedure	41
5.3.2	Effectbeperkende maatregelen	47
5.4	Motivering tracékeuze voorkeurstracé	49
5.4.1	Voorkeursalternatief	49
5.4.2	Beschrijving van het voorkeurstracé	50
5.4.3	Converterstation	51
5.5	Conclusies	52
6	Onderzoek inzake gevolgen voor het milieu	53
6.1	Inleiding	53
6.2	Natuur	53
6.2.1	Toetsingskader	53

6.2.2	Referentiesituatie	55
6.2.3	Effecten initiatief	55
6.2.4	Conclusie	57
6.3	Archeologie.....	58
6.3.1	Toetsingskader.....	58
6.3.2	Referentiesituatie.....	58
6.3.3	Effecten initiatief	58
6.3.4	Conclusie	59
6.4	Landschap en cultuurhistorie.....	60
6.4.1	Toetsingskader.....	60
6.4.2	Referentiesituatie.....	60
6.4.3	Onderzoek.....	60
6.4.4	Conclusie	61
6.5	Bodem.....	61
6.5.1	Toetsingskader.....	61
6.5.2	Referentiesituatie.....	61
6.5.3	Onderzoek.....	62
6.5.4	Conclusie	62
6.6	Water.....	63
6.6.1	Toetsingskader.....	63
6.6.2	Referentiesituatie.....	63
6.6.3	Onderzoek.....	63
	6.6.3.1 Kabel	64
	6.6.3.2 Converterstation.....	64
	6.6.3.3 Waterkering.....	64
6.6.4	Watertoets	65
6.6.5	Conclusie	65
6.7	Geluid.....	66
6.7.1	Toetsingskader.....	66
6.7.2	Referentiesituatie.....	67
6.7.3	Onderzoek.....	68
6.7.4	Conclusie	68
6.8	Externe veiligheid	69
6.8.1	Toetsingskader.....	69
6.8.2	Referentiesituatie / analyse	69
6.8.3	Conclusie	72
6.9	Luchtkwaliteit	72
6.9.1	Toetsingskader.....	72
6.9.2	Referentiesituatie / Analyse.....	72
6.9.3	Conclusie	73
6.10	Magnetische velden.....	73
6.10.1	Toetsingskader.....	73
6.10.2	Referentiesituatie / Analyse	74
6.10.3	Conclusie	74
7	Juridische context en planbeschrijving	75
7.1	Inleiding.....	75
7.2	Toepassing rijkscoördinatierегeling.....	75
7.3	Projecten van Gemeenschappelijk Belang.....	75

7.4	Coördinatie uitvoeringsbesluiten.....	77
7.5	Crisis- en herstelwet.....	78
7.6	Plangebied van het inpassingsplan	78
7.7	Toelichting op de bestemmingen	79
7.8	Algemene regels.....	82
8	Uitvoerbaarheid	83
8.1	Economische uitvoerbaarheid	83
8.2	Schadeafhandeling	83
8.3	Beschikbaarheid gronden.....	85
8.4	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	85
8.4.1	Reikwijdte en detailniveau milieueffectrapportage	85
8.4.2	BRO-overleg en horen Provinciale Staten en gemeenteraad	85
8.4.3	Ontwerp-inpassingsplan	86
8.4.4	Procedure m.e.r.	86
8.4.5	Procedurele uitvoerbaarheid	87
8.5	Conclusie	87
Bijlage 1	Kaarten en luchtfoto's	89
Bijlage 2	Overzicht geldende beheersverordeningen	90
Bijlage 3	Nota vooroverleg	91
Bijlage 4	Bodem converterstation	95
Bijlage 5	Geluid converterstation	96
Bijlage 6	Archeologie (op zee)	97
Bijlage 7	Soortbeschermingstoets (totaal COBRACable)	98
Bijlage 8	Nota van antwoord zienswijzen COBRACable.....	99
Bijlage 9	Advies en aanbiedingsbrief Commissie voor de m.e.r.....	100

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING

Deze toelichting bevat de motivering van het besluit en de onderbouwing van het inpassingsplan van de Minister van Economische Zaken (hierna: EZ) en de Minister van Infrastructuur en Milieu (hierna: IenM) waarmee de ruimtelijke inpassing (juridisch-planologische basis) van de interconnector tussen Eemshaven (NL) en Endrup (DK) (hierna: COBRACable) op Nederlands gemeentelijk (ingedeeld) grondgebied wordt geregeld. Interconnectoren zijn grensoverschrijdende hoogspanningsverbindingen.

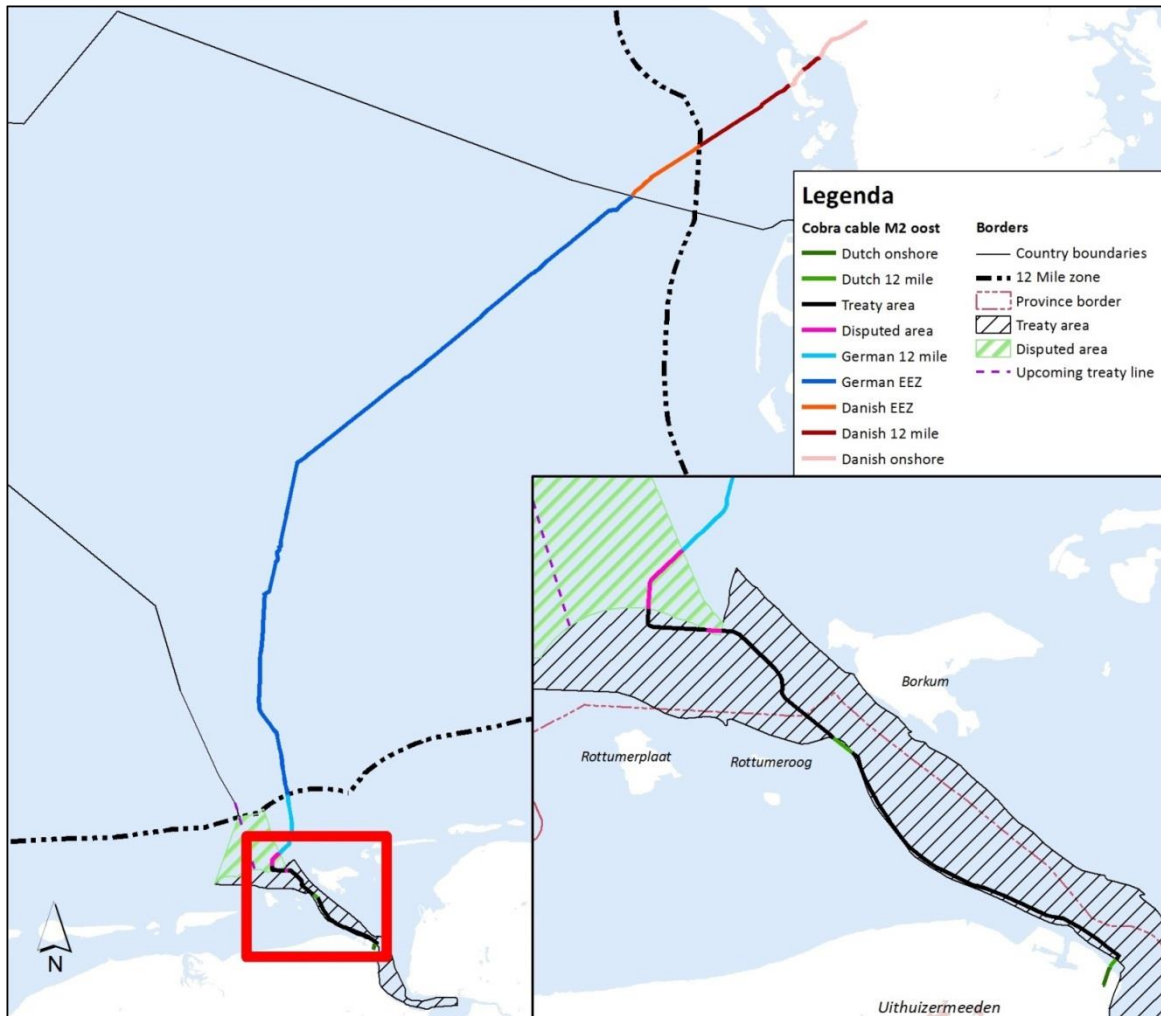
Daar waar in deze toelichting de ministers worden genoemd, worden voornoemde ministers bedoeld; deze vormen samen het bevoegd gezag voor het inpassingsplan. TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) is initiatiefnemer voor het realiseren van COBRACable.

TenneT is voornemens om in Nederland de volgende onderdelen van COBRACable te realiseren:

- Een wisselstroomkabel tussen transformatorstation Eemshaven-Oudeschip en het nieuw te realiseren converterstation;
- Een converterstation in de Eemshaven;
- Een gelijkstroomkabel deels op land en deels op zee.

Het project COBRACable ligt ten dele in de gemeente Eemshaven, provincie Groningen. Het deel van het zeetracé dat met dit inpassingsplan wordt geregeld, bevindt zich binnen het gebied van het Eems-Dollardverdrag tussen Nederland en Duitsland.

Een indicatie van de ligging van het totale tracé van COBRACable is opgenomen in figuur 1.

Figuur 1 Ligging COBRACable

Het project 'COBRACable' dat bestaat uit een ondergrondse hoogspanningsverbinding en een converterstation past binnen de doelstellingen om energie efficiëntie en duurzame energie bronnen te faciliteren binnen het European Energy Programme for Recovery (hierna: EEPR). Het EEPR is in 2008 opgestart als reactie op de financiële- en energie crisis in 2008. Het EEPR richt zich op drie sectoren, waarvan de gas- en elektriciteitsinfrastructuur er één is. Deze sector subsidieert projecten in de volgende categorieën:

- Veiligheid en diversiteit van energiebronnen;
- Optimalisatie en integratie van het Europese energienetwerk;
- Ontwikkeling van het energie netwerk;
- Verbindingen met duurzame energiebronnen;
- Veiligheid, betrouwbaarheid en compatibiliteit van interconnecties van het energie netwerk;

COBRACable valt binnen meerdere categorieën van dit programma en heeft de zogenaamde status van Project van Gemeenschappelijk Belang. Op 1 juni 2013 is namelijk de Verordening (EU) 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur en tot intrekking van Beschikking nr. 1364/2006/EG en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 713/2009, (EG) nr. 714/2009 en (EG) nr. 715/2009 (PbEU 2013, L 115) (hierna: de Verordening) van kracht

geworden. Het project COBRACable is vervolgens aangemerkt als een project betreffende elektriciteit dat is opgenomen op de Unielijst van projecten van gemeenschappelijk belang, als bedoeld in artikel 3, vierde lid, van de Verordening in samenhang met bijlage VII bij de Verordening, zie voor meer uitgebreide informatie over de hiervoor genoemde Verordening en de status van project van gemeenschappelijk belang, paragraaf 7.3.

Het onderhavige inpassingsplan vormt de juridisch-planologische basis voor de realisatie van het Nederlandse deel van de COBRACable. Voor het Duitse en Deense deel van de COBRACable kan worden opgemerkt dat de bevoegde gezagen hebben ingestemd met de aanleg van de kabel. De benodigde Duitse en Deense vergunningen zijn inmiddels (februari 2016) verleend. Voor de Duitse exclusieve economische zone (EEZ) zijn twee vergunningen van belang. Deze zijn verleend door Bundesamt für Seeschifffahrt und Hydrographie (BSH) en het Landesamt für Bergbau, Energie und Geologie (LBEG). Voor de Duitse inshore is de Strom- und Schifffahrtspolizeiliche Genehmigung (SSG) afgegeven.

Alleen de aangevraagde PFV vergunning (Planfeststellungsverfahren) dient nog afgegeven te worden. Het Duitse bevoegd gezag, Niedersächsische Landesbehörde für Straßenbau und Verkehr (NLStBV), heeft TenneT een brief gestuurd waarin wordt bevestigd dat deze vergunning uiterlijk in maart 2016 wordt verleend. In Denemarken zullen voorts nog diverse uitvoeringsvergunningen worden aangevraagd in 2016.

1.2 NUT EN NOODZAAK

Als beheerder van het Nederlandse en een deel van het Duitse elektriciteitstransportnet is TenneT verantwoordelijk voor een veilig, betrouwbaar en doelmatig elektriciteitsnetwerk. Interconnectoren (grensoverschrijdende hoogspanningsverbindingen) leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de (Noordwest) Europese elektriciteitsmarkt. Daarbij is in Nederland het Energieakkoord voor duurzame groei (2013) afgesloten tussen het kabinet, bedrijfsleven en maatschappelijke instanties. COBRACable voorziet in de stimulering van duurzame energie en heeft hierdoor een positieve invloed op realisatie van pijlers uit het Energieakkoord. Deze staan beschreven in hoofdstuk 3 van deze toelichting.

De noodzaak volgt verder uit de volgende vier EU-hoofddoelstellingen, waaraan COBRACable een bijdrage levert:

1. De ontwikkeling van de (Noordwest) **Europese elektriciteitsmarkt**;
2. De verbetering van de **leveringszekerheid** in Nederland en Denemarken, door een betere toegang tot elkaars productie-eenheden;
3. De prijsstabilisatie op de Europese energiemarkt, door **prijsconvergentie** tussen Nederland en Denemarken;
4. Een betere benutting van het huidige Europese (on- en offshore) **windenergiepotentieel**, door vergroting van de transportmogelijkheden tussen lidstaten en het faciliteren van toekomstige offshore windparken door een mogelijke aansluiting op COBRACable.

Deze doelstellingen worden in het navolgende toegelicht.

1.2.1 BIJDRAGE COBRACABLE AAN EU-DOELSTELLINGEN

Bijdrage aan de ontwikkeling van de (Noordwest) Europese elektriciteitsmarkt

De aanleg van de COBRACable is van belang voor het vergroten van de interconnectorcapaciteit in Europa. Het vergroten van de interconnectorcapaciteit heeft als doel de Europese elektriciteitsmarkten te integreren, om kostenvoordelen voor de gebruikers te bereiken. Door concentratie van grootschalige elektriciteitsproductie op locaties waar het gunstig is, ontstaat de vraag naar interconnectoren die deze elektriciteit kunnen transporteren naar landen die een vraag hebben naar energie. Dit geldt zowel voor conventioneel als duurzaam opgewekte elektriciteit. Voorbeelden van grootschalige duurzame energie die wordt opgewekt op locaties die specifiek hiervoor geschikt zijn, zijn windparken in Noord-Europa en grootschalige zonne-energie in Zuid-Europa.

Momenteel is het Europese energienetwerk nog niet voorbereid op het transport van grote hoeveelheden windenergie uit het noorden van Europa. De COBRACable is een van de verbindingen die het transport van groene(wind)energie in Noord-Europa in de toekomst mogelijk gaat maken. Om de Noord-Europese elektriciteitsmarkten beter op elkaar aan te sluiten, is gekozen voor een verbinding tussen Nederland en Denemarken, COBRACable. Windenergie uit Noord-Europa kan hierdoor gemakkelijk door Nederland gebruikt worden of via Nederland getransporteerd worden naar de andere Europese lidstaten. COBRACable heeft ook een positieve invloed op de elektriciteitszekerheid van Denemarken. In een geval van een hogere vraag dan aanbod door bijvoorbeeld het tijdelijk ontbreken van windenergie in Denemarken, kan Nederland elektriciteit aan Denemarken leveren. COBRACable levert kortom een betere toegang tot duurzame energie voor Nederland én geeft meer energiezekerheid voor Denemarken.

Leveringszekerheid

Met interconnectoren wordt de leveringszekerheid van energie vergroot. Dit komt doordat afnemers – via de koppelverbindingen tussen de nationale netten – beter gebruik kunnen maken van verschillende energiebronnen die, afhankelijk van de energieopwekking, verschillen in beschikbaarheid en inzetbaarheid. De kans op congestie (het niet kunnen transporteren van elektriciteit door bijvoorbeeld uitval van een verbinding) in elektriciteitstransportnetwerken wordt met interconnectoren bovendien verkleind en bij uitval van een verbinding kan het netwerk gemakkelijk via een alternatieve route van elektriciteit voorzien worden.

Prijsconvergentie

In het geval dat Denemarken een lagere energieprijs heeft dan Nederland, kan een interconnector tussen de twee landen zorgen voor prijsconvergentie tussen beide markten. Omgekeerd geldt hetzelfde. Zo kan Nederland, wanneer Denemarken een lagere energieprijs heeft, profiteren van de lagere energieprijzen van Denemarken door het importeren van (wind)energie uit Denemarken. Daar tegenover staat dat Denemarken in tijden van een laag aanbod van windenergie in eigen land, kan profiteren van de opgewekte energie uit Nederland. Deze wisselwerking leidt tot een stabielere elektriciteitsmarkt en een gelijkwaardige prijs.

Windenergiepotentieel

De Nederlandse regering heeft als doel dat in 2020 14% van alle verbruikte energie duurzaam wordt opgewekt; in 2023 moet dat 16% zijn. De Deense doelstelling is dat in 2020 30% van het energiegebruik afkomstig moet zijn uit duurzame energiebronnen. Beide landen geven in hun energiebeleid dan ook hoge prioriteit aan de ontwikkeling van windenergie. Het potentieel daarvoor is in beide landen zowel on- als offshore groot. Medio 2013 was in Nederland en Denemarken respectievelijk ongeveer 2,7 en 4,3 Giga Watt (hierna: GW) aan windturbines geïnstalleerd (Compendium, 2013 ; RVO, 2013). Dit betekent dat in Nederland in meer dan 10% van het elektriciteitsverbruik wordt voorzien door windenergie, in Denemarken 29%. In Nederland zijn er plannen voor de grootschalige uitbreiding van het windenergievermogen, met ongeveer 11 GW (ECN, 2010). Het Deense opgestelde vermogen zal in de periode 2010 tot 2020 ook sterk toenemen naar 5,755 GW. Daarmee komt Denemarken boven zijn eigen doelstelling van 30% uit (Energinet, 2013).

Windenergie haalt voordeel uit een combinatie van windparken en grote aan elkaar verbonden transportnetwerken. Grote transportnetwerken kunnen effecten van fluctuerende energieproductie van windparken, beter opvangen door het bestaan van meerdere productiesystemen en afnemers in dat netwerk. Om de energiedoelstellingen van Nederland en Denemarken in 2020 daadwerkelijk te bereiken, is het van belang dat er meer duurzame energie opgewekt wordt. Doelstellingen voor duurzame energieopwekking zijn reeds geformuleerd door de EU en door beide landen, maar de capaciteit om deze energie van windparken te transporteren is nog niet toereikend. Met de aanleg van de COBRACable wordt dergelijk transport in de toekomst mede mogelijk maakt.

1.2.2 NEVENDOELSTELLINGEN COBRACABLE

Hoewel de COBRACable primair een interconnector is, wordt rekening gehouden met een andere functionaliteit, namelijk een eventuele toekomstige aansluiting van offshore windparken. Toekomstige windparken op zee kunnen aangesloten worden op de landelijke netwerken, maar directe aansluiting op de COBRACable is korter en daarom mogelijk goedkoper, ook omdat er dan geen additionele converter terminal behoeft te worden gebouwd. In de uitvoering houdt COBRACable rekening met de mogelijke aansluiting van windparken op de kabel vooruitlopend op het zogenaamde 'mashed grid'¹ op de Noordzee.

Het aansluiten van windparken op de COBRACable is enkel een toevoeging aan de functionaliteit van de interconnector. Wanneer een windparkeigenaar een verzoek tot aansluiting indient bij TenneT, zal onderzoek gedaan worden naar de haalbaarheid van het aansluiten van windparken op de kabel of een afzonderlijke aansluiting. Hieronder zijn de mogelijke voor- en nadelen van aansluiting van windparken op COBRACable beknopt weergegeven.

Voordelen

In vergelijking met het aansluiten van offshore windparken via een station op land, leidt een kortere verbinding op het elektriciteitsnetwerk via de COBRACable tot minder effecten op de omgeving.

---

¹ Mashed Grid verwijst naar de gemixte elektriciteitsinfrastructuur in de Noordzee van kabels voor Windparken en interconnectoren.

Er is ook geen extra converterstation nodig voor het omzetten en transformeren van elektriciteit.

Nadelen

Het aansluiten van offshore windparken op de COBRACable kan tot gevolg hebben dat er een capaciteitsvermindering optreedt voor het transporteren van elektriciteit tussen Denemarken en Nederland.

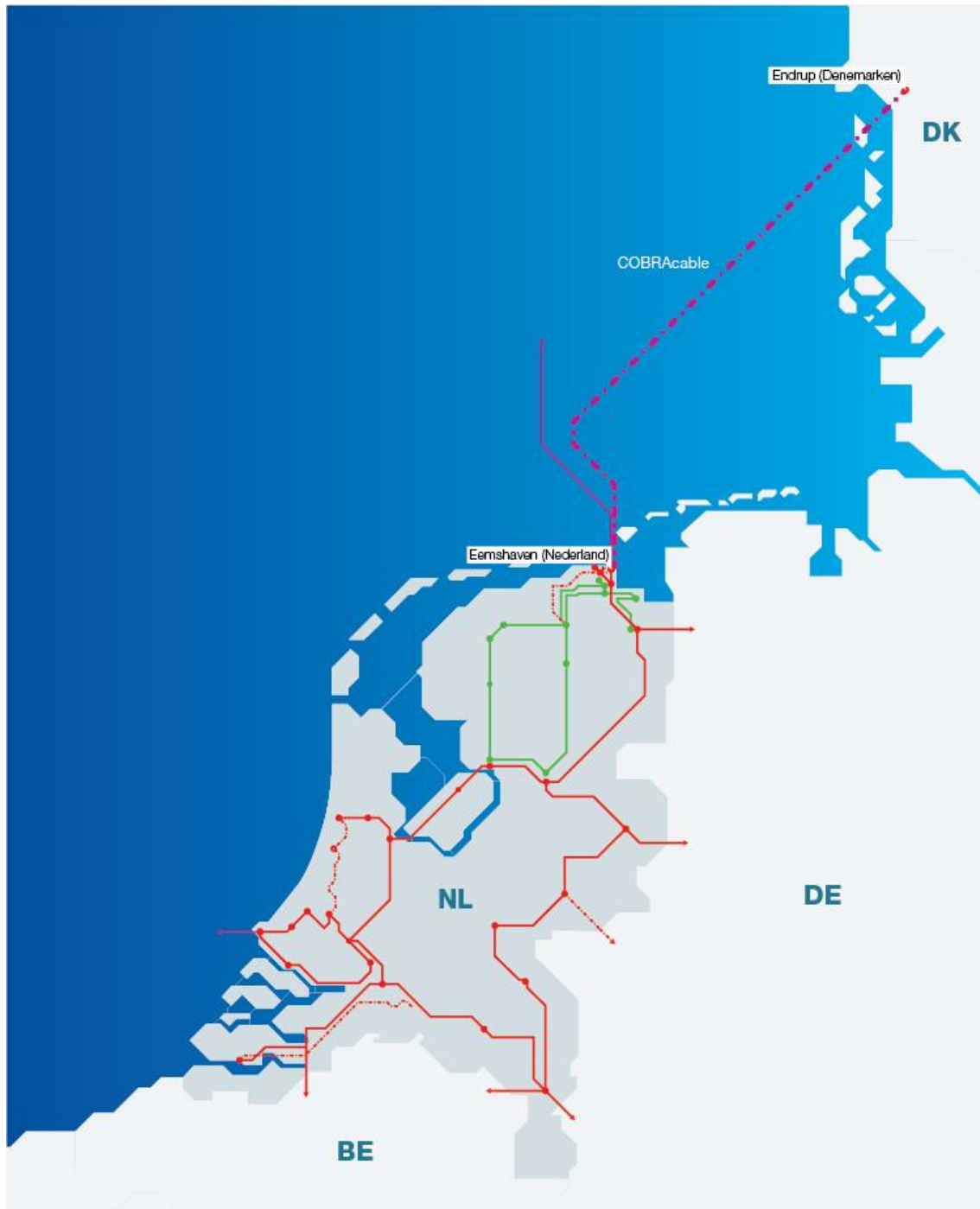
1.3 TRACÉ EN PLANGEBIED INPASSINGSPLAN COBRACABLE

In deze paragraaf wordt ingegaan op het plangebied van dit inpassingsplan. Om het totale initiatief duidelijk te maken, is eerst een omschrijving gegeven van het totale tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Denemarken en Nederland. Vervolgens wordt nader op het plangebied van het inpassingsplan ingegaan.

1.3.1 TRACÉ NEDERLAND - DENEMARKEN

Het tracé van COBRACable loopt van de Eemshaven in Nederland, door de Wadden- en Noordzee naar het aansluitpunt bij de Deense plaats Endrup. Zie figuur 2 voor een indicatie van het tracé.

De hoogspanningsverbinding heeft een lengte van circa 325 km en loopt door drie landen, te weten Nederland, Duitsland en Denemarken.

Figuur 2 Totaal tracé COBRACable: van Nederland naar Denemarken via Duitsland

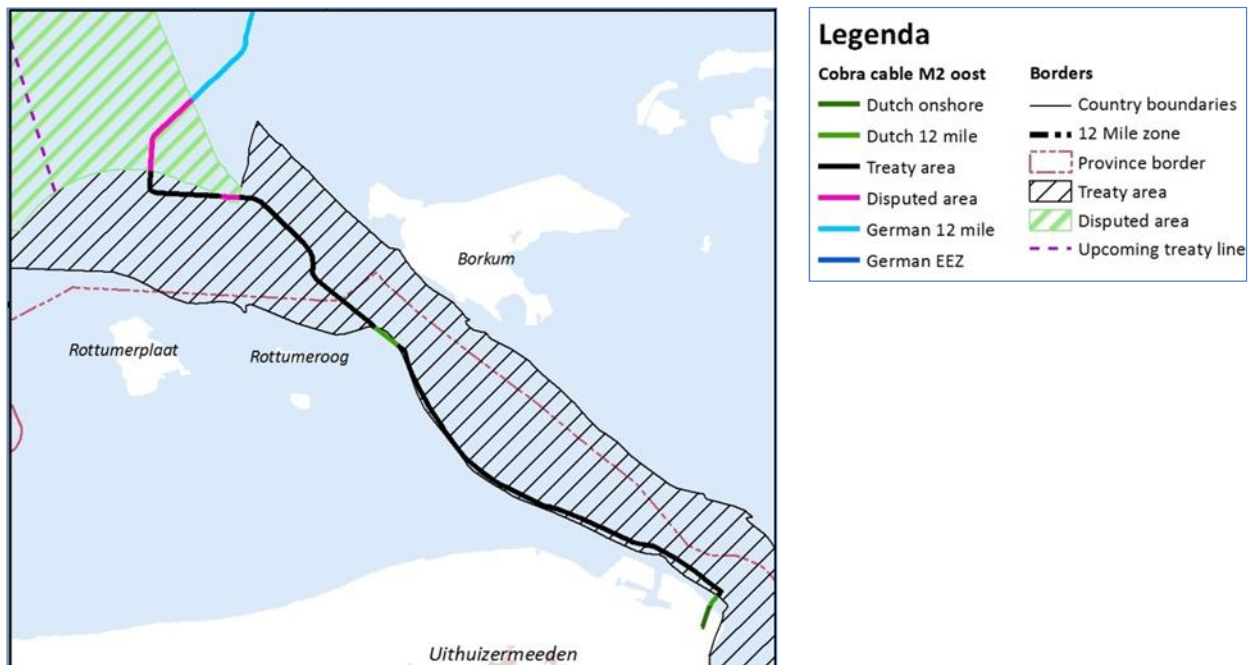
Ter hoogte van de dijk rond de Eemshaven gaat het ondergrondse landtracé van de hoogspanningsverbinding over in zee waar deze na ongeveer 700 meter in het Eems-Dollard verdragsgebied ligt. Hier gelden de bepalingen van het Eems-Dollard Verdrag (1960). In de 3 tot 12 zeemijlzone ligt de zee kabel in zogenaamd betwist gebied. Hier gelden de bepalingen van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende het gebruik en beheer van de territoriale zee van 3 tot 12 zeemijlen (2014). Hoewel dit Verdrag nog niet in werking is getreden, is tussen Nederland en Duitsland vastgelegd dat het Verdrag al wel wordt toegepast.

Daarna doorkruist het tracé onbetwist Duits gebied en gaat het verder binnen de 12 mijlszone in de Duitse Exclusieve Economische Zone (EEZ). Het tracé komt vervolgens op Deens grondgebied, door zee en op land. Figuur 1 hiervoor laat de ligging van de totale ondergrondse hoogspanningsverbinding zien in relatie tot de verschillende grenzen.

Het tracé ligt de eerste 20 kilometer vanaf de Eemshaven, parallel en ten oosten van de NorNed kabel (interconnector tussen Nederland en Noorwegen).

1.3.2 PLANGEBIED INPASSINGSPLAN COBRACABLE

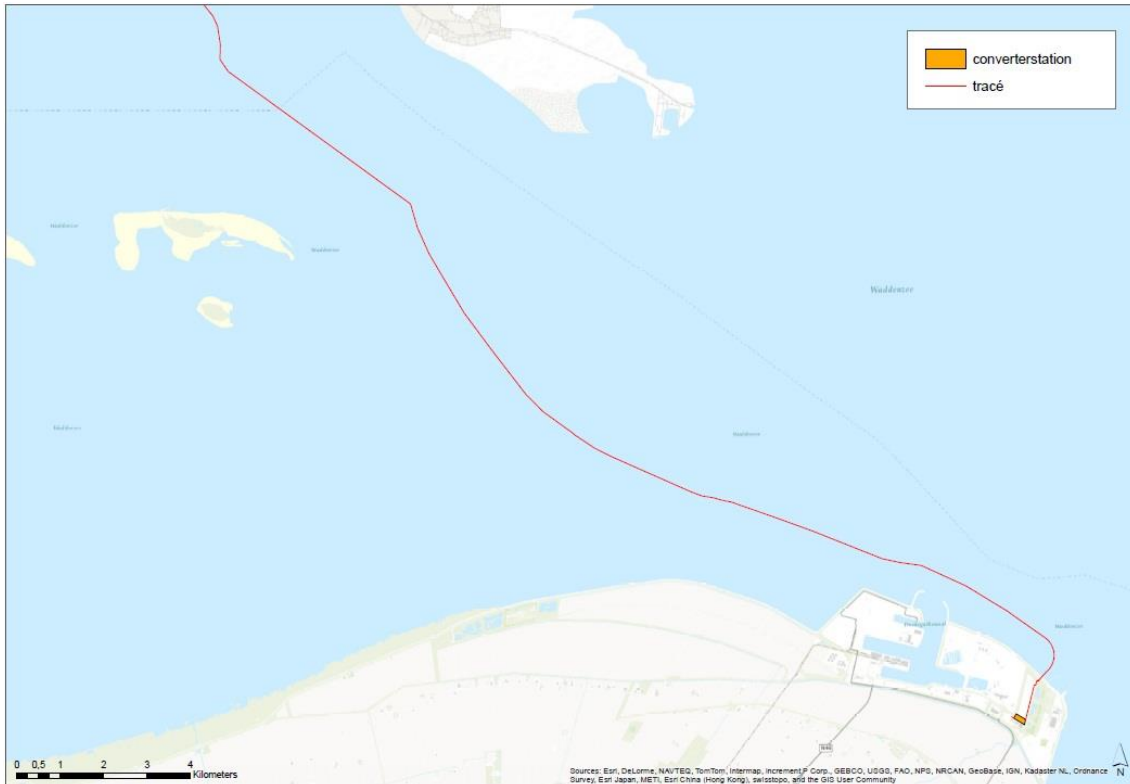
Voor de realisatie van de ondergrondse hoogspanningsverbinding en het converterstation in gemeentelijk ingedeeld gebied (gemeente Eemsmond strekt zich uit tot meerdere kilometers in de Waddenzee) wordt dit inpassingsplan opgesteld, zie figuur 3 hierna.

Figuur 3 Ligging plangebied in relatie tot grenzen

De kaart hierna (figuur 4) laat de ligging van het tracé zien op een topografische ondergrond.

Het converterstation wordt gerealiseerd op het industrieterrein Eemshaven, Het betreft een zeer industriële omgeving. Net ten zuiden van het nieuw te situeren converterstation, ligt het bestaande converterstation van de NorNed kabel. Ten oosten ligt het bestaande onderstation Eemshaven-Oudeschip, waarop het converterstation via een ondergrondse kabel zal aantakken. In de directe omgeving zijn voorts nog windturbines gelegen en industriële gebouwen. De COBRACable zal vanuit het converterstation noordwaarts gaan, parallel aan een bestaande weg. Vervolgens zal de kabel het water insteken. Vanaf dat punt is sprake van een open watervlakte.

Figuur 4 Tracé en converterstation op topografische ondergrond

1.4 PLANVORM EN VIGERENDE REGULINGEN

Ter plaatse van het plangebied van het voorliggend inpassingsplan gelden twee beheersverordeningen:

- Beheersverordening Eemshaven.
- Beheersverordening Waddenzee en Noordzee.

De beheersverordening Eemshaven is vastgesteld om gedurende een overgangperiode tot een nieuw bestemmingsplan van kracht is, te voorzien in een planologische regeling, die de bestaande rechten niet vergroot of verkleint. Het destijds geldende bestemmingsplan en de toenmalige bestaande situatie hebben de basis gevormd voor de nu geldende beheersverordening. Het aanleggen van een ondergrondse hoogspanningsverbinding is niet mogelijk op grond van de beheersverordening Eemshaven. Realisatie van het converterstation binnen de regels van de beheersverordening wordt discutabel geacht.

In de beheersverordening Waddenzee en Noordzee is de bestaande situatie (actuele gebruik van de gronden) van de Waddenzee vastgelegd. Ook zijn de al eerder geldende regelingen opgenomen in deze beheersverordening. De aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding past niet binnen de verordening.

Vanwege het feit dat de ondergrondse hoogspanningsverbinding niet past in de Beheersverordening Eemshaven en de Beheersverordening Waddenzee en Noordzee en de inpasbaarheid van het converterstation niet evident was, is er voor gekozen om zowel het converterstation als de ondergrondse hoogspanningsverbinding, op te nemen in het voorliggende inpassingsplan.

1.4.1 TOEPASSING RIJKSCOÖRDINATIETREGELING EN HET INPASSINGSPLAN

Toelichting rijkscoördinatiereregeling

De procedure die wordt aangeduid als de rijkscoördinatiereregeling is geregeld in artikel 3.35, eerste lid, Wro en omvat twee elementen. Ten eerste een inpassingsplan, een ruimtelijk besluit van de rijksoverheid op basis van artikel 3.28 Wro. Ten tweede de gecoördineerde voorbereiding door de rijksoverheid van de voor een project benodigde (overige) besluiten. De besluitvorming over dit project wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatiereregeling (ingevolge artikel 20a, eerste lid, aanhef en onder c, Elektriciteitswet 1998 in samenhang met artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro). Voor een verdere toelichting op de rijkscoördinatiereregeling wordt verwezen naar paragraaf 7.2. Hierbij dient te worden aangetekend dat, nu het een Project van Gemeenschappelijk Belang (PGB) betreft, tevens de vereisten uit de Verordening hierbij in acht zijn genomen, zie hiervoor een uitgebreidere toelichting in paragraaf 7.3.

Toelichting inpassingsplan

Het inpassingsplan is in dit geval het besluit waarin het trace van de hoogspanningsverbinding en de locatie van het station worden vastgelegd. De minister van EZ is aangewezen als verantwoordelijke minister naast de minister van I&M. Zij stellen op grond van artikel 3.35, tweede lid, Wro gezamenlijk het inpassingsplan vast. De voorbereiding en bekendmaking daarvan wordt door het Rijk gecoördineerd met de voorbereiding en bekendmaking van de benodigde uitvoeringsbesluiten.

Uitvoeringsbesluiten

Dit project wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatiereregeling, met inachtneming van de vereisten in de Verordening. In de Verordening wordt het vergunningverleningsproces onder verdeeld in twee procedures, te weten de procedure voor de aanvraag en de zogenaamde wettelijk voorgeschreven vergunningverleningsprocedure (zie ook artikel 10, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de Verordening). De rijkscoördinatiereregeling maakt een parallelle en een gecoördineerde voorbereiding van de voor de verwezenlijking van het project benodigde uitvoeringsbesluiten mogelijk, al dan niet samen met het inpassingsplan (artikel 3.35, eerste lid, Wro). Voor een bespreking van de procedure ten aanzien van de coördinatie van de besluiten wordt verwezen naar paragraaf 7.4.

1.5 BENODIGDE BESLUITEN

Voor de realisatie van COBRACable is een Waterwetvergunning nodig voor zowel het kruisen van een (beschermingszone) primaire waterkering (de zeedijk tussen Eemshaven en Delfzijl) als het aanleggen, exploiteren, verwijderen en beheren van een kabel op zee. Alle activiteiten vallen in dit geval onder dezelfde Waterwetvergunning.

Voor de realisatie van het nieuwe converterstation op de Eemshaven is een omgevingsvergunning Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) nodig, waarbij rekening gehouden dient te worden met de verscheidene milieuaspecten.

Voor het realiseren van het converterstation is ook een waterwetvergunning nodig in verband met het westelijk deel van het terrein dat samenvalt met de beschermingszone van de zeewaterkering Eemshaven-Delfzijl, als wel voor het lozen van (hemel)water in een oppervlaktewaterlichaam in beheer van een waterschap.

Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is nodig vanwege effecten van aanleg van de COBRACable op nabijgelegen Natura-2000 gebieden (waaronder Natura 2000 gebied de Waddenzee).

Een ontheffing van de Provinciale Omgevingsverordening Groningen moet aangevraagd worden, omdat er handelingen worden verricht die mogelijk invloed hebben op het milieubeschermingsgebied, te weten het Waddenzeegebied.

Voor de realisatie van COBRACable is getoetst of er effecten op beschermde flora en fauna in het plangebied zijn (Zie bijlage 7, Soortbeschermingstoets). De conclusie is dat er geen ontheffing voor de Flora- en faunawet aangevraagd hoeft te worden.

Samenvattend zijn de benodigde besluiten in tabel 1 opgenomen.

Benodigde besluiten	Bevoegd Gezag
Watervergunning, voor kabeltracé op zee (tot 12-mijlzone), voor kabeltracé op land (kruist (beschermingszone) primaire waterkering) alsmede voor het converterstation.	Ministerie IenM en Waterschap Noorderzijlvest
Omgevingsvergunning (Wabo - bouw) voor het bouwen van het converterstation	College Burgermeester en Wethouders gemeente Eemmond
Omgevingsvergunning (Wabo - milieu) voor het oprichten en in werking hebben van het converterstation	College Burgermeester en Wethouders gemeente Eemmond
Watervergunning, voor de gedeeltelijke ligging van het converterstation in de beschermingszone dijk in beheer van waterschap en lozen van niet verontreinigd water op oppervlaktewater	Waterschap Noorderzijlvest
Ontheffing van de Provinciale Omgevingsverordening Groningen voor uit te voeren werkzaamheden in een milieubeschermingsgebied (Waddenzeegebied).	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen
Natuurbeschermingswet 1998 vergunning	Minister van EZ

Tabel 1 Benodigde besluiten

1.6 DE M.E.R.-PROCEDURE

1.6.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

Een milieueffectrapportage dient om de milieueffecten van een voorgenomen besluit in beeld te brengen zodat het milieu een volwaardige rol kan spelen in de besluitvorming.

'Milieueffecten' zijn daarbij effecten op zowel de mens (veiligheid, gezondheid, hinder) als de leefomgeving (bodem en water, natuur, landschap en archeologie). De resultaten van het onderzoek worden neergelegd in een milieueffectrapport (MER). Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r) bepaalt voor welke activiteiten en welke plannen en besluiten een MER moet worden opgesteld.

1.6.2 NOODZAAK OPSTELLEN MER COBRACABLE.

Ten behoeve van het onderhavige project is een m.e.r.-procedure doorlopen en is een MER opgesteld. De m.e.r.-plicht voor de vaststelling van het inpassingsplan houdt verband met de volgende elementen uit het Besluit m.e.r.:

Bijlage bij Besluit m.e.r., onderdeel D, categorie 24.2

De activiteit betreft het aanleggen van een leiding met een lengte van 5 kilometer of meer door gevoelig gebied. Ingevolge Bijlage bij Besluit m.e.r., onderdeel D, categorie 24.2 is het inpassingsplan alsmede de watervergunning m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Omdat het project COBRACable door milieugevoelig gebied loopt (Natura 2000-gebieden en Ecologische hoofdstructuur Waddenzee, Noordzeekustzone en de Eems-Dollard), heeft het bevoegd gezag direct de m.e.r.-procedure doorlopen en niet eerst een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd.

De verplichting vloeit voort uit de noodzaak een Passende Beoordeling op te stellen, waardoor, op grond van artikel 7.2a, lid 1 van de Wet milieubeheer, het inpassingsplan plan-m.e.r.-plichtig is. Daarnaast is het Inpassingsplan plan-m.e.r.-plichtig op grond van artikel 7.2, lid 2 van de Wet milieubeheer.

In het kader van de m.e.r.-procedure zijn de volgende stappen doorlopen.

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau
- Raadpleging betrokken bestuursorganen en adviseurs
- Uitvoeren onderzoeken
- Opstellen MER
- Opstellen Passende Beoordeling
- Openbare raadpleging
- Terinzagelegging en toetsing

De resultaten van de gevoerde m.e.r.-procedure zijn in detail in hoofdstuk 5.3 opgenomen. In paragraaf 8.4.4 wordt ingegaan op het advies van de Commissie voor de m.e.r.

1.7 LEESWIJZER

Het voorliggende inpassingsplan bestaat uit een verbeelding en regels en gaat vergezeld van een toelichting. De bestemmingen zijn geometrisch bepaald²⁾ en digitaal en analoog verbeeld door middel van de verbeelding. De bestemmingen gaan vergezeld van regels ten aanzien van bouwen en het toegestane gebruik. Deze regels bepalen de randvoorwaarden waarbinnen de verbinding en converterstation kunnen worden aangelegd en gebruikt. Indien er verschillen bestaan tussen de papieren verbeelding en de langs elektronische weg vastgestelde inhoud van het (digitale) plan, dan is het digitale plan juridisch bindend.

De toelichting is de onderbouwing van het plan en heeft geen rechtstreekse juridisch bindende werking. De toelichting is als volgt opgebouwd:

Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van het project. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de geldende ruimtelijke beleidskaders van Rijk, provincie en ge-

²⁾ Geografische coördinaten volgens het Rijksdriehoekstelsel bepalen de ligging van een bestemming. Met gebruikmaking van de coördinaten kan exact de plaats van een object in een gebied worden bepaald.

meente. Hoofdstuk 4 beschrijft de bestaande situatie binnen het plangebied. Vervolgens worden in hoofdstuk 5 de verschillende uitgangspunten voor het tracé uit het MER en de techniek beschreven. Ook bevat dit hoofdstuk een beschrijving van het voorkeurstracé met de afwegingen die daarbij zijn gemaakt en een motivering ervan. Het toetsingskader voor de uitvoerbaarheid van het inpassingsplan en de resultaten van de onderzoeken die zijn uitgevoerd, zijn beschreven in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 bevat de juridische toelichting op de verbeelding en de regels. Hoofdstuk 8 gaat nader in op de uitvoerbaarheid van het inpassingsplan.

Bij dit Inpassingsplan is een set bijlagen gevoegd, met o.a. de nota vooroverleg, onderzoeken, de nota van antwoord naar aanleiding van zienswijzen en het advies van de Commissie voor de m.e.r..

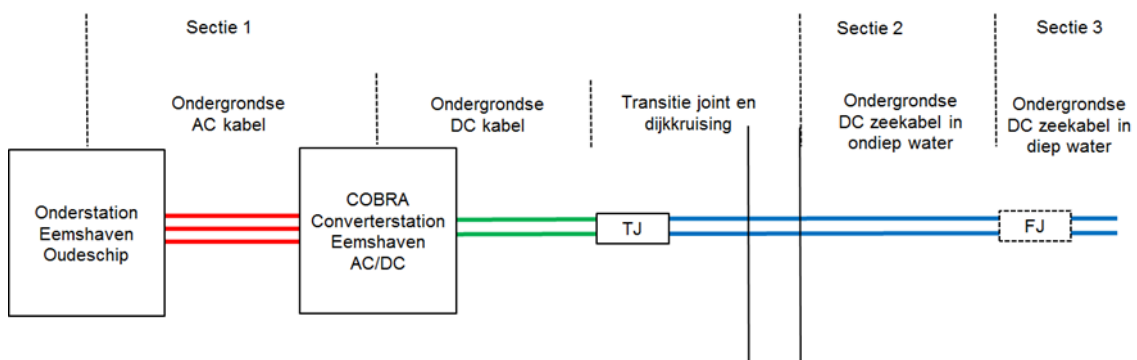
2 Projectbeschrijving

2.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk is het project COBRACable beschreven, zoals juridisch-planologisch geregeld in dit inpassingsplan. Het betreft hier dus de ondergrondse hoogspanningsverbinding binnen Nederlands, gemeentelijk ingedeeld, gebied en het converterstation.

Achtereenvolgens komen aan de orde: de 380 kV-wisselstroomkabel, het converterstation en de 320 kV-gelijkstroomkabel. Ook staat dit hoofdstuk stil bij het ruimtebeslag van de werkzaamheden en het beheer en onderhoud van de verbinding.

De figuur hierna geeft een schematische weergave van de onderdelen van het Nederlandse deel van COBRACable, die in dit inpassingsplan juridisch-planologisch worden geregeld.

Figuur 5 Onderdelen Nederlandse sectie COBRACable (TJ=Transition Joint (verbindingspunt tussen twee verschillende soorten kabels), FJ=Field joint (verbinding ten behoeve van het verlengen van de kabel))

De onderbouwning van de tracékeuze vindt plaats in hoofdstuk 5.

Wisselstroomverbinding

Het hele Europese elektriciteitssysteem, van energiecentrale tot stopcontact, is gebaseerd op het principe van wisselstroom. Dit wordt daarom een wisselstroom- of wisselspanningsnet genoemd. Wisselstroom (ook wel aangeduid als AC, voor Alternating Current) is een elektrische stroom met een periodiek wisselende stroomrichting. Deze vorm van elektriciteit wordt via het elektriciteitsnet geleverd aan huishoudens en aan de industrie. De stroom wisselt van richting met een frequentie van 50 keer per seconde, ofwel 50 Hz.

Gelijkstroomverbinding

Gelijkstroom (ook wel aangeduid als DC, voor Direct Current) is een elektrische stroom die continue in een bepaalde richting vloeit. Gelijkstroom is binnen enkele minuten van richting te veranderen.

Gelijkstroom wordt vooral gebruikt bij verbindingen over grote afstanden door zee.

Gelijkstroom wordt in Europa slechts onder twee omstandigheden toegepast; bij het verbinden van twee netten met een verschillende frequentie en bij zeekabelverbindingen langer dan 100 km. Het merendeel van de offshore-verbindingen wordt aangelegd als gelijkstroomverbinding. Reden om deze verbindingen met gelijkstroom aan te leggen is dat de effectiviteit van een wisselstroomkabel bij grote afstanden daalt (energieverlies neemt toe).

2.2 DE 380 KV-HOOGSPANNINGSVERBINDING

De nieuwe ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen onderstation Eemshaven-Oudeschip en het nieuw te realiseren converterstation van COBRACable is in openbaar gebied circa 75 meter lang. Hiermee wordt de COBRACable op het Nederlandse wisselstroomnet aangesloten. De verbinding is een ondergrondse 380 kV-wisselstroomverbinding, bestaande uit techniekkasten, 3 kabels en aansluitpunten.

De aanleg

De 380 kV-hoogspanningsverbinding wordt over de gehele lengte van ca. 75 m ondergronds aangelegd (zie hoofdstuk 5 over de tracékeuze). De wisselspanningskabel in openbaar gebied maakt geen onderdeel uit van het vermaasde netwerk. Het blijkt het meest praktisch om de kabelverbinding van het onderstation naar het converterstation ook ondergronds door te trekken. Zo blijven gebruiksmogelijkheden van gronden ter plaatse en in de directe omgeving behouden. Ook vanuit het oogpunt van kosten is het ondergronds doortrekken van de verbinding het meest voordelig.

De aanleg van een ondergrondse hoogspanningsverbinding (ongeacht wisselstroom of gelijkstroom) kan op twee manieren plaatsvinden:

- Door open ontgraving (het graven van een kabelsleuf waar de kabels in worden gelegd, waarna de sleuf weer wordt dichtgelegd)
- Gestuurde boringen waarbij de kabels niet los in de grond worden gelegd, maar in mantelbuizen.

De keuze voor open ontgraving of een boring bij de aanleg van de ondergrondse verbinding maakt geen onderdeel uit van het inpassingsplan. Voor zover een specifieke aanlegmethode noodzakelijk is met het oog op bescherming van milieuaspecten, dan wordt dit vastgelegd in de diverse vergunningen die voor de realisatie van het project nodig zijn.

2.3 DE 320 KV-HOOGSPANNINGSVERBINDING

De 320 kV-gelijkstroomverbinding wordt op land over de gehele lengte van circa 1 kilometer ondergronds aangelegd. De verbinding bestaat uit techniekkasten, 2 kabels en aansluitpunten.

In de zogenaamde jointing pit worden de landkabel en de zeekabel aan elkaar gekoppeld. Voor deze werkzaamheden is een gebied van naar verwachting 20 meter breed en 80 meter lang noodzakelijk. De jointing pit zelf is 4 bij 20 meter groot. Na het koppelen van de kabels wordt het gebied weer terug gebracht in de oorspronkelijke staat. Ook bij de kruising van de

zeewering wordt de kabel, net zoals elders op land, in afstemming met de dijkbeheerder, onder maaiveld aangelegd. Vervolgens begint het zeetracé van de kabel, zie hoofdstuk 5 over de tracékeuze.

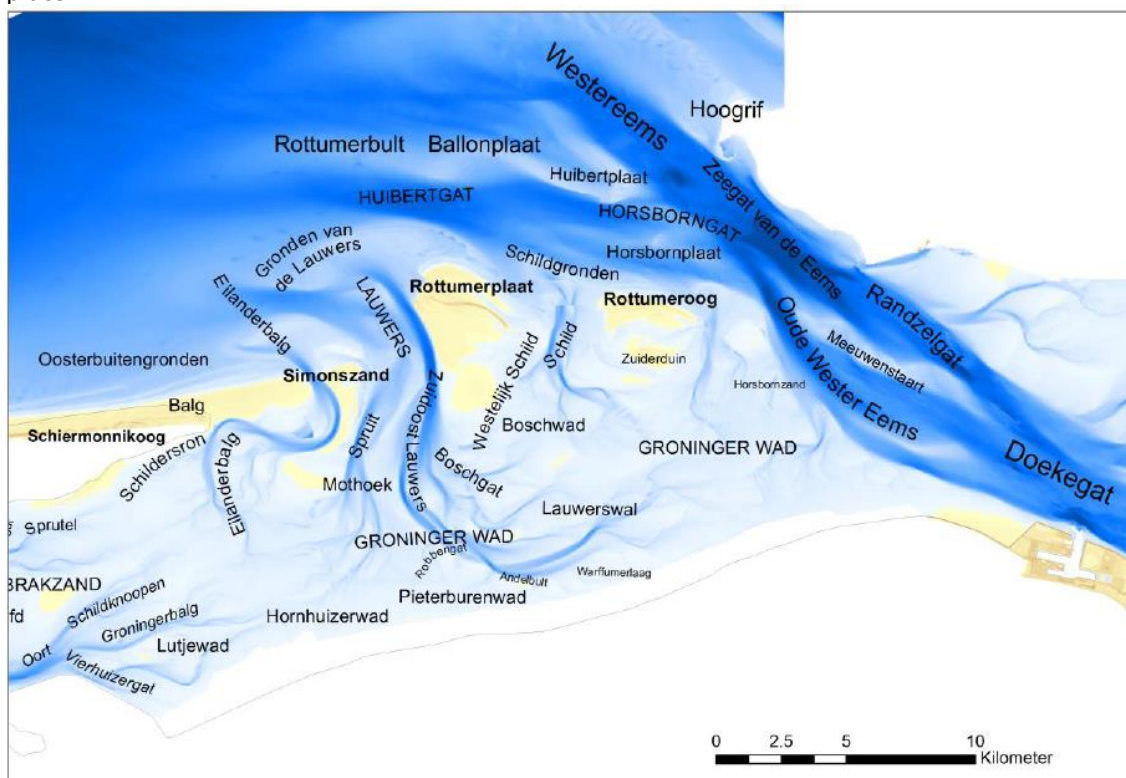
Ter hoogte van de zeewering is rekening gehouden met een overlengte van de kabel. Deze overlengte ligt ter hoogte van de zeewering in een s-bocht en is nodig bij een toekomstige dijkversterking.

Aanleg op land

Op land is gekozen voor ondergrondse aanleg van de gelijkstroomkabel. Het is niet gebruikelijk een gelijkspanningskabel bovengronds aan te leggen met hoogspanningsmasten; in voorliggende situatie is het eenvoudiger deze verbinding ook ondergronds aan te leggen.

Ook voor de gelijkstroomverbinding geldt dat er twee mogelijke manieren zijn om deze aan te leggen: door open ontgraving of gestuurde boring, zie de paragraaf hiervoor. Het verschil in de aanleg tussen de wisselstroom- en de gelijkstroomverbinding is de breedte van de sleuf. In de sleuf met de gelijkstroomverbinding worden twee kabels gelegd op relatief korte afstand van elkaar: ongeveer 40 cm. Bij de wisselstroomverbinding worden drie kabels op grotere onderlinge afstand gelegd dan de gelijkstroomverbindingen, namelijk tussen de 0,5 en 1,5 meter. Beide methoden kunnen worden uitgevoerd binnen de 20 meter van de werkstrook.

De figuur hierna laat de ligging van het tracé zien ten opzichte van eilanden, vaargeulen en platen.

Figuur 6 Ligging tracé ten opzichte van eilanden, vaargeulen en platen

Aanleg op zee

Voor het aanleggen van de COBRACable op zee kan gekozen worden uit twee verschillende aanlegstrategieën. Beide strategieën worden hierna omschreven. De kabellegstrategieën verschillen per bodemtype, snelheid en kosten. De volgende aanlegstrategieën zijn van toepassing op COBRACable:

- **'Simultaneous Lay and Burial' (SLB)** Bij deze methode wordt de kabel tijdens het leggen op de zeebodem direct ingegraven. Deze aanlegmethode heeft als voordeel dat het tracé slechts één keer langsgedaan hoeft te worden. Hierbij volgen een kabellegschip en een schip met de installaties voor het ingraven van de kabel elkaar op korte afstand. Deze handelingen kunnen eventueel ook door één schip worden verricht. Dit is afhankelijk van het type installatie dat gebruikt wordt. Het nadeel is dat de snelheid van het leggen en ingraven wordt bepaald door het langzaamste schip.
- **'Post Lay Burial' (PLB)** In deze methode wordt eerst de kabel op de zeebodem gelegd door een kabellegschip. Pas naderhand wordt de kabel ingegraven door een schip met de installaties voor het ingraven van de kabel. Dit laatste schip kan tot ongeveer 30 dagen nadat het kabellegschip is langs geweest de kabel ingraven. Het leggen van kabels kan ongeveer twee keer zo snel gaan als het begraven van kabels. Tijdens het leggen van de kabel bestaat een risico op het beschadigd raken van de kabel wanneer het schip te veel beweegt doordat de zee te veel beweegt. Dat is het geval tijdens storm. Daarom is er een voorkeur voor het zo snel mogelijk leggen van de kabel. Het begraven van de kabel kan over het algemeen zonder te groot risico voor de kabel onderbroken worden wanneer het weer daartoe aanleiding geeft.

Welke technieken in welke situatie van toepassing zijn, is in zijn algemeenheid omschreven in hoofdstuk 3 van deel A van het MER.

Bij het opstellen van het mer (medio 2015) was nog niet duidelijk welke methode zou worden ingezet. Inmiddels (begin 2016) is duidelijk dat de aanleg van de kabel op grote delen van het tracé kan plaatsvinden met gebruik van een vertical injector zodat er sprake is van 'simultaneous lay and burial'. Een vertical injector is een kabelbegravingapparaat waarmee kabels tot een relatief grote diepte onder het zeebed kunnen worden begraven. De kabel wordt hiermee altijd tegelijkertijd gelegd en begraven. Een memo waarin deze aanlegmethode en de consequenties hiervan beschreven worden, is bijgevoegd bij het mer. Zie ook paragraaf 8.4.4. Van deze toelichting.

2.4 CONVERTERSTATION

Het nieuwe converterstation dat is voorzien, zet wisselstroom (vanuit de 380 kV-verbinding) om naar gelijkstroom en omgekeerd. Vanaf het converterstation wordt een gelijkstroomverbinding richting zee (en uiteindelijk Denemarken) aangelegd. Dat wil zeggen een verbinding van twee gebundelde kabels, waarvan één kabel met een positieve spanning ten opzichte van aarde en één kabel met een negatieve spanning ten opzichte van aarde. De elektriciteit wordt in de twee converterstations aan weerszijden van de verbinding omgezet van wisselstroom naar gelijkstroom en vice versa en ook getransformeerd naar het juiste spanningsniveau voor de nationale netwerken van Nederland en Denemarken, respectievelijk 380kV en 400kV. Het Nederlandse onderstation is het bestaande station Eemshaven-Oudeschip dat niet aangepast wordt, en daarom geen onderdeel van het project is.

De beoogde locatie voor het nieuwe converterstation van COBRACable ligt ten noorden van het converterstation van de NorNed kabel, zie figuur 7 hierna. Deze locatie is om de volgende redenen geschikt bevonden:

- **Nabijheid van onderstation Eemshaven-Oudeschip**
Door het converterstation op deze locatie te realiseren, zijn geen additionele netinvesteringen (uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk) nodig. Het onderstation Eemshaven-Oudeschip fungeert als ontsluiting van de grootschalige energieopwekking in de Eemshaven.
- **De minimale landschappelijke impact.**
Naast de locatie van het nieuw te realiseren converterstation is al een converterstation ten behoeve van de NorNed kabel aanwezig. Naast het aanwezige converterstation is in het gebied ook veel grootschalige industrie aanwezig. De landschappelijke impact van een tweede converterstation op deze locatie is zeer beperkt en vele malen kleiner dan wanneer op een nieuwe locatie, die niet aansluit bij een bestaand station en het landschappelijke karakter, een converterstation wordt gerealiseerd.

Op grond van bovenstaande punten is er voor gekozen om het converterstation voor COBRACable op deze locatie nabij het bestaande converterstation van de NorNed kabel te realiseren. Een scan van alternatieve locaties voor het converterstation toonde de bovengenoemde voordelen van die locaties niet. De keuze van de locatie van het converterstation voor COBRACable wordt ondersteund door TenneT en de havenautoriteit, Groningen Seaports (GSP), tevens de beheerder van de desbetreffende grond. De grond ter plaatse van deze locatie is reeds door Groningen Seaports (GSP) gereserveerd voor de vestiging van een converterstation. De grond is in eigendom van TenneT.

Het converterstation bestaat uit de volgende onderdelen:

- 'Insulated Gate Bipolar Transistors' (IGBT)-banken voor de omzetting van gelijkstroom naar wisselstroom en vice versa;
- Convertertransformatoren - voor de transformatie van de wisselspanning van de IGBT-banken in de gewenste netwisselspanning (380 kV);
- Filter- en condensatorbanken - voor het verkrijgen van een constante, ongestoorde en schone wisselspanning met een frequentie van 50 Hz;
- Schakelinstallaties - voor het spanningsvrij maken van verbindingen en installaties in het kader van de bediening van het station (ook voor onderhoud en reparaties).

Het terrein waar het converterstation is voorzien, heeft een oppervlakte van circa twee hectare. De te realiseren bebouwing heeft een hoogte van circa 50 meter. De precieze uitvoering van het converterstation is afhankelijk van de leverancier die eind 2015 wordt gecontracteerd. In de aanbestedingsfase wordt door TenneT en Energinet.dk een keuze gemaakt voor het type converterstation.

Figuur 7 Het converterstation van de NorNedkabel (linksonder) en de toekomstige locatie converterstation COBRACable.

Het converterstation zal in principe onbemand zijn en continu in bedrijf. De dagelijkse bediening en bewaking van de installaties geschiedt op afstand.

2.5 RUIMTEBESLAG WERKZAAMHEDEN, BEHEER EN ONDERHOUD

Ruimtebeslag

Voor de aanleg van de ondergrondse verbindingen zijn werkterreinen nodig. Deze passen binnen het ruimtebeslag zoals opgenomen in dit inpassingsplan. Hierdoor is het niet noodzakelijk om aparte omgevingsvergunningen aan te vragen om deze toe te staan buiten het plangebied van het inpassingsplan. Het ruimtebeslag van het plangebied is mede gebaseerd op de benodigde ruimte om het converterstation, kabeltracé en jointing pit te realiseren.

Voor het ruimtebeslag bij open ontgraving voor de ondergrondse 380 en 320 kV-verbindingen wordt een strook van circa 20 m breed over de hele lengte van het tracé gehanteerd, voor het werkterrein ten behoeve van de aanleg.

Deze strook valt samen met de breedte van de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanning' ten behoeve van de ondergrondse hoogspanningsverbinding.

Na afloop van alle bouw- en montageactiviteiten worden de gronden die gebruikt zijn als werkterreinen en toegangswegen weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht.

De aanleg van tijdelijke werkwegen en werkterreinen binnen de plangrenzen is vergunningvrij.

Beheer en onderhoud

Wanneer de verbinding in werking is, vinden incidenteel activiteiten door de netwerkbeheerder plaats in het kader van inspectie en onderhoud. Op reguliere basis wordt de kabelverbinding geïnspecteerd per inspectieschip. Door monitoring kan worden vastgesteld hoe de bodemligging zich ontwikkelt en of de kabel nog voldoende beschermd in de zeebodem ligt. Als blijkt dat, bijvoorbeeld, de diepteligging van de kabel in de zeebodem niet meer voldoende is, dan wordt de kabel opnieuw op diepte gebracht met behulp van een geschikte ingraafmethode.

In het geval dat een reparatie moet worden uitgevoerd, wordt materieel gemobiliseerd dat vergelijkbaar is met het materieel dat is gebruikt tijdens de aanleg. Om reparaties te kunnen uitvoeren wordt een zekere lengte aan kabel op voorraad gehouden. De kabel wordt ter plekke van de beschadiging gekapt en vervangen door een nieuw stuk kabel. Een reparatie moet boven het wateroppervlak plaatsvinden, waardoor altijd twee joints en een zekere overlengte aan kabel nodig zijn. Deze overlengte aan kabel wordt na afloop in een zijwaartse lus ingegraven.

Een reparatie wordt meestal uitgevoerd met twee schepen (een reparatieschip en een begeleidingsschip). Schepen die bezig zijn met een reparatie zijn stationair en hebben speciale markeringen voor de overige scheepvaart. Bij een reparatie ter plaatse van een vaargeul zal een begeleidingsschip aanwezig zijn, om ervoor te zorgen dat andere schepen niet te dicht bij komen.

Een kabelreparatie kan enkele weken tot maanden duren, afhankelijk van de schade, de omstandigheden, het materieel en het weer.

De verwachte economische levensduur van de kabel is 40 jaar. Na deze periode is verwijdering van de kabel gepland, indien dit economisch verantwoord is en/of te zijner tijd gewenst is door het bevoegd gezag. Bij buitenbedrijfstelling wordt de kabel verwijderd volgens de dan geldende richtlijnen van de overheid en de dan beschikbare technieken.

Het gebruik van de gronden op het vaste land wordt geregeld via de zakelijk rechtsovereenkomsten die TenneT sluit met grondeigenaren of, als geen overeenstemming is bereikt over een zakelijk rechtsovereenkomst, via zogenaamde gedoogplichten (Belemmeringenwet Privaatrecht).

3 Ruimtelijk beleid

Dit hoofdstuk beschrijft het relevante actuele ruimtelijk beleidskader van Rijk, provincie/regio en gemeente. Het specifieke, sectorale beleid gericht op bepaalde (milieu)thema's komt in hoofdstuk 6 aan bod. In het MER is in tabelvorm een overzicht opgenomen met toepasselijke beleidsdocumenten van de diverse overheden. Naast het relevante ruimtelijke beleidskader zijn geldende wet- en regelgeving opgenomen in de tweede paragraaf van dit hoofdstuk.

3.1 BELEID

3.1.1 EUROPEES BELEID

3.1.1.1 *EUROPA 2020*

De Europese Unie (hierna: EU) heeft in 2010 het 10-jarenplan Europa 2020 opgesteld. Hierin staan afspraken over economische groei en werkgelegenheid. In het plan zijn daartoe 5 hoofddoelen vastgesteld voor onderwijs, werkgelegenheid, vernieuwing, klimaat en armoede. Met betrekking tot het onderdeel klimaatverandering en (duurzame) energie zijn de volgende afspraken vastgelegd:

- Minimaal 20% minder uitstoot van broeikasgassen dan in 1990.
- 20% van de energie komt uit duurzame energiebronnen, zoals windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.
- 20% minder energieverpilling.

Voor elke land zijn vervolgens toegesneden doelstellingen opgesteld. Voor Nederland geldt dat de uitstoot van broeikasgassen in 2020 moet zijn teruggebracht met 16%, de energie uit duurzame energiebronnen dient ten minste 14% te bedragen en de energiebesparing minimaal 1,5% per jaar.

De EU-lidstaten moeten elk jaar in april het nationaal hervormingsprogramma indienen. Daarin geven zij onder meer aan wat zij doen om de doelen van Europa 2020 te bereiken. Daarnaast dienen lidstaten een stabiliteitsplan in waarin zij de plannen voor de begroting toelichten.

3.1.2 RIJKSBELEID

In deze paragraaf is een opsomming van het relevante ruimtelijke rijksbeleid opgenomen.

3.1.2.1 *DERDE STRUCTUURSCHEMA ELECTRICITEITSVOORZIENING*

Het Derde Structuurschema Electriciteitsvoorzieningen (hierna: SEV III) verwoordt doelstellingen op het gebied van duurzame energie, diversificatie en leveringszekerheid. In het SEV III zijn locaties aangewezen voor grootschalige energieproductie en transport van elektriciteit. De ruimtelijke componenten van het SEV III zijn juridisch vertaald in titel 2.8 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (hierna: Barro).

Het SEV III is in 2013 geëvalueerd. Daaruit kwam naar voren dat het SEV III voldoet aan het huidige beleid omtrent elektriciteitsvoorziening en geen scopewijziging behoeft. COBRACable past binnen de kaders van het structuurschema.

3.1.2.2 *STRUCTUURVISIE INFRASTRUCTUUR EN RUIMTE (2012)*

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (hierna: SVIR) schetst het Rijk de ambities tot 2040 en de doelen, belangen en opgaven tot 2028. Het Rijk maakt in de SVIR helder welke nationale belangen zij heeft in het ruimtelijke en mobiliteitsdomein en welke instrumenten hiervoor worden ingezet. De SVIR is op 13 maart 2012 vastgesteld en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit en de Mobiliteitsaanpak.

Met de SVIR wordt een nieuwe koers ingezet in het nationale ruimtelijk beleid. Het Rijk brengt de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij burgers en bedrijven en laat dan ook meer over aan provincies en gemeenten. Anders dan in de Nota Ruimte gaat de SVIR uit van het adagium 'decentraal, tenzij'. Dit betekent dat het Rijk kiest voor een selectieve inzet van rijksbeleid op 13 nationale belangen, waarvoor zij verantwoordelijk is. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Voor hoogspanningsverbindingen zijn met name de volgende 'nationale ruimtelijke belangen' relevant:

- Nationaal ruimtelijk belang 2: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie. De ruimtebehoefte en het beleid voor ruimtelijke inpassing voor de nationale elektriciteitsinfrastructuur zijn uitgewerkt in het SEV III.
- Nationaal ruimtelijk belang 8: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's. De afweging wordt voor COBRACable mede toegelicht in het milieueffectrapport (zie paragraaf 5.3).

In de SVIR valt de Ecologische Hoofdstructuur (hierna: EHS) die tegenwoordig wordt aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN), onder nationaal belang 11: Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten. In internationaal verband heeft Nederland zich met het Biodiversiteitsverdrag en de Europese Vogel- en

Habitatrichtlijn (Natura 2000) gecommitteerd aan afspraken over soorten (flora en fauna) en leefgebieden van soorten (habitats). Op nationaal niveau zijn ter uitvoering van dit beleid Natura 2000-gebieden aangewezen. Daarnaast is het NNN, bestaande uit beschermde

natuurgebieden alsmede robuuste verbindingzones tussen die gebieden, van nationaal belang. De provincies werken het NNN in hun ruimtelijke plannen uit. Voor ingrepen in Natura 2000-gebieden en in de NNN-gebieden zijn afwegingskaders van toepassing. Het milieueffectrapport (hoofdstuk 10) geeft inzicht in de afwegingen die in verband met COBRACable zijn gemaakt.

Voorliggend inpassingsplan geeft invulling aan Nationaal belang 13: zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Zie hiervoor ook paragraaf 8.4 van deze toelichting.

3.1.2.3 *NATIONAAL WATERPLAN (2016)*

Het Nationaal Waterplan is in december 2015 door de minister van IenM en de staatssecretaris van EZ vastgesteld en geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van het watersysteem, gericht op:

- een goede bescherming tegen overstromingen;
  - het voorkomen van wateroverlast en droogte;
  - het bereiken van een goede waterkwaliteit;
- een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Het initiatief tot aanleg van COBRACable heeft geen invloed op de waterkerende functie van de dijkligheden ter hoogte van het plangebied en heeft geen significante invloed op de waterkwaliteit van de Waddenzee en de (water-) veiligheid ter plaatse. Hierover heeft in het kader van de watertoets overleg plaatsgevonden met het Waterschap Noorderzijlvest en Rijkswaterstaat, zie ook paragraaf 6.6 van deze toelichting.

3.1.2.4 *STRUCTUURVISIE BUISLEIDINGEN 2012 - 2035*

De Structuurvisie Buisleidingen is een uitwerking van de SVIR. In de SVIR is als nationaal belang vermeld: ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen. In de Structuurvisie Buisleidingen wordt een hoofdstructuur van verbindingen aangegeven waarlangs ruimte moet worden vrijgehouden, om ook in de toekomst ongehinderde doorgang van buisleidingstransport van nationaal belang mogelijk te maken. Het doel van deze Structuurvisie Buisleidingen is ook opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Hierin is als nationaal belang (nationaal belang nr. 3) vermeld: ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen. Daarbij is aangegeven dat het beleid voor buisleidingen op land in de Structuurvisie Buisleidingen wordt uitgewerkt.

In de structuurvisie wordt aangegeven dat een Milieueffectstudie wordt verricht voor toekomstige elektriciteits- en datakabels en gaspijpleidingen vanaf de Noordzee via de Noordzeekustzone, de Waddenzee en mogelijk het Eems-Dollardverdragsgebied naar de Eemshaven (MES kabels en leidingen Waddengebied), zie ook paragraaf 3.1.2.11 waar wordt ingegaan op de uitgevoerde Milieueffectstudie.

3.1.2.5 *DERDE NOTA WADDENZEE - ONTWIKKELING VAN DE WADDEN VOOR NATUUR EN MENS (2007)*

Derde Nota Waddenzee is een planologische kernbeslissing waarin de hoofdlijnen van het rijksbeleid voor de Waddenzee zijn opgenomen. De hoofddoelstelling voor de Waddenzee is de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap. Ten aanzien van de aanleg van kabels en leidingen wordt aangegeven dat dit van geval tot geval dient te worden beoordeeld, met als uitgangspunt dat in beginsel aangesloten dient te worden bij bestaande leidingzones. Met betrekking tot bouwwerken wordt in de Nota gesteld dat nieuwe bebouwing in de nabijheid van de Waddenzee alleen mag worden gebouwd binnen de randvoorwaarden van het nationaal ruimtelijk beleid, en dat deze bebouwing wat betreft hoogte dient aan te sluiten bij de bestaande bebouwing. Voor zover het gaat om bebouwing in het buitengebied, dient de bebouwing te passen bij de aard van het landschap. Een uitzondering op de hoogtebepaling wordt gemaakt voor de havengerelateerde en stedelijke bebouwing in Den Helder, Harlingen, Delfzijl en de Eemshaven. Ook voor deze uitzonderingen geldt dat nieuwe bebouwing zoveel mogelijk ingepast wordt in de bestaande skyline.

Voor plannen, projecten en handelingen wordt in deze Nota aangegeven dat deze in overeenstemming dienen te zijn met de wettelijke regelingen en dat door het bevoegd gezag rekening dient te worden gehouden met te beschermen en te behouden waarden en kenmerken. Daarbij gaat het om:

- waterbewegingen en de daarmee gepaard gaande geomorfologische en bodemkundige processen;
- natuurlijk bodemreliëf;
- kwaliteit van water, bodem en lucht;
- biologische processen, waaronder de migratiemogelijkheden van dieren;
- gebiedsspecifieke planten- en diersoorten;
- fourageer-, broed- en rustgebieden van vogels, de werp-, rust- en zooggebieden van zeezoogdieren en de kinderkamerfunctie voor vis;
- landschappelijke kwaliteiten, met name rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid inclusief duisternis;
- in de bodem aanwezige archeologische waarden en in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden.

De Derde Nota Waddenzee verzet zich niet tegen de aanleg van COBRACable.

3.1.2.6 *BELEIDSLIJN KUST (2007)³*

De Beleidslijn Kust is van toepassing is op alle voorgenomen ontwikkelingen binnen het kustfundament. Een deel van het kabeltracé valt binnen het kustfundament. In deze beleidslijn komt voornamelijk de waterveiligheid aan bod. Het rijksbeleid gaat naast veiligheid uit van behoud en versterking van de bestaande aantrekkelijke structuur van de uitgestrekte duingebieden met waardevolle natuurgebieden, zandstranden, drukbezochte kustplaatsen en inpassing van economische ontwikkeling.

---

³ Gepubliceerd op <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/notas/2007/09/01/beleidslijn-kust.html>.

Naast de bescherming tegen het water acht het Rijk dus ook andere gebiedsontwikkelingen mogelijk. De beleidsnota biedt daarom een toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de "ja, mits - nee, tenzij" benadering waarvoor de verantwoordelijkheid primair bij de provincie en de gemeente gelegd wordt.

In het kustfundament wordt niet gebouwd. De Beleidslijn Kust vormt geen belemmering voor de aanleg van COBRACable.

3.1.2.7 *LÉVEN IN DE WADDEN, BEHEER- EN ONTWIKKELPLAN WADDENGEBIED (2009⁴)*

Dit plan combineert het rijksbeleid met het beleid en de wensen van de regio en omvat de actuele thema's die spelen in het Waddengebied. Het houdt ook rekening met het EU-beleid zoals de Kaderrichtlijn Water en Natura 2000. Dit beheer- en ontwikkelplan benadrukt de positie van de Eemshaven als energiehaven. De Eemshaven is het aansluitpunt voor COBRACable. Door de realisatie van COBRACable wordt invulling gegeven aan het Beheer- en ontwikkelplan Waddengebied.

3.1.2.8 *BEHEERPLAN VOOR DE RIJKSWATEREN 2016 – 2021⁵*

In het BPRW staat dat Rijkswaterstaat zijn dagelijkse werk doet als waterbeheerder:

- Door te beschermen tegen overstromingen en te zorgen voor voldoende, schoon en gezond water. Niet alleen voor mensen, maar ook voor planten en dieren.
- Door als vaarwegbeheerder de hoofdvaarwegen te onderhouden en het scheepvaartverkeer in goede banen te leiden. Zo kunnen beroeps- en pleziervaart zich vlot en veilig bewegen.
- Door aandacht te besteden aan andere gebruiksfuncties van water. Denk hierbij aan het gebruik van water voor de visserij, voor recreatieve doeleinden, voor de bereiding van drinkwater en als koelwater voor de industrie.

RWS heeft ook als taak de scheepvaartveiligheid te waarborgen. Het kruisen van vaargeulen op bepaalde plaatsen, zal met het oog op de scheepvaartveiligheid niet op alle plekken mogelijk zijn. Bij de tracering en de wijze van aanleg wordt rekening gehouden met de doelstellingen van het BPRW.

3.1.2.9 *BELEIDSNOTA NOORDZEE 2016 – 2021*

De Beleidsnota Noordzee geeft een nadere uitwerking en onderbouwing van het Noordzee beleid dat in de hoofdtekst van het Nationaal Waterplan 2016-2021 (NWP2) is beschreven en is als zelfstandig leesbare bijlage bij het NWP2 opgenomen. De Beleidsnota Noordzee bevat een integraal afgewingskader voor vergunningplichtige gebruiksfuncties op de Noordzee. Dit afgewingskader bevat op hoofdlijnen dezelfde beschermingsformules als dat van de Natuurbeschermingswet 1998. De Beleidsnota Noordzee bevat onder andere een checklist voor de opruimplicht van kabels en leidingen. Aangezien de COBRACable deels door de Noordzee loopt, dient hiermee te zijner tijd rekening te worden gehouden.

⁴ Gepubliceerd op http://www.waddenzee.nl/fileadmin/content/Dossiers/Overheid/pdf/BenOplan_drukker.pdf

⁵ Gepubliceerd op <http://www.rws.nl/brpw>

3.1.2.10 *NATURA 2000 – BEHEERPLAN NOORDZEEKUSTZONE (CONCEPT ONTWERP 2015)*⁶

Voor de Noordzeekustzone is een beheerplan opgesteld. Voor zandbanken, zandplaten, schorren, duinen en duinvalleien is vastgelegd welke natuurwaarden dienen te worden beschermd. Dat betreffen vissen, vogels en zeezoogdieren. Met deze waarden is rekening gehouden bij de verschillende natuuronderzoeken die in het kader van de m.e.r. en de vergunningverlening hebben plaatsgevonden.

3.1.2.11 *MILIEUEFFECTSTUDIE KABELS EN LEIDINGEN (2013)*⁷

De Milieueffectstudie (MES) Kabels en leidingen is opgesteld teneinde de mogelijke milieueffecten van aangemelde en toekomstige projecten tijdig een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over alle projecten. Het is een document op basis waarvan rijk, provincie en gemeente(n) een nadere invulling kunnen geven aan provinciale en structuurvisies, bestemmingsplannen en het beleid. COBRACable is opgenomen in de MES Kabels en leidingen.

3.1.3 PROVINCIAAL BELEID

3.1.3.1 *OMGEVINGSVISIE GRONINGEN (2015-2019)*

De Omgevingsvisie 2015-2019 is een beleidsnota die gaat over de kwaliteit, de inrichting en het beheer van de leefomgeving in de provincie Groningen. De onderwerpen milieu, ruimte, mobiliteit en water staan hierin centraal. De nieuwe Omgevingsvisie is de opvolger van het Provinciaal Omgevingsplan (POP3), dat vanaf juni 2015 niet meer van kracht is. Dit POP3 vormt de basis voor de nieuwe Omgevingsvisie⁸.

De Eemshaven is met de haven in Delfzijl aangewezen als industriële ontwikkellocatie met als een van de belangrijkste sectoren Energie. COBRACable is een ontwikkeling die goed past binnen deze omgevingsvisie, aangezien de provincie Groningen nadruk legt op duurzame ontwikkelingen.

3.1.3.2 *INTERPROVINCIAAL BELEIDSPAN WADDENZEEGEBIED (1995)*

De Waddenprovincies Noord-Holland, Friesland en Groningen voeren een gezamenlijk Waddenbeleid. De provincies werken ook samen met het Rijk en andere instanties die taken of bevoegdheden in het Waddengebied hebben. De hoofddoelen van dit beleidsplan zijn de

⁶ Gepubliceerd op http://www.noordzeeloket.nl/images/2015-02-16_Ontwerp%20beheerplan%20Noordzeekustzone%20Natura%202000_v8_4113.pdf

⁷ Gepubliceerd op https://www.rvo.nl/sites/default/files/2014/07/Milieueffectstudie%20Kabels%20en%20Leidingen%20Waddenzee%20%20Redactie_klein.pdf

⁸ De ontwerp omgevingsvisie heeft van 16 maart tot en met 28 april 2015 ter inzage gelegen. De provincie Groningen verwacht dat deze eind 2015 definitief wordt vastgesteld.

bescherming en ontwikkeling van de natuur in het Waddengebied. Economische activiteiten zijn ook in het Waddengebied mogelijk, mits ze binnen de genoemde hoofddoelen passen.

In het kader van het project COBRACable wordt voldaan aan geldende wet en regelgeving m.b.t. natuur zodat kan worden gesteld dat invulling wordt gegeven aan de hoofddoelen van het beleidsplan. Het initiatief is daarmee toelaatbaar vanuit dit beleidsplan.

3.1.4 GEMEENTELIJK BELEID

De gemeente Eemsmond heeft geen structuurvisie of ander relevant beleid voor de aanleg van COBRACable in de Eemshaven.

Het inpassingsplan voorziet in een juridisch-planologische regeling van het initiatief.

3.2 WET- EN REGELGEVING

3.2.1 EUROPESE WET- EN REGELGEVING

In deze paragraaf is een opsomming opgenomen van de relevante ruimtelijke Europese regelgeving, die van belang is voor het aanleggen van de nieuwe hoogspanningsverbinding en het bouwen van het converterstation.

3.2.1.1 EUROPESE VERORDENING 347/2013

Op 1 juni 2013 is de Verordening (EU) 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende de richtsnoeren voor trans-Europese energie-infrastructuur van kracht geworden. De doelstelling van de Verordening is meerledig. Een van de prioriteiten van de Europa 2020-strategie is duurzame groei die moet worden bereikt door het bevorderen van een doelmatiger gebruik van hulpbronnen en een meer duurzame en concurrerende economie. De energie-infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de 2020-strategie. Zo wordt de noodzaak onderstreept om de Europese energienetwerken te moderniseren en deze onderling aan elkaar te koppelen. Dit is van groot belang voor:

- Het waarborgen van een concurrerende en goed functionerende geïntegreerde energiemarkt;
- Het bereiken van een optimale benutting van energie-infrastructuur;
- Meer energie-doelmatigheid;
- De integratie van gespreide hernieuwbare energiebronnen.

De Verordening beoogt als onderdeel van de energiestrategie de energie-infrastructuur van Europa te moderniseren en uit te breiden en netwerken met elkaar te verbinden over de grenzen heen waar dat bijdraagt aan de doelstellingen van het energiebeleid. Hiermee worden groei, werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling bevorderd. Als onderdeel van de Verordening zijn regels opgenomen voor de vergunningverlening voor projecten die op grond van de Verordening zijn aangemerkt als projecten van gemeenschappelijk belang. Deze projecten krijgen prioriteit en de regels vereisen onder meer dat de meest efficiënte nationale procedure wordt gevolgd en dat deze projecten binnen een bepaalde termijn na de melding daarvan moeten zijn gerealiseerd. Daarnaast worden de lidstaten gestimuleerd om

hun vergunningprocedures te vereenvoudigen en de transparantie en inspraak van het publiek te vergroten.

Wat een concreet project van gemeenschappelijk belang is, wordt bepaald in overleg tussen de Europese Commissie en de lidstaten. Hiervoor zijn in de verordening richtsnoeren opgenomen. De projecten die zijn aangewezen als projecten van gemeenschappelijk belang worden geplaatst op de zogenaamde Unielijst van projecten van gemeenschappelijk belang (zie ook paragraaf 7.3).

De Verordening beoogt het vergunningverleningsproces voor projecten van gemeenschappelijk belang te vergemakkelijken door te verplichten een nationaal bevoegde instantie aan te wijzen die verantwoordelijk is voor het nemen van een raambesluit. Een raambesluit kan worden gezien als het geheel van vergunningen dat nodig is voor het project en dat gelijktijdig wordt voorbereid en bekend gemaakt. De nationaal bevoegde instantie is ook verantwoordelijk voor het realiseren van de benodigde raambesluiten binnen de gestelde termijnen. Voor Nederland en voor het project COBRACable is de Minister van EZ aangewezen als de bevoegde nationale instantie.

3.2.1.2 *RICHTLIJN 2000/60/EG TOT VASTSTELLING VAN EEN KADER VOOR COMMUNAUTAIRE MAATREGELEN BETREFFENDE HET WATERBELEID (KADERRICHTLIJN WATER) (2000)*

In de Kaderrichtlijn Water (hierna: KRW) is het waterbeleid in de EU vastgelegd. De KRW stelt als concreet doel dat in 2015 alle watersystemen in een goede chemische en ecologische toestand moeten verkeren. De Waddenzee is aangemerkt als natuurlijk water. Ecologische en chemische doelstellingen van de KRW ten aanzien van de Waddenzee kunnen worden aangetast met het aanleggen van COBRACable. In de onderzoeken met betrekking tot ecologie zijn relevante effecten nader beoordeeld, zie het MER en de bijlagen bij het MER.

3.2.1.3 *DE EUROPESE RICHTLIJN 2009/28/EG1 (RICHTLIJN VOOR HERNIEUWBARE ENERGIE)*

De overheid heeft zich tot doel gesteld in 2020 14% van de verbruikte energie duurzaam op te wekken. Daarvoor zijn met marktpartijen en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt en deze vastgelegd in het Energieakkoord. In het kader van deze Richtlijn diende Nederland het Nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen in bij de Europese Commissie (juni 2010). Het geeft een beschrijving van de wijze waarop Nederland zal voldoen aan de doelstelling uit de Richtlijn.

COBRACable draagt bij aan de duurzame energievoorziening van Nederland doordat de kabel het mogelijk maakt om windenergie te importeren uit Denemarken.

3.2.2 RIJKSNIVEAU

3.2.2.1 *ELEKTRICITEITSWET 1998*

De Elektriciteitswet 1998 beoogt een vrije markt voor de opwekking en de levering van elektriciteit binnen een raamwerk van regels die gericht zijn op het betrouwbaar, duurzaam en doelmatig functioneren van de elektriciteitsvoorziening. Tevens zijn regels met betrekking tot te hanteren procedures opgenomen.

In artikel 20a van de Elektriciteitswet is neergelegd dat de aanleg of uitbreiding van een landsgrensoverschrijdend net dat is aangemerkt als een project van gemeenschappelijk belang wordt geregeld via een rijksinpassingsplan, waarbij gebruik wordt gemaakt van de rijkscoördinatieregeling (zie ook paragraaf 7.2 van deze toelichting).

3.2.2.2 *ENERGIERAPPORT 2016*

Het Energierapport 2016 beschrijft het kabinetsbeleid voor energie tot 2050 en bevat de maatregelen om Nederland minder afhankelijk te maken van fossiele brandstoffen en geleidelijk over te schakelen op duurzame energie. Het Energierapport beschrijft de noodzaak van grote investeringen in energie-infrastructuur ten behoeve van de leveringszekerheid en het inpassen van duurzame energie. Door de realisatie van COBRACable, zal Nederland toegang krijgen tot duurzame windenergie vanuit Denemarken. Door meer duurzame windenergie vanuit Denemarken te importeren, kan Nederland het gebruik van fossiele brandstoffen verminderen, waarmee de CO₂ uitstoot gereduceerd wordt en de duurzame energiedoelstellingen ingevolge de Europese afspraken gerealiseerd kunnen worden.

3.2.2.3 *ENERGIEAKKOORD 2013*

Met het energieakkoord 2013 ambieert het kabinet een duurzame energievoorziening. Het akkoord is een resultaat van onderhandelingen tussen kabinet, bedrijfsleven en maatschappelijk vertegenwoordigers onder leiding van de Sociaal Economische Raad (hierna: SER). Naast de Rijksoverheid tekenden ook natuur- en milieuorganisaties, vakbonden, energieproducenten, netbeheerders, de bouwsector, woningcorporaties, chemiesector en vertegenwoordigers van burgerinitiatieven het Energieakkoord. Het akkoord bestaat uit tien pijlers.

1. De eerste pijler is energiebesparing.
2. De tweede pijler is het opschalen van hernieuwbare energieopwekking. In het Energieakkoord is conform de Richtlijn Duurzaam vastgelegd dat in 2020 14% van alle energie duurzaam moet zijn opgewekt. In 2023 moet dat 16% zijn.
3. De derde pijler is decentrale opwekking van energie. Voorbeelden van decentrale opwekking zijn zonneboilers, zonnepanelen en kleinschalige windturbines. Maar ook warmtekrachtkoppeling bij kantoren en in de tuinbouw en vergistingsinstallaties bij boerenbedrijven.
4. De vierde pijler is erop gericht het energietransportnetwerk gereed te maken voor een duurzame toekomst.
5. De vijfde pijlers is een goed functionerend Europees systeem voor emissiehandel (ETS).

6. Als zesde pijler is met energiebedrijven afgesproken – in samenhang met pijler 2 en 3 – dat vijf oude en relatief vervuilende kolencentrales eerder worden gesloten. De eerste drie centrales sluiten in 2016, de resterende twee centrales die gebouwd zijn in de jaren '80 volgen in 2017.

De laatste vier pijlers, 7 t/m 10, zijn gericht op mobiliteit, werkgelegenheid, innovatie en financiering en hebben geen directe relatie met energie-infrastructuur.

COBRACable draagt bij aan de duurzame energievoorziening van Nederland doordat de kabel het mogelijk maakt om windenergie te importeren uit Denemarken.

3.2.2.4 *CRISIS- EN HERSTELWET*

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) in werking getreden. Deze wet, die aanvankelijk tijdelijk was, heeft vanaf 25 april 2013 een permanent karakter gekregen. Doel van de wet is versnelling van projecten in het ruimtelijke domein, de economische crisis en haar gevolgen te bestrijden en een goed en duurzaam herstel van de economische structuur van Nederland te bevorderen. Op basis van artikel 1.1, eerste lid, onder a, in samenhang met Bijlage I, onderdeel 2.1 Chw is bij een inpassingsplan afdeling 2 van hoofdstuk 1, van die wet van toepassing; zie paragraaf 7.5 van deze toelichting voor een nadere toelichting op deze wet.

3.2.2.5 *WATERWET (2010)*

De Waterwet regelt in hoofdzaak het beheer van watersystemen, waaronder waterkeringen, oppervlaktewater (ook op zee) en grondwaterlichamen. De wet is gericht op het voorkomen dan wel beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, de bescherming en verbetering van kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen. De Waterwet verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Vanuit deze wet is een vergunning vereist voor aanleg van kabels op het Nederlandse deel van de Noordzee, inclusief de exclusieve economische zone en voor de kruising van de zeevering. Voor het converterstation is ook een Watervergunning nodig, aangezien het beschikbare terrein voor een deel binnen de beschermingszone van de zee-waterkering Eemshaven-Delfzijl ligt.

3.2.3 GEMEENTELIJK NIVEAU

3.2.3.1 *BEHEERSVERORDENINGEN*

De vigerende beheersverordeningen 'Eemshaven' en 'Waddenzee en Noordzee' voorzien niet in de mogelijkheid van de realisatie van de ondergrondse hoogspanningsverbinding die deel uitmaakt van het project COBRACable. Daarom wordt voorliggend inpassingsplan opgesteld zodat het initiatief is voorzien van een goede juridisch-planologische regeling. Zie ook paragrafen 1.4 en 7.6 van deze toelichting.

4

Beschrijving plangebied en omgeving

4.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van het plangebied en de directe omgeving daarvan.

4.2 BESTAANDE FUNCTIES EN TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Ter hoogte van het tracé over land is sprake van een industrieterrein, dat ten dele nog in ontwikkeling is. Gezien de aard van de bestaande bedrijvigheid en de bedrijvigheid die zich hier kan ontwikkelen, worden een ondergrondse hoogspanningsverbinding en een converterstation hier als passende functies beschouwd. Zie foto's hierna voor een indruk van het industrieterrein.

Figuur 8 Luchtfoto van het industrieterrein en omgeving

Figuur 9 Luchtfoto industrieterrein met locatie converterstation in rood aangeduid

In het plangebied en de directe omgeving vinden de komende jaren diverse ruimtelijke ontwikkelingen plaats die kunnen leiden tot een toename van bedrijfsbebouwing (industrie en haven). Dit is naar verwachting ook het geval in de nabijheid van de locatie van het converterstation. Ook liggen er al leidingstroken op het bedrijventerrein voor verschillende soorten leidingen. Woningen worden binnen het plangebied of in de directe omgeving hiervan niet voorzien.

Ter hoogte van het tracé over zee is er sprake van een Natura 2000-gebied, waarbinnen wordt gevaren, gerecreëerd en gevestigd.

In het MER en bij de keuze voor het voorkeustracé zijn deze autonome ontwikkelingen in beschouwing genomen, zie hiervoor hoofdstuk 9 tot en met 14 van deel B van het MER.

4.3 INFRASTRUCTUUR

Hierna wordt ingegaan op de infrastructuur ter plaatse van en in de directe omgeving van het plangebied.

Kabels en leidingen

Het project COBRACable sluit aan op het landelijke 380 kV-netwerk bij het hoogspanningsstation Eemshaven-Oudeschip. Onderdeel van het project is een 75 meter lange ondergrondse 380kV-kabel door openbaar gebied, tussen dit hoogspanningsstation en het nieuw te realiseren converterstation van COBRACable.

In het plangebied en net daarbuiten liggen relatief veel kabels en leidingen. De kabels ten behoeve van NorNed en Gemini windparken liggen buiten het plangebied (aan de westzijde van de Oude Westereems).

Het plangebied – en daarmee ook de COBRACable - loopt parallel aan de NorNedkabel, de Geminikabel en de VSNL-dataverbinding. COBRACable kruist naast diverse andere kabels en leidingen de kabel van Gemini op land. Daarnaast ligt er op land een hogedruk gasleiding ter hoogte van het plangebied.

Bij de aanleg van de COBRACable zal rekening worden gehouden met de aanwezige kabels en leidingen.

Scheepvaartweg

Het tracé van COBRACable kruist de havenmond (Doekegatkanaal) en de vaarroute via het Huibertgat.

Tijdens de aanleg-, gebruiks- en verwijderingsfase van COBRACable kunnen er verschillende effecten met betrekking tot scheepvaartveiligheid optreden. Het kan hierbij gaan om de volgende gebeurtenissen:

- Schepen krijgen een aanvaring;
- Schepen krijgen een aandrijving;
- Ankers en/of vissersmaterieel komen in contact met de kabel of de kabel haken.

Tijdens de aanleg worden kabellegscheepen, begeleidingscheepen en overige schepen gebruikt om de werkzaamheden omtrent COBRACable in goede banen te leiden. Daarmee worden ongewenste effecten voorkomen.

Waterkeringen

De gelijkstroomkabel kruist de zeewering. Het perceel van het converterstation ligt voor een heel klein deel binnen de beschermingszone van de zeewering, die ten noordoosten van het converterstation ligt. Ook de 380 kV wisselstroomkabels liggen binnen de beschermingszone van de waterkering.

Bij de begrenzing van het plangebied van dit inpassingsplan is rekening gehouden met een toekomstige versterking van de waterkering. De overlengte van de ondergrondse verbinding die nodig is bij deze versterking, is juridisch-planologisch geregeld in dit plan, zie ook paragraaf 6.6 van deze toelichting.

Wegen

Ten westen van het converterstation loopt de Synergieweg van noord naar zuid. Aan de oostzijde van het converterstation loopt de Waddenweg van noord naar zuid. Deze wegen liggen buiten het plangebied. Over de zeewering die gekruist wordt door de ondergrondse hoogspanningsverbinding ligt de weg Oostpolderdijk.

In de nabijheid van het plangebied liggen geen spoorwegen.

4.4 CULTUURHISTORIE EN ARCHEOLOGIE

Uit de cultuurhistorische en archeologische verkenning blijkt dat in en rond het plangebied nauwelijks of geen sprake is van cultuurhistorisch waardevolle gebieden. Ter plaatse van het plangebied (deel op land) is sprake van een zeer jong landschap.

Op land zijn de archeologische waarden zeer beperkt te noemen. Op zee is binnen het plangebied geen sprake van scheepswrakken. Deze liggen op enige afstand van het plangebied van dit inpassingsplan, zie ook paragrafen 6.3 en 6.4 van deze toelichting en hoofdstuk 11 en 12 van het MER (deel B).

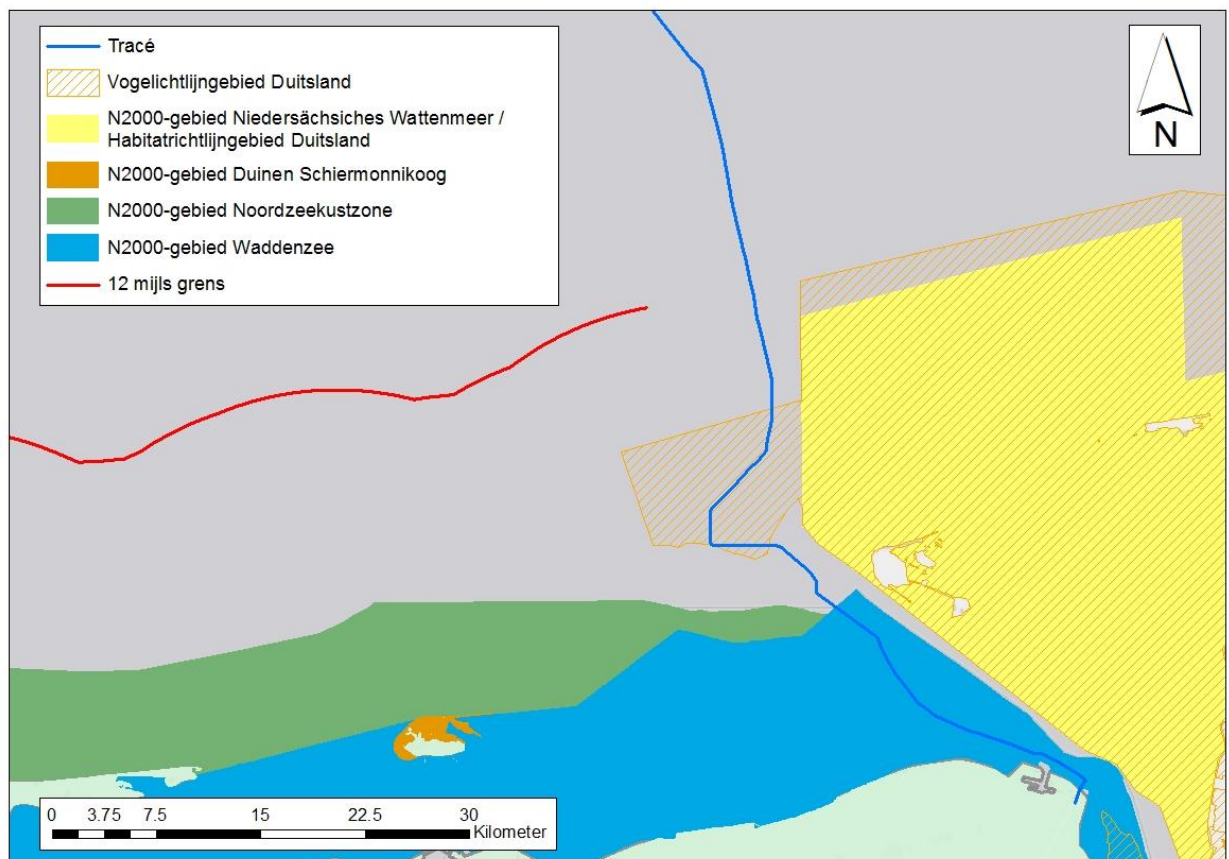
4.5 NATUUR

In en rond het plangebied liggen de volgende Natura 2000-gebieden die tevens ook tot het Natuurnetwerk Nederland behoren:

- Waddenzee (NL);
- Noordzeekustzone (NL).
- Duinen van Schiermonnikoog (NL).

Voorts liggen nabij het plangebied tevens twee Duitse Natura 2000-gebieden, te weten Borkum-Riffgrund (Habitatrichtlijngebied) en Niedersächsisches Wattenmeer (Habitatrichtlijn-/Vogelrichtlijngebied).

Daarnaast zijn er verschillende beschermde flora- en faunasoorten aanwezig in het plangebied. Het gaat om vaatplanten, (broed)vogels, zoogdieren, amfibieën en vissen. In hoofdstuk 6, paragraaf 2, wordt een verdere en gedetailleerde omschrijving van het aspect natuur gegeven, inclusief de uitkomsten van de verschillende toetsen in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet. In bijlage 7 van deze toelichting is een lijst met soorten opgenomen.

Figuur 10 Natura 2000-gebieden rond studiegebied

4.6 BEROEPSVISSERIJ

De Noordzee behoort met circa 230 vissoorten tot één van de meest visrijke zeegebieden ter wereld.

Jaarlijks wordt circa 2,5 miljoen ton vis gevangen, dit komt overeen met circa 4% van de wereldwijde visvangst. Slechts 13 van de voorkomende vissoorten wordt commercieel bevestigd. Deze vissoorten vormen echter wel het grootste deel van de biomassa vis. De zandspiering, haring en kever (Noorse kabeljauw) zijn de meest belangrijke soorten (op basis van volumes gevangen vis). Andere soorten zijn makreel, sprot, schelvis, zwarte koolvis en kabeljauw. Soorten die veel bevestigd worden zijn voornamelijk op de bodem levende vissen (demersale vis). Voor het vangen van demersale vis worden sleepnetten (waaronder boomkor⁹) ingezet. In het hele gebied wordt gevestigd met sleepnetten, maar in het bijzonder met boomkorren. Ook in delen van de Waddenzee is beroepsvisserij toegestaan. Hier wordt vooral ook gevestigd op kokkels en garnalen. De aanleg en de aanwezigheid van de kabel leiden niet tot wijzigingen van de mogelijkheden voor de visserij ter plaatse of in de directe omgeving.

4.7 RECREATIE

De recreatievaart ter hoogte van het plangebied bestaat voor een deel uit particuliere motor- en zeiljachten en voor een deel uit traditionele schepen van voornamelijk kleine ondernemingen en stichtingen.

Ter plaatse van het plangebied varen vooral kielzeiljachten, motorboten en platbodems. De kielzeiljachten varen vanwege hun diepgang voornamelijk via betonde vaargeulen. Ter plaatse van het plangebied varen ze alleen ten noorden van het Waddengebied, van of op weg naar Denemarken en Scandinavië. Motorboten varen ter plaatse van het plangebied ook alleen buiten het Waddengebied. De platbodem vaart in het plangebied in beperkte mate binnen in het Waddengebied. Aangezien de kabel ondergronds komt te liggen, treden er geen conflicten op met de recreatieve functie.

Het bedrijventerrein waar het converterstation wordt gerealiseerd en waar de kabel wordt aangelegd, heeft geen recreatieve functie.

4.8 WINDENERGIE / WINDTURBINES

In het havengebied waar het converterstation is voorzien, staan diverse windturbines die beeldbepalend zijn in het havengebied / industriegebied. Zoals al eerder aangehaald, is ten noorden van het plangebied op meer dan 30 km afstand Windpark Gemini voorzien.

Voor de mogelijke effecten van windturbines voor het aspect externe veiligheid wordt verwezen naar paragraaf 6.8 van deze toelichting.

---

⁹ Vistuig dat over de bodem gesleept wordt en waarbij het net wordt opgehouden door een 'boom' (een lange stalen pijp).

5

Onderbouwing en beschrijving voorkeurstracé en converter

5.1 INLEIDING

In het MER is onderzoek gedaan naar de milieueffecten van het initiatief. De resultaten uit het MER zijn meegenomen in de tracékeuze. In dit hoofdstuk is de tracékeuze van COBRACable beschreven en verantwoord. Hierbij is een bondige samenvatting van het MER gegeven.

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de besluitvorming over het initiatief en de randvoorwaarden en beperkingen voor een ondergrondse ligging van de verbinding. Ook wordt aangegeven of het voorkeurstracé, hierna te noemen het 'tracé' (zoals opgenomen in dit inpassingsplan), afwijkt van het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (hierna: MMA). Het MMA is het (realistische) alternatief dat het milieu het meest ontziet. Indien het voorkeurstracé afwijkt, wordt aangegeven hoe het dan afwijkt en waarom dat zo is.

5.2 UITGANGSPUNTEN

In deze paragraaf is een aantal uitgangspunten opgenomen, die zijn gehanteerd bij het bepalen van het voorkeurstracé. Eerst wordt ingegaan op de afweging 'land of zee', waarna de overige gehanteerde uitgangspunten aan de orde komen.

5.2.1 LAND OF ZEE

Tijdens het keuzeproces voor verschillende tracéalternatieven is het tracé dat volledig over land loopt vrijwel direct afgevallen. De voornaamste reden hiervoor was een verminderde betrouwbaarheid van de kabel over land ten opzichte van een kabel door zee. Een kabeltracé over land is ongeveer 100 km langer dan een kabeltracé door zee. Daarnaast kent een tracé over land en deels door de zee naar schatting 400 verbindingpunten tussen twee kabeldelen (dit zijn kwetsbare onderdelen van een kabel), waardoor de kabel aan capaciteit en betrouwbaarheid verliest. Een kabel over land is tevens veel bewerkelijker om aan te leggen vanwege veel kruisingen met infrastructuur/watgangen en door de extra tracélengte is een kabel over land ook duurder dan een kabel door zee. Op land zou een dergelijk kabeltracé net als op zee voor een deel door natuurgebieden lopen.

5.2.2 OVERIGE UITGANGSPUNTEN

Verschillende uitgangspunten zijn geformuleerd, waarmee rekening moet worden gehouden bij de besluitvorming over het tracé van COBRACable. Gestreefd wordt naar een zo korte mogelijke verbinding met als startpunt de Eemshaven en als eindpunt het Deense Endrup. Op de eerste plaats omdat aan kortere routes in beginsel minder effecten op het milieu verbonden zijn en op de tweede plaats omdat daarmee de (aanleg)kosten en energieverliezen beperkt worden, ten opzichte van langere routes. De tracékeuze voor de hoogspanningsverbinding COBRACable, voldoet aan ter zake geldende wet- en regelgeving en is het resultaat van een afweging van:

- De uitgangspunten zoals deze in het kader van de m.e.r. zijn geformuleerd:
  - Een zo kort mogelijke kabel waardoor een beperking van van effecten, kosten en energieverliezen kan worden bewerkstelligd;
  - Waar mogelijk en zinvol bundelen met andere infrastructuur om het ruimtebeslag in zee te beperken en (nodeloze) toekomstige beperkingen te voorkomen;
  - Zoveel mogelijk ontzien van gevoelige gebieden, zoals Natura 2000-gebieden;
  - Technische uitvoerbaarheid en beperken van de risico's van een tracé, bijvoorbeeld het vermijden van wrakken, stortplaatsen en instabiele bodems;
  - Beperken van hinder voor overige gebiedsgebruikers (scheepvaart, visserij, landbouw, recreatie, et cetera);
  - Zoveel mogelijk beperken van de hoeveelheid werkzaamheden, teneinde effecten op het milieu te minimaliseren.
- De kwaliteiten van verschillende delen van het gebied;
- Belangen voortvloeiend uit (ruimtelijk) beleid op rijksniveau en waar mogelijk provinciaal en gemeentelijk niveau;
- De verwachte milieueffecten van de verbinding;
- Veiligheidsaspecten in verband met andere infrastructuur zoals bestaande elektriciteitskabels, telecomkabels en waterkeringen;
- Nettechnische- en technische randvoorwaarden en ontwerpcriteria;
- Normen, richtlijnen en voorschriften van rechtspersonen met een publiekrechtelijke taak zoals Gasunie Transport Services.

Voor de wijze van uitvoeren van de ondergrondse hoogspanningsverbinding geldt als uitgangspunt dat deze verbinding ondergronds wordt aangelegd, zo ook bij het kruisen van de waterkering, zie paragrafen 2.3 en 4.3 van deze toelichting. Hierbij wordt rekening gehouden met de constructieve sterkte van de waterkering, waardoor er geen afbreuk wordt gedaan aan de veiligheidsfunctie van de waterkering.

5.3 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

5.3.1 MER-PROCEDURE

Omdat het project COBRACable door milieugevoelig gebied loopt (Natura 2000 -gebieden en Natuurnetwerk Nederland Waddenzee, Noordzeekustzone en de Eems-Dollard), heeft het bevoegd gezag direct de m.e.r.-procedure gevoerd en niet eerst een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd.

De verplichting vloeit voort uit de noodzaak een Passende Beoordeling op te stellen¹⁰, waardoor, op grond van artikel 7.2a, eerste lid van de Wet milieubeheer, het inpassingsplan m.e.r.-plichtig is. Daarnaast is het inpassingsplan plan-m.e.r.-plichtig op grond van artikel 7.2, tweede lid van de Wet milieubeheer.

Het tracé heeft betrekking op zowel Nederlands als Duits grondgebied. Het MER COBRACable heeft betrekking op (milieu)effecten op Nederlands grondgebied, alsmede op het Eems-Dollard verdragsgebied en het Betwist gebied. Vanwege cross-border coördinatie¹¹ is gekozen om de (milieu)effecten gecombineerd in kaart te brengen.

Ook in Duitsland en Denemarken zijn equivalenten van een MER opgesteld. Zo worden over het gehele traject de milieueffecten in beeld gebracht.

Het doel van de milieueffectrapportage (m.e.r.) is ervoor te zorgen dat milieuaspecten volwaardig worden meegenomen in de besluitvorming. Het is een hulpmiddel bij de besluitvorming van de overheid over een plan of project. Het MER voor COBRACable is volgens de hierna omschreven stappen tot stand gekomen.

Kennisgeving en zienswijzen

De m.e.r.-procedure is officieel van start gegaan met een openbare kennisgeving en de terinzagelegging van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD) COBRACable (Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau op, 16 augustus 2010).

In het kader van de notitie Reikwijdte en Detailniveau is reeds een aantal stappen gezet in het trechteringsproces voor de tracéalternatieven. Allereerst zijn in stap 1 de uitgangspunten opgesteld voor het bepalen van de ligging (op hoofdlijnen) van de mogelijke tracéalternatieven. Vervolgens is in stap 2 op basis van deze uitgangspunten de globale ligging van de tracéalternatieven bepaald, binnen een zoekgebied van circa 50 kilometer breed, dat loopt van Schiermonnikoog tot het Duitse Waddeneiland Memmert. Deze tracéalternatieven zijn in stap 3 verder getrechterd tot een viertal kansrijke tracéalternatieven (W2, M1, M2 en M3). Deze stap is reeds beschreven in de NRD. Een ieder is in de periode van 26 augustus 2010 t/m 6 oktober 2010 in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen en zo een reactie te geven op de voorgestelde aanpak voor het MER. Destijds zijn er 13 zienswijzen ontvangen. De NRD is vier jaar oud, maar de voorgenomen activiteit betreft dezelfde kabeltracés als in 2010 is besloten. De NRD wordt daarom als actueel beschouwd.

Verder geldt dat tijdens de openbare raadpleging (20 februari t/m 2 april 2015) ten behoeve van de PCI-verordening alle belanghebbenden zijn uitgenodigd om een reactie te geven. Eventuele zienswijzen tijdens de NRD fase konden hier wederom aangekaart en beantwoord worden. In totaal zijn er 5 reacties binnengekomen. De ingekomen reacties tijdens de openbare raadpleging hebben niet geleid tot een aanpassing van de opzet van het MER en de vergunningaanvragen.

¹⁰ De noodzaak tot het opstellen van een Passende Beoordeling is erin gelegen dat significante effecten vanwege het onderhavige project op Natura 2000-gebied niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.

¹¹ Cross border coördinatie betreft een project dat door gezamenlijke inzet van enkele landen gerealiseerd dient te worden. Milieueffecten zijn van belang voor elk onderdeel van de hoogspanningsverbinding. Het gecombineerd vaststellen van de milieueffecten scheelt tijd en moeite.

Raadpleging betrokken bestuursorganen en adviseurs

Parallel aan de publicatie van de openbare kennisgeving en terinzagelegging van de NRD zijn de bij de planvorming betrokken bestuursorganen en wettelijk adviseurs geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Ook de Commissie voor de milieueffectrapportage (verder: Commissie m.e.r.) heeft een advies over de reikwijdte en het detailniveau van het MER opgesteld (rapportnummer 2472-34, 19 oktober 2010). De ingebrachte adviezen en zienswijzen op de NRD zijn hierbij door de Commissie m.e.r. betrokken.

Uitvoeren onderzoek en opstellen MER

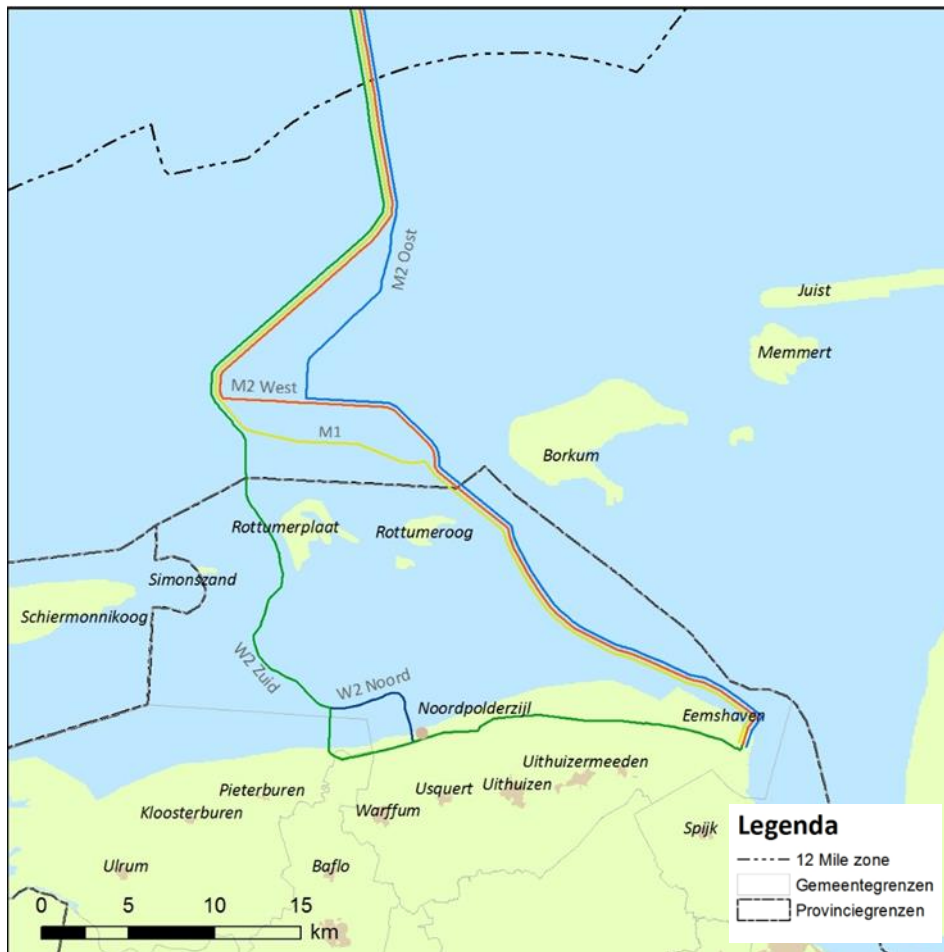
Conform de voorgestelde opzet in het NRD is het benodigde onderzoek uitgevoerd en het MER opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met het advies van de Commissie m.e.r. , inclusief de ingebrachte zienswijzen, reacties en overige adviezen. Het MER is een zelfstandig leesbaar rapport dat als onderbouwing dient voor het inpassingsplan en de vergunningaanvragen.

In stap 4 zijn de geselecteerde kansrijke tracéalternatieven uit stap 3 (zie hiervoor) geoptimaliseerd. Dit heeft uiteindelijk geleid tot 3 tracéalternatieven en 2 varianten die nader zijn onderzocht in het MER (stap 5).

Bij deze optimalisatie zijn de volgende criteria gehanteerd:

- De kruising met een vaargeul dient zo dwars/haaks mogelijk plaats te vinden, zodat de lengte van de kruising zo kort mogelijk is;
- De bocht van de Westereems vaargeul vormt vanuit scheepvaartveiligheid een ongewenst punt voor kruising van de vaargeul. Kruising van de vaargeul dient plaats te vinden tussen boei 1 en 3 of tussen boei 5 en 7. Deze locaties zijn aangewezen door de scheepvaartautoriteiten zodanig dat deze zo ver mogelijk uit de bocht van een vaargeul liggen;
- Zoveel mogelijk bundeling met andere kabels op zee (NorNed kabel en kabels naar de Gemini-windparken);
- Aansluiting op het deel van het Duitse kabeltracé dat reeds is vastgesteld in Duits beleid.

Uiteindelijk zijn in het MER 3 tracéalternatieven en 2 varianten volledig beoordeeld op de relevante milieueffecten. Het gaat om de alternatieven in de onderstaande afbeelding en hierna genoemd: W2 Zuid en Noord, M1, M2 Oost en M2 West. Zie ook paragraaf 3.4 van het MER Deel A.

Figuur 11 Tracé alternatieven COBRACable

De verschillende alternatieven zijn onderzocht op de aspecten: hydromorfologie, natuur, archeologie, landschap, scheepvaartveiligheid en gebruiksfuncties. Voor al deze aspecten is een aantal deelaspecten onderzocht. Bij de toetsing is gebruik gemaakt van een zevenpuntsschaal, zoals aangegeven in de volgende tabel.

Score	Omschrijving
+++	Zeer positief ten opzichte van de referentiesituatie
++	Positief ten opzichte van de referentiesituatie
+	Licht positief ten opzichte van de referentiesituatie
0	Neutraal
-	Licht negatief ten opzichte van de referentiesituatie
--	Negatief ten opzichte van de referentiesituatie
---	Zeer negatief ten opzichte van de referentiesituatie

Tabel 2 Zevenpuntsschaal

De referentiesituatie is de zogeheten nul-situatie. Deze wordt als effectscore neutraal (0) gesteld. De referentiesituatie in het MER COBRACable omvat de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de onderzochte aspecten in het studiegebied, in het geval dat COBRACable niet aangelegd zou worden. Indien een tracéalternatief ten opzichte van de referentiesituatie licht positief, positief of zeer positief scoort, dan zijn deze effecten

aangeduid met respectievelijk +, ++ en +++. Indien een tracéalternatief tot negatieve effecten leidt, dan zijn deze effecten aangeduid met -, - - en - - -, afhankelijk van de ernst en omvang van het betreffende effect.

De tabel hierna geeft aan hoe de verschillende alternatieven scoren wat betreft de verschillende (deel) aspecten.

Milieueffect	Deelaspect	W2 Zuid	W2 Noord	M1	M2 Oost	M2 West
Natuur	<i>Natura 2000</i>					
	Habitataantasting	--	--	-	-	-
	Verstoring door mensen en machines	---	---	--	--	--
	Verzuring en vermesting	0	0	0	0	0
	Verstoring door elektromagnetisch veld	-	-	-	-	-
	Vertroebeling en sedimentatie	---	---	---	---	---
	<i>EHS</i>					
	Habitataantasting	--	--	-	-	-
	Verstoring door mensen en machines	---	---	--	--	--
	Verzuring en vermesting	0	0	0	0	0
	Verstoring door elektromagnetisch veld	-	-	-	-	-
	Vertroebeling en sedimentatie	--	--	--	--	--
	<i>FF-wet</i>					
	Habitataantasting	--	--	-	-	-
	Verstoring door mensen en machines	---	---	--	--	--
	Verzuring en vermesting	0	0	0	0	0
	Verstoring door elektromagnetisch veld	-	-	-	-	-
	Vertroebeling en sedimentatie	---	---	---	---	---
Archeologie	Scheepswrakken	-	-	-	-	-
	Overige archeologische waarden	--	--	-	-	-
Landschap	Landschap	-	-	-	-	-
	Aardkundige waarden	0	0	0	0	0
Scheepvaart-veiligheid	Aanvaring	-	-	-	-	-
	Aandrijving	-	-	-	-	-
	Beschadiging	0	0	0	0	0
Gebruiksfuncties	Beroepsvisserij	-	-	-	-	-
	Recreatie	-	-	0	0	0
	Zand-, schelpen- en grindwinning	0	0	0	0	0
	Olie- en gaswinning	0	0	0	0	0
	Baggerverspreiding	0	0	-	-	-
	Windparken	0	0	0	0	0
	Kabels en leidingen	-	-	0	0	0
	Landbouw	-	-	0	0	0

Tabel 3 Scores alternatieven

Alle alternatieven scoren negatief op de natuuraspecten, waarbij een verschil te zien is tussen de W en de M-alternatieven. De W-alternatieven scoren gemiddeld genomen wat negatiever dan de M-alternatieven op natuur. Wat betreft vertroebeling en sedimentatie scoren zowel de W als de M-alternatieven, zowel in het kader van Natura 2000, NNN als Flora en faunawet sterk negatief ten opzichte van de referentiesituatie. De verschillende alternatieven scoren op de andere aspecten Landschap, Scheepvaartveiligheid en gebruiksfuncties niet sterk onderscheidend.

MMA

De tracéalternatieven W2 Zuid en Noord hebben de meeste milieueffecten. De verschillen tussen M1, M2 West en M2 Oost zijn zo klein dat deze niet leiden tot onderscheid tussen deze alternatieven. De M-alternatieven zijn daarmee milieuvriendelijker dan de W2 alternatieven. M2 Oost is het meest milieu vriendelijke alternatief omdat dit alternatief iets minder lang is en daardoor leidt tot minder effecten op natuur (habitataantasting en verstoring door mensen en machines bij de aanleg) dan de overige alternatieven.

5.3.2 EFFECTBEPERKENDE MAATREGELLEN

Naast het beschrijven en vergelijken van de effecten van de alternatieven, is er in het MER ook per milieuthema bekeken of er effectbeperkende maatregelen mogelijk zijn.

De navolgende tabel bevat een samenvattend overzicht van de effectbeperkende maatregelen, verdeeld over de aanlegfase en de gebruiksfase. Tevens is aangegeven hoe daarmee wordt omgegaan in het inpassingsplan of hoe de uitvoering van deze maatregelen op een andere manier is verzekerd.

Compenserende maatregelen zijn niet aan de orde.

Maatregelen	Regeling
Hydromorfologie	
Bij de aanleg van de kabel wordt er sediment in suspensie gebracht dat mogelijk een effect kan hebben op de aanwezige natuurwaarden.	Het effect op de aanwezige natuurwaarden kan worden beperkt. Een aannemer zal hiermee rekening houden door zoveel mogelijk werkzaamheden uit te voeren met een Vertical Injector. Baggerwerkzaamheden dienen alleen plaats te vinden waar geen haalbare andere aanlegtechniek mogelijk is (bijvoorbeeld in geval van grote ingraafdiepte in verband met hoge zeebodem dynamiek). Deze maatregelen spelen in de aanlegfase en worden vastgelegd in de contracten met de uitvoerders.
Natuur	
Een aantal werkzaamheden bij het aanleggen van de kabels, het gebruik en de verwijdering van de kabels zal mogelijk een negatief effect hebben op de aanwezige natuurwaarden in Natura 2000-gebieden en in de omgeving of op beschermde soorten. Zie paragraaf 6.1.2 van deel A van het MER.	De effecten op belangrijke gebieden zijn geminimaliseerd bij de keuze voor het tracé. De aanleg van de kabel zal zo veel mogelijk met een Vertical Injector worden uitgevoerd. Er zullen alleen baggerwerkzaamheden plaatsvinden waar geen haalbare andere aanlegtechniek mogelijk is (bijvoorbeeld grote ingraafdiepte in verband met hoge zeebodem dynamiek). Verder zal de aanleg van de kabels niet

	<p>plaatsvinden in perioden op locaties waar dit wettelijk niet is toegestaan.</p> <p>Deze laatste 2 maatregelen spelen in de aanlegfase en worden vastgelegd in de contracten met de uitvoerders.</p>
Archeologie	
<p>Bij de verdere planvorming en tijdens de uitvoering moet er voor gezorgd worden dat archeologische waarden zoveel mogelijk op locatie bewaard blijven (in-situ). Wanneer het vermijden van archeologische waarden niet mogelijk is, is het noodzakelijk de archeologische waarden te behouden door onderzoek (behoud ex-situ).</p> <p>Uitvoeren van een archeologisch onderzoek in overeenstemming met KNA (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie) voorafgaand aan de feitelijke bodemverstoring.</p> <p>Opstellen van een uitvoeringsplan in overleg met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, met in acht name van de KNA-regels (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie-regels) tijdens de uitvoering</p> <p>Om tijdens de aanleg van het kabeltracé waardevolle scheepswrakken te ontzien, kan een bandbreedte ingesteld worden. De kabel kan dan worden aangelegd binnen deze bandbreedte waardoor de kabel om scheepswrakken heen gelegd kan worden.</p>	<p>De genoemde maatregelen volgen uit wettelijke verplichtingen.</p> <p>Een onderzoek m.b.t. de scheepswrakken heeft plaatsgevonden. Deze scheepswrakken en hun bufferzones liggen buiten het plangebied van dit inpassingsplan.</p>
Scheepvaartveiligheid	
<p>Jointing points buiten de zones met veel scheepvaartverkeer situeren (zoals de Westereems vaargeul);</p> <p>Bij de kruising van de vaargeul twee veiligheidsschepen inzetten (volgens het Scheepvaartreglement Eemsmonding);</p>	<p>Deze maatregelen spelen in de aanlegfase en worden vastgelegd in de contracten met de uitvoerders.</p>
Gebruiksfuncties	
<p>Op locaties waar de kabel door een baggerspreidingslocatie loopt, wordt aanbevolen om de planning van baggerwerkzaamheden en de planning van de aanleg van COBRACable op elkaar af te stemmen. Indien het noodzakelijk is om wegen op te breken voor de aanleg van de kabel, dan zal voor een omleiding worden gezorgd.</p>	<p>Deze maatregelen spelen in de aanlegfase en worden vastgelegd in de contracten met de uitvoerders.</p>

Tabel 4 Effectbeperkende maatregelen

5.4 MOTIVERING TRACÉKEUZE VOORKEURSTRACÉ

5.4.1 VOORKEURSALTERNATIEF

Alle tracéalternatieven meegenomen in het MER voldoen aan de doelstellingen van het project en zijn daarmee een realistisch alternatief voor het aanleggen van de COBRACable. Bij de uiteindelijke keuze van een voorkeursalternatief (VKA) spelen niet alleen milieueffecten een rol, maar ook overige aspecten. Het gaat hierbij met name om leveringszekerheid van de kabel, mogelijkheden voor bundeling met andere infrastructuur, de ligging in de zeebodem, waterdiepte ter plekke van de kabel en kosten. Hier zijn de verschillende alternatieven op beoordeeld.

Leveringszekerheid van de kabel

De lengte van de kabel heeft invloed op de leveringszekerheid van de verbinding. Hoe langer de kabel, hoe hoger de kans op uitval en daarmee het risico voor de leveringszekerheid. Alternatief M2 heeft een kortere lengte dan de andere alternatieven, en daarmee de grootste leveringszekerheid.

Kabels en leidingen: kruisingen en bundeling

Kruisingen

De landtracés (2 km) van M1, M2 Oost en M2 West liggen vrij van andere kabels en leidingen. Het landtracé van tracéalternatief W2 Zuid kruist meerdere kabels en leidingen, wat de kans op beschadiging daarvan vergroot, ondanks voorgenomen voorzorgsmaatregelen. Tracéalternatieven W2 zijn dus minder aantrekkelijk op dit punt. Voor het zeetracé van alle tracéalternatieven geldt, dat voor kabels van andere eigenaren een afstand van 500 m gehanteerd dient te worden. Voor kabels van eenzelfde eigenaar kan conform internationale afspraken / gebruiken een uitzondering worden gemaakt, indien deze afstand niet haalbaar is. Dit dient per situatie te worden afgewogen. Dit zeetracé ligt buiten de gevarenszones van ankerplaatsen en buiten de veiligheidsmarges van kabellegtechnieken. De verschillende zeetracés zijn, vanwege de voorgenomen veiligheidsafstanden, voor alle fases (aanleg, gebruik en verwijdering) gelijk.

Bundeling

Onder (ruimtelijke) bundeling wordt verstaan het in directe nabijheid van elkaar positioneren van verschillende infrastructuur in de vorm van kabels of buisleidingen in of langs hetzelfde tracé. Het is gunstig om de nieuwe COBRACable te bundelen met andere kabels en of leidingen. Zo wordt het ruimtebeslag in zee beperkt en (nodeloze) toekomstige beperkingen voorkomen. Dit is vanwege de situering van de tracés niet mogelijk bij de W alternatieven. Wel is dit mogelijk bij de alternatieven M1 en M2. M2 kan over een lengte van 20 kilometer gebundeld worden met de NorNedkabel. Alternatief M1 kan over een lengte van 15 km gebundeld worden met de NorNedkabel. Beide alternatieven bundelen ook met de Geminikabel die hier wordt aangelegd. Omdat M2 Oost over een langer tracé gebundeld kan worden met andere kabels wordt dit tracé wat betreft bundeling als het meest gunstig gezien.

Instabiliteit en morfologie van de zeebodem

Morfologie heeft betrekking op veranderingen van vormen van de zeebodem. Door zandverplaatsing kunnen geulen verschuiven en zandduinen ontstaan. Een stabielere bodem is gunstiger voor de ligging van de kabel. De kans dat de kabel blootspoelt is dan het kleinst.

Blootspoelen verhoogt het risico op haken door ankers of visserijmaterialen, maar ook op beschadiging door het eigen gewicht van de kabel. De kabel kan als het ware op delen los komen te hangen, zonder ondersteund te worden door de zeebodem. Dit komt de kabel niet ten goede. In beide gevallen kunnen werkzaamheden aan de kabel (opnieuw ingraven en/of repareren) nodig zijn met bijbehorende kosten en gevolgen voor het milieu.

Tracéalternatief M1 loopt op het gedeelte waar deze niet bundelt met de andere alternatieven door een dynamisch gebied en is daardoor minder aantrekkelijk. Op de overige tracédelen is er weinig onderscheid tussen de alternatieven.

Waterdiepte ter plekke van de kabel

De waterdiepte ter plekke van de kabel heeft invloed op de toegankelijkheid van een gebied en op de aanlegmethode. In ondiep water worden andere aanlegtechnieken gebruikt dan in diep water omdat schepen met een grote diepgang de ondiepe plekken niet kunnen bereiken. Dit kan ook betekenen dat bepaalde ondiepe gebieden alleen bereikbaar zijn tijdens bepaalde momenten in het getij. Dit heeft gevolgen tijdens de aanleg- maar ook tijdens de gebruiksfase. Eventueel benodigde reparaties kunnen niet direct uitgevoerd worden.

Tracéalternatief W2 heeft de grootste lengte door ondiep gebied, gevolgd door M1.

Tracéalternatieven M2 west en oost hebben vergelijkbare lengtes door ondiep gebied met een iets kortere lengte voor M2 west.

Het onderscheid tussen de alternatieven verandert hierdoor niet.

Verwachte kosten

De kosten van het aanleggen van de kabel zijn onder andere afhankelijk van de totale lengte van de kabel en daarmee het doorkruisen van gronden en belangen van derden (zie ook hiervoor bij 'gebruiksfuncties en lengte tracé') en de lengte van de kabel door ondiep en instabiel gebied. Bij het bepalen van de kosten wordt op basis van verwachte mogelijke tegenslagen een risico-toeslag toegepast. De kosten voor Tracéalternatief M2 oost zijn ruim 5% lager ingeschat dan de kosten van het alternatief M2 west. De kosten voor de andere alternatieven liggen fors hoger (meer dan 30% van de kosten van M2 oost).

VKA

M2 Oost is in het MER als MMA naar voren gekomen. Uit de analyse blijkt dat M2 Oost ook voor al de bovengenoemde aspecten het meest gunstige tracéalternatief is. Tracé M2 Oost is het makkelijkst aan te leggen, tegen de laagste kosten, raakt andere gronden en belangen het minst omdat het korter is dan andere alternatieven en heeft de minste milieueffecten. Daarmee is M2 Oost het VoorKeursAlternatief (VKA) voor COBRACable. Voor het tracé van M2 Oost, op Nederlands grondgebied, tot aan de gemeentegrens, stellen de ministers van Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu daarom dit inpassingsplan op. Het tracé en het converterstation die worden meegenomen in het inpassingsplan worden in de volgende paragrafen omschreven.

5.4.2 BESCHRIJVING VAN HET VOORKEURSTRACÉ

Tussen het onderstation Eemshaven-Oudeschip en het converterstation wordt een ondergrondse 380kVwisselspanningsverbinding aangelegd. Deze wisselspanningsverbinding bestaat uit drie kabels die tussen de 0,5 en 1,5 meter afstand van elkaar, op 1,25 meter onder maaiveld in de grond gelegd worden. De verbinding start aan de westelijke zijde van het COBRACable converterstation, waarna de wisselspanningskabel vervolgens een

kabelstrook met daarin de NorNed kabel kruist. De lengte van de kabel tussen het onderstation Eemshaven-Oudeschip en het COBRACable converterstation is ongeveer 75 meter.

In het converterstation wordt wisselstroom omgezet naar gelijkstroom en vice versa. Tussen het converterstation en de dijk van de Eemshaven wordt een ondergrondse gelijkspanningskabel gebruikt.

Deze kabel verlaat aan de oostzijde het terrein van het converterstation en loopt 1.200 meter in noordoostelijke richting, parallel aan de Waddenweg, richting de zeewering (dijk). Bij de zeewering wordt een zogenaamde joint gemaakt die de landkabel met de zeekabel verbindt. De kabel, die onder maaiveld ligt en de waterkering onder maaiveld kruist, is de gelijkspanningskabel die ook op zee gebruikt wordt.

De gelijkspanningskabel op land bestaat, net als de gelijkspanningskabel op zee uit twee kabels. Deze kabels worden op ongeveer 0,4 meter afstand van elkaar in de grond gelegd. Om de kabel te beschermen tegen invloeden van buitenaf wordt de kabel ingegraven. Op land wordt uitgegaan van een ingraafdiepte van circa 1,25 meter en bij kruisingen van kabels en leidingen wordt uitgegaan van een diepte van 2,5 m.

Op zee liggen de NorNed-kabel en COBRACable de eerste 20 km parallel aan elkaar (gezien vanaf het Nederlandse vasteland). Een deel daarvan ligt binnen het plangebied van dit inpassingsplan. COBRACable bestaat uit twee kabels (één voor de positieve spanning en één voor de negatieve spanning) die aan elkaar gekoppeld worden (bundelen). De kabels worden dus als één kabel gelegd.

Om de kabel te beschermen tegen invloeden van buitenaf, zoals scheepsankers en bodemvisserij, wordt de kabel ingegraven. Op zee wordt uitgegaan van een ingraafdiepte van 1,5 tot 6 meter. Hierbij geldt voor de gemeentelijke ingedeelde kustzone, het Waddengebied, een ingraafdiepte van 2 meter en daarbuiten een ingraafdiepte van 1,5 meter. Voor zeer morfodynamische gebieden¹² wordt de kabel op een diepte van 6 meter gelegd om onderhoud aan de kabel te zo veel mogelijk te beperken. Voor het Duitse gebied tot aan de 12-mijlszone wordt een minimum ingraafdiepte van 1,5 meter gehanteerd. Ter plaatse van de kruising met een bestaande vaargeul wordt uitgegaan van een ingraafdiepte van minimaal 2,5 meter.

5.4.3 CONVERTERSTATION

Bij de gelijkstroomverbinding is een converterstation nodig, om de inkomende wisselstroom (vanuit de 380 kV-verbinding) om te zetten naar gelijkstroom en omgekeerd. Voor COBRACable wordt – zoals hierboven beschreven – gebruik gemaakt van een bipolaire verbinding. Deze gelijkstroomverbinding is gekozen omdat het elektriciteitsverlies bij een wisselstroomverbinding langer dan 100 km groter is dan bij een gelijkstroomverbinding. De keuze voor gelijkstroomkabels wordt ingegeven door de grote afstand die overbrugd dient te worden tussen Nederland en Denemarken. De elektriciteit wordt in de twee converterstations omgezet van wisselstroom naar gelijkstroom en vice versa en ook getransformeerd naar het

---

¹² Een morfodynamisch gebied is een gebied waar de zeebodem van tijd tot tijd verandert (bijv. zand verplaatst zich waardoor de bodem hoger of lager wordt).

juiste spanningsniveau voor de nationale netwerken van Nederland en Denemarken, respectievelijk 380kV en 400kV.

Het terrein waar het converterstation is voorzien, heeft een oppervlakte van circa twee hectare. De te realiseren bebouwing heeft een hoogte van circa 50 meter. Het converterstation heeft een oppervlakte van circa twee hectare en bestaat uit twee converterhallen met een oppervlakte van circa 1.000 m². Tussen de beide hallen staat een servicegebouw met een oppervlakte van circa 500 meter. Afhankelijk van het ontwerp kan een deel van de installatie in de open lucht staan. De gelijkspanningsdelen van de installatie staan echter in overdekte hallen. De IGBT-banken staan in een elektrisch afgeschermd en geconditioneerde hal. Afhankelijk van de grootte van het station wordt de installatie in één of twee hallen opgesteld. Naast deze hal(len) staan de convertertransformatoren opgesteld. De transformatoren zijn onderling gescheiden door middel van betonwanden, die in geval van brand in een transformator, verhinderen dat de brand overslaat naar aangrenzende installaties. Vloeistofdichte kelders voorkomen dat, als er olie weglekt uit de transformatoren, olie in de bodem terecht kan komen.

Zie ook paragraaf 2.4 van deze toelichting voor een meer uitgebreide omschrijving van het converterstation.

5.5 CONCLUSIES

Uit het MER en ook na de afweging van andere aspecten blijkt dat het zogenoemde tracé M2 Oost dat ook als MMA is aangemerkt voor al de genoemde aspecten het meest gunstige tracéalternatief is. Tracé M2 Oost is het makkelijkst aan te leggen, tegen de laagste kosten, raakt andere gronden en functies het minst en heeft de minste milieueffecten. Daarmee is M2 Oost het voorkeurstracé (VKA) voor COBRACable. Ten aanzien van het converterstation heeft geen alternatievenonderzoek plaatsgevonden omdat uit een voorscan bleek dat geschikte alternatieve locaties niet de voordelen boden van de gekozen locatie op het bedrijventerrein.

6

Onderzoek inzake gevolgen voor het milieu

6.1 INLEIDING

In het kader van de m.e.r. is onderzoek uitgevoerd om de milieugevolgen van de verschillende alternatieven in beeld te brengen. Naar aanleiding van het voorlopig toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. is nog een nadere toelichting en – waar relevant – aanvullende informatie gegeven met betrekking tot een viertal punten. Zie hiervoor het memo 'COBRACable - Toelichting adviespunten Commissie m.e.r.' (d.d. 19 januari 2016) dat bij het MER is gevoegd. Indien relevant is informatie uit genoemde memo hierna verwerkt.

Daarnaast is, waar nodig, aanvullend onderzoek uitgevoerd dat is toegespitst op het voorkeustracé zoals dat wordt vastgelegd in het inpassingsplan. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de effecten van het voorkeustracé en de aanleg van het converterstation. Deze effecten worden getoetst aan de sectorale wet- en regelgeving. Per milieuthema wordt een beschrijving gegeven van het toetsingskader, de referentiesituatie en de effecten van het voorkeustracé.

6.2 NATUUR

6.2.1 TOETSINGSKADER

Binnen de Nederlandse natuurwetgeving wordt onderscheid gemaakt in de bescherming van soorten en gebieden. De soortenbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet, terwijl gebieden worden beschermd door middel van de Natuurbeschermingswet 1998. In deze wetten zijn naast het nationaal natuurbeschermingsbeleid ook tal van internationale verdragen en richtlijnen verankerd, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Wetlands-Convention, Conventie van Bonn en CITES. Een belangrijk speerpunt in het Nederlandse natuurbeleid vormt daarnaast het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN). Voorheen werd Natuurnetwerk Nederland aangeduid met Ecologische Hoofdstructuur.

Natuurbeschermingswet 1998

Op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op Natura 2000-gebieden zorgvuldig in beeld worden gebracht. Als

significante effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dan moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien uit die passende beoordeling niet de zekerheid kan worden verkregen dat geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, kan het plan niet worden vastgesteld (artikel 19j in samenhang met artikel 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998) c.q. de vergunning niet worden verleend, tenzij er geen alternatieven zijn, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt de wettelijke bescherming van in het wild levende planten en dieren. Deze bescherming houdt onder meer in dat handelingen waarmee beschermde dieren worden verontrust, verjaagd, gevangen of gedood of waarmee hun rust- of voortplantingsplaatsen worden beschadigd zijn verboden. De wet is tevens de implementatie van Europese verplichtingen overeenkomstig de Vogel- en Habitatrictlijn. De beschermde soorten zijn opgedeeld in drie groepen: tabel 1-, 2- en 3-soorten. Voor soorten in tabel 1 geldt een vergaande vrijstelling van de verboden uit de Flora- en faunawet, maar geldt wel een zorgplicht. Soorten in tabel 3 genieten de meest strikte bescherming. Wanneer aantasting van standplaatsen of vaste verblijfplaatsen van beschermde planten- en diersoorten in tabel 2 en 3 wordt verwacht, is een ontheffing van de minister van EZ van de Flora- en faunawet nodig. Dit is ook het geval als geen effecten op populatieniveau worden verwacht. Ontheffing kan in het geval van de soorten van tabel 2 verkregen worden als aangetoond is dat het project geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten. In het geval van de soorten van tabel 3 en van alle vogelsoorten moet bovendien aangetoond worden dat een uit de wet voortvloeiend belang gediend wordt en dat geen alternatief voorhanden is.

Natuurnetwerk Nederland

De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in de vorm van onder andere het NNN. Het NNN heeft als doel om bijzondere en beschermde natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. In het Barro is opgenomen hoe deze gebieden beschermd zijn. De uitvoering van het beleid in het Barro is bij de provincies neergelegd. Het NNN bestaat uit de bestaande bos- en natuurgebieden, nieuwe natuurgebieden, (robuuste) ecologische verbindingen, de grote wateren en de Noordzee. De Natura 2000-gebieden behoren eveneens tot het NNN. Binnen het NNN wordt onderscheid gemaakt tussen de Noordzee en de grote wateren enerzijds en de overige delen op land en regionale wateren anderzijds. De verantwoordelijkheden, afwegingskaders en de beleidsmatige verankering is voor beide typen gebieden verschillend.

De Noordzee en grote wateren (Waddenzee, Eems, Dollard, IJsselmeer, randmeren, grote rivieren en

Deltawateren) vallen onder de verantwoordelijkheid van het Rijk.

Voor gebieden die tot het NNN behoren, geldt, behalve voor de grote wateren, het 'nee, tenzij'-beginsel: nieuwe plannen en activiteiten die de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, zijn niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Voor ingrepen die aantoonbaar aan deze criteria voldoen, geldt het vereiste dat de schade zoveel mogelijk moet worden beperkt door mitigerende maatregelen.

De resterende schade dient te worden gecompenseerd (eventueel financieel). Het compensatiebeginsel is verder uitgewerkt door de provincie. Toepassing van het 'nee, tenzij'-beginsel vereist dat (door provincies) wordt vastgelegd wat de 'wezenlijke kenmerken of waarden' van een gebied zijn.

6.2.2 REFERENTIESITUATIE

Beschermde gebieden

De Natura 2000-gebieden, die ook deel uit maken van het Natuurnetwerk Nederland, die relevant zijn voor dit project zijn:

- Waddenzee (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn)¹³;
- Noordzeekustzone (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn).

Nabij het plangebied:

- Borkum-Riffgrund (Habitatrichtlijn);
- Duinen van Schiermonnikoog (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn);
- Niedersächsisches Wattenmeer (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn).

Beschermde soorten

In en om het plangebied komen diverse soorten planten en dieren voor. Het gaat om vaatplanten, (broed)vogels, zoogdieren, amfibieën en vissen. In het kader van de planvorming is een soortbeschermingstoets uitgevoerd. In bijlage 7 (Soortbeschermingstoets COBRACable - definitief, 19 mei 2015) bij deze toelichting zijn alle soorten die voorkomen genoemd.

6.2.3 EFFECTEN INITIATIEF

De effecten van de aanleg en het gebruik van het kabeltracé zijn getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998, het beleid voor de NNN (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming). In het kader van de gebiedsbescherming zijn de wettelijk beschermde Natura 2000-gebieden en het beleidsmatig beschermde NNN relevant.

Natuurbeschermingswet 1998

Het MER beschrijft de (mogelijke) effecten van het initiatief op Natura 2000-gebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen als Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied. Voor deze gebieden gelden instandhoudingsdoelen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat deze instandhoudingsdoelen niet in gevaar mogen worden gebracht. Om dit toetsbaar te maken kent de Natuurbeschermingswet 1998 voor projecten en andere handelingen die gevolgen voor soorten en habitats van de betreffende gebieden zouden kunnen hebben, een vergunningplicht. Bij het beschrijven van de (mogelijke) effecten van het initiatief op Natura 2000-gebieden is geconstateerd dat het kabeltracé effecten kan hebben op Natura 2000-gebieden. Omdat op voorhand niet uit te sluiten is of de effecten significant negatief zijn, is een Passende Beoordeling (Passende Beoordeling COBRACable – definitief, d.d. 17 juni 2015) uitgevoerd voor het voorkeursalternatief (het VKA, voorliggend initiatief) om de effecten te beoordelen op significantie. Hierbij is ook de aanleg en het

---

¹³ De nadere typering in Habitat- en Vogelrichtlijngebied geeft een indicatie waar de bescherming in hoofdzaak op gericht is.

gebruik van het converterstation meegenomen. In de Passende Beoordeling zijn de effecten van het VKA als niet significant beoordeeld.

De Passende Beoordeling die is opgesteld voor de aanvraag van de Natuurbeschermingswetvergunning voor het project COBRACable is tevens gebruikt voor dit inpassingsplan. De aard en omvang van het beoordeelde project is hetzelfde. Uit de Passende Beoordeling blijkt dat er negatieve effecten zijn, maar zeker geen significante effecten. Op grond hiervan wordt voldaan aan artikel 19j eerste en tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998.

Hoewel de effecten voor het initiatief als niet significant zijn beoordeeld, is gelet op het beschermingsregime een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet vereist.

Deze vergunning is in de uitvoeringsmodule meegecoördineerd (Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatie-regeling energie-infrastructuurprojecten). Gezien de uitkomsten van de Passende Beoordeling is aannemelijk dat die vergunning kan worden verleend. De Natuurbeschermingswet 1998 staat derhalve de uitvoering van het plan niet in de weg.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied doorsnijdt de Natuurnetwerk-gebieden Noordzee en Waddenzee. Het converterstation en de kabelverbinding op land, liggen buiten Natuurnetwerk-gebied. De effecten van het initiatief op de beschermde waarden zijn in paragraaf 10.7 van deel B van het MER (Interconnector COBRACable Nederland-Denemarken Milieueffectrapport – Deel B-definitief, d.d. 4 mei 2015) uitvoerig beschreven.

Bovengenoemde NNN-gebieden overlappen met de Natura 2000-gebieden Noordzee en Waddenzee. De effecten van het initiatief op de beschermde waarden op deze NNN-gebieden komen dan ook overeen met de effecten op de Natura 2000-gebieden. In het kader van de Passende Beoordeling (uitgevoerd voor het tracé dat is opgenomen in dit inpassingsplan) is bezien of het project COBRACable significant negatieve effecten heeft op nabijgelegen Natura 2000-gebieden/NNN-gebieden. Uit de Passende Beoordeling volgt dat er van significant negatieve effecten geen sprake is.

Er is alleen sprake van een tijdelijk effect aangaande rust tijdens de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding (zie ook paragraaf 4.3.2 van deel A van het eerder aangehaalde MER). Er is geen blijvend negatief effect op de doelen:

- Landschappelijke openheid, rust en donkerte;
- Natuurlijk systeem waarin processen als erosie en sedimentatie de basis vormen voor diepere geulen en ondiepe zandplaten waar een grote diversiteit aan soorten voorkomt;
- Evenwichtig systeem met goede waterkwaliteit;
- Functie voor verschillende levensstadia van vogels en vissen en andere soorten die in samenhang met elkaar voorkomen (schelpdieren, bodemdieren) met bijbehorende kenmerken zoals voedselbeschikbaarheid, rust en dergelijke;
- Relatie met andere onderdelen van het netwerk, met name het IJsselmeer, waarbij de Afsluitdijk een barrière vormt voor trekvis.

Met betrekking tot de waarden zonder ecologische oorsprong (abiotische waarden) dient eveneens niet van significante effecten te worden uitgegaan, omdat het beïnvloede oppervlak in verhouding tot het oppervlak van de Noordzee of de zuidelijke Noordzee zeer klein is. Effecten op het landschapsbeeld ontstaan eveneens niet, aangezien het kabeltracé na voltooiing van de aanleg niet zichtbaar zal zijn.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat de wezenlijke kenmerken of waarden van de gebieden Waddenzee en Noordzee niet significant worden aangetast. Er bestaat zodoende geen compensatiebehoefte met het oog op het beschermingsregime van het Natuurnetwerk Nederland.

Flora en faunawet

In het kader van de planvorming voor COBRACable heeft onderzoek naar het voorkomen van wettelijk beschermde soorten en de verwachte effecten als gevolg van de aanleg-, gebruiks- en verwijderfase van COBRACable plaatsgevonden. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in de Soortbeschermingstoets, zie bijlage 7 bij deze toelichting.

De informatie die gebruikt is in de soortbeschermingstoets, is afkomstig van wetenschappelijke literatuur, eerder uitgevoerde soortinventarisaties en het MER (Interconnector COBRACable Nederland-Denemarken Milieueffectrapport – Deel B- definitief, d.d. 4 mei 2015) en Passende Beoordeling (Passende beoordeling COBRACable – definitief, d.d. 17 juni 2015), die in het kader van het COBRACable project reeds zijn opgesteld.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek zoals hiervoor aangehaald zijn de volgende conclusies getrokken:

- Op en in de omgeving van het plangebied komen soorten voor die door de Flora- en faunawet worden beschermd.
- Voor reptielen, libellen, vlinders, overige ongewervelde en vogels met vaste rust en verblijfplaatsen kunnen negatieve effecten uitgesloten worden.
- Vogels, zeehonden, bruinvissen en vissen (buitendijks) kunnen verstoord worden door de werkzaamheden. Dit zal echter alleen voor tijdelijke verstoring zorgen, waarbij, gelet op het beperkte ruimtebeslag van de ingreep en de aard van de werkzaamheden, sprake is van voldoende uitwijkmogelijkheden voor individuen. De werkzaamheden leiden evenmin tot effecten op de populaties of het behalen van de instandhoudingsdoelen. Hiervoor is geen ontheffing vereist.
- Om verstoring van zeehonden te voorkomen is gekomen tot de mitigerende maatregel met een waarnemer. Deze waarnemer heeft de mogelijkheid het werk stil te leggen bij dreigende verstoring. Werken met een waarnemer is een beproefde methode waarbij de waarnemer is gecertificeerd voor dit type werk. Er is geen druk door de aannemer om toch door te gaan wanneer er een zeehond verstoord dreigt te worden. Dit omdat de aannemer niet op basis van het baggeren, maar op basis van tijd wordt betaald. Stil liggen wordt doorbetaald. Dit biedt voldoende waarborg dat de zeehonden niet worden verstoord.
- Voor vaatplanten, vissen en vleermuizen binnendijks zijn effecten niet op voorhand uit te sluiten. Door volgens een werkprotocol te werken zijn negatieve effecten te voorkomen. Een ontheffing op basis van de Flora- en faunawet is dan ook niet nodig.
- Niet alle schade is te vermijden. Daarom worden voor enkele zoogdieren en amfibieën (van tabel 1) verbodsbepalingen overtreden. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Er hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd.

6.2.4 CONCLUSIE

Aan de hand van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan in overeenstemming met de vereisten van de natuurwetgeving kan worden uitgevoerd. Het feit

dat bij de aanleg op zee voornamelijk gebruik wordt gemaakt van een Vertical Injector (zie paragraaf 2.3 van deze toelichting) draagt hier nog eens extra aan bij.

6.3 ARCHEOLOGIE

6.3.1 TOETSINGSKADER

De wettelijke bescherming van onroerende rijksmonumenten, door het Rijk aangewezen stads- en dorpsgezichten en archeologische monumenten is geregeld in de Monumentenwet 1988.

Voor het aspect archeologie is het tracé op twee verschillende deelaspecten beoordeeld. Het eerste deelaspect omvat de aantasting van waardevolle scheepswrakken tijdens de aanleg-, gebruiks- en verwijderingsfase van COBRACable. Het tweede deelaspect omvat de overige archeologische waarden die mogelijk aangetast kunnen worden. Overige archeologische waarden bestaan uit beschermde rijksmonumenten, Archeologische Monumentterreinen (AMK-terreinen) en Archeologische verwachtingsgebieden.

6.3.2 REFERENTIESITUATIE

Archeologie op zee

Voor het beschrijven van de huidige situatie omtrent archeologische waarden in de Noordzee, is gebruik gemaakt van een vooronderzoek van Deltares (2011) en inventariserend archeologisch veldonderzoek van Periplus Archeomare (2015). De gegevens van Deltares en het archeologisch veldonderzoek omvatten het gebied tot de 3 mijlszone.

Voor het zeetracé geldt dat waardevolle scheepswrakken gevonden kunnen worden. Aantasting van waardevolle scheepswrakken kan niet worden gecompenseerd.

Archeologie op land

Uit de archeologische verwachtingskaart en beleidsadvieskaart van de gemeente Eemsmond blijkt dat sprake is van een lage archeologische verwachting. Deze lage verwachting komt door het feit dat dit gedeelte van het Groninger vasteland pas vanaf het jaar 1800 n. Chr. door bedijking en bemaling is gecreëerd.

6.3.3 EFFECTEN INITIATIEF

Archeologie op zee

Voor het zeetracé geldt dat waardevolle scheepswrakken gevonden kunnen worden. Aantasting van waardevolle scheepswrakken kan niet worden gecompenseerd. Daarom is archeologisch onderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn opgenomen in het 'Inventariserend Veldonderzoek tracé COBRACable' (Periplus Archeomare, 15 april 2015). Het onderzoek is als bijlage 6 bij deze toelichting gevoegd. Het onderzoek is uitgevoerd voor een wat groter onderzoeksgebied dan het plangebied van voorliggend inpassingsplan.

Binnen het onderzoeksgebied (van het Inventariserend Veldonderzoek), 500 meter links en rechts van de geplande kabelroute zijn 427 zogenaamde side scan sonar¹⁴ contacten en 325 grotere variaties in het aardmagnetisch veld (magnetische anomalieën) waargenomen en gerapporteerd tijdens een geofysisch onderzoek. De gegevens zijn vergeleken en aangevuld met bekende waarnemingen uit eerdere onderzoeken.

Het merendeel van de sonarcontacten kan gerelateerd worden aan natuurlijke fenomenen zoals losse stenen of richels van uitgesleten kleipakketten. Het merendeel van de magnetometercontacten¹⁵ is gerelateerd aan kabels (bestaande kabels, die in gebruik zijn of losse stukken).

Een aantal van zowel sonar- als magnetometercontacten kan worden gerelateerd aan (oude) boeiankers van betonning.

Op vijf locaties zijn scheepswrakken of mogelijke resten van (scheeps)wrakken aangetroffen. Alle locaties liggen minimaal 250 meter van de geplande kabelroute. Van één wrakrest is de archeologische waarde vastgesteld, van de andere vier nog niet. Hiervoor is te zijner tijd aanvullend onderzoek met duikers nodig. Zolang de archeologische waarde van de resten nog niet is vastgesteld wordt geadviseerd op de locaties (inclusief een bufferzone van 100 meter rondom) geen bodemversturende activiteiten uit te voeren. De wrakresten inclusief de bufferzones liggen buiten het plangebied van dit inpassingsplan, waardoor de realisatie van het inpassingsplan geen effect heeft op potentieel aanwezige archeologische waarden. Voor deze fase in de planvorming heeft voldoende archeologisch onderzoek plaatsgevonden.

Tijdens de aanleg van de kabel kunnen wrakresten of andere cultuurhistorische artefacten aan het licht komen die tot op heden volledig werden afgedekt in de waterbodem of niet als archeologisch object zijn herkend tijdens het geofysisch onderzoek. De uitvoerder zal conform de Monumentenwet 1988 dergelijke vondsten melden bij de bevoegde overheid. Deze meldingsplicht voor archeologische vondsten wordt in het bestek of plan van aanpak van het werk opgenomen.

Archeologie op land

Conform het archeologiebeleid van de gemeente Eemsmond zijn bodemversturende ingrepen in dit gebied en daarmee ook binnen het plangebied vrijgesteld van de verplichting tot het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

6.3.4 CONCLUSIE

Zowel op zee als op land geldt, dat de aanleg van COBRACable niet leidt tot aantasting van eventuele archeologische waarden. Tijdens de aanleg van COBRACable wordt conform Monumentenwet gehandeld.

Aan de hand van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan wat betreft archeologie kan worden uitgevoerd.

---

¹⁴ Akoestisch meetinstrument dat vlakdekkend de sterkte van reflecterende geluidssignalen van de waterbodem onder een meetvaartuig registreert. Vergelijkbaar met het maken van een zwart-wit foto van de waterbodem; wordt gebruikt om objecten op te sporen en bodemmorfologie en type te classificeren.

¹⁵ Magnetometer: Methodiek om afwijkingen van het aardmagnetisch veld (veroorzaakt door de aanwezigheid van ijzerhoudende objecten) te meten.

6.4 LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

6.4.1 TOETSINGSKADER

De huidige landschappelijke situatie en eventueel aanwezige cultuurhistorische waarden ter plaatse en in de directe omgeving van het COBRACable-project (inclusief converterstation) vormen het toetsingskader voor de aspecten landschap en cultuurhistorie.

6.4.2 REFERENTIESITUATIE

In de huidige situatie is op land ter plaatse van het converterstation en in de directe omgeving hiervan sprake van een industrieterrein, in een recent gecreëerd landschap; een nieuwe omgeving. Het industrieterrein is in ontwikkeling. Er is sprake van een zeer jong landschap. Het industrieterrein waar het converterstation en de ondergrondse hoogspanningsverbinding op land zijn voorzien, is rond 1970 opgespoten. Aan de hand hiervan kan worden gesteld dat er geen sprake is van cultuurhistorische waarden ter plaatse en in de directe omgeving.

Op het industrieterrein is grootschalige, zware industrie toegestaan. Het terrein en zijn omgeving hebben dan ook een industriële uitstraling door de aanwezige infrastructuur en bijbehorende voorzieningen en bouwwerken, grootschalige bebouwing en windturbines. Het onderstation Eemshaven-Oudeschip en het converterstation van de NorNed kabel geven invulling aan deze industriële uitstraling.

Op zee is sprake van open water.

Wat betreft cultuurhistorie is er sprake van zeer beperkte waarden ter plaatse van het plangebied.

6.4.3 ONDERZOEK

Aan de hand van de huidige situatie, in combinatie met expert judgement is een analyse uitgevoerd en gekeken naar de effecten van het initiatief op het landschap ter plaatse en in de directe omgeving.

De aanleg van het ondergrondse kabeltracé heeft geen permanente invloed op het landschap. Na aanleg van het kabeltracé wordt het landschap hersteld in de oorspronkelijke staat.

De beoogde locatie voor het converterstation van COBRACable ligt ten noorden van het converterstation van de NorNed kabel. Deze locatie is juist gekozen (onder andere) vanwege de minimale landschappelijke impact. Naast de locatie van het nieuw te realiseren converterstation is al een converterstation van de NorNed kabel aanwezig. Naast het aanwezige converterstation van de NorNed kabel, is in het gebied ook veel grootschalige industrie aanwezig.

Figuur 12 Locatie converterstation (foto's gemaakt tijdens veldbezoek op 19 februari 2015)

De landschappelijke impact van een tweede converterstation op het industrieterrein is zeer beperkt en vele malen kleiner dan wanneer op een nieuwe locatie, die niet aansluit bij een bestaand station, een converterstation wordt opgericht.

6.4.4 CONCLUSIE

Gezien de zeer beperkte landschappelijke en cultuurhistorische waarden ter plaatse van het industrieterrein kan worden geconcludeerd dat een converterstation hier vanuit dit oogpunt kan worden gerealiseerd. De ondergrondse hoogspanningsverbinding zal eveneens geen afbreuk doen aan de zeer beperkte waarden ter plaatse.

Aan de hand van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan wat betreft landschap en cultuurhistorie kan worden uitgevoerd.

6.5 BODEM

6.5.1 TOETSINGSKADER

Bodem(kwaliteit)

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient in het inpassingsplan rekening te worden gehouden met de bodemkwaliteit. Als er sprake is van bodemverontreiniging dan is de Wet bodembescherming (Wbb) van kracht.

6.5.2 REFERENTIESITUATIE

In de huidige situatie is op land sprake van braakliggend terrein en een dijk in het te ontwikkelen industriegebied rondom de Eemshaven. Direct ten zuiden van de nieuwe locatie voor het converterstation bevindt zich het bestaande converterstation van de kabelverbinding met Noorwegen (NorNed). Verder zijn rondom nog meer braakliggende percelen aanwezig.

Het te ontwikkelen industrieterrein van de Eemshaven en daarmee het grootste deel van het plangebied op land maken onderdeel uit van nieuw gewonnen en opgespoten land (jaren zeventig). Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van specifieke bodembedreigende activiteiten. Het plangebied op land wordt als onverdacht beschouwd voor de aanwezigheid

voor bodemverontreinigingen. Ook op zee wordt het plangebied als onverdacht beschouwd voor de aanwezigheid voor bodemverontreinigingen.

6.5.3 ONDERZOEK

Een bodemonderzoek is uitgevoerd voor de locatie van het converterstation, zie bijlage 4 bij deze toelichting: Verkennend Bodemonderzoek toekomstig terrein COBRACable converterstation aan de Waddenweg te Eemshaven. Gelet op de situatie ter plaatse (ophooglaag, geroerd, niet verontreinigd) kan het volgende worden geconcludeerd:

- Er zijn geen zintuiglijke waarnemingen die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging;
- In zowel de boven- als ondergrond zijn geen verontreinigingen aangetoond;
- In het grondwater zijn licht verhoogde metalenconcentraties aangetoond, welke waarschijnlijk een natuurlijke oorsprong hebben.

Voor de ondergrondse hoogspanningsverbinding dient aannemelijk te worden gemaakt dat de bodemkwaliteit ter plaatse van voldoende kwaliteit is voor aanleg hiervan. Hiertoe is de bodeminformatiekaart van de provincie Groningen geraadpleegd (via <http://kaarten.provinciegroningen.nl/viewer/app/bodeminformatie>). Ter plaatse van het tracé over het industrieterrein is aangegeven dat hier bodemonderzoek is uitgevoerd en dat een vervolgactie niet noodzakelijk is. Aan de hand hiervan wordt geconcludeerd dat de bodem ter plaatse van voldoende kwaliteit is voor het aanleggen van de hoogspanningsverbinding. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de bodem na het aanleggen van de kabel weer op dezelfde plaats wordt teruggebracht.

Deze bevindingen zijn in het verleden ook gedaan in het kader van het verkennend bodemonderzoek voor NorNed kabel ('Verkennen bodemonderzoek bij de Eemshaven project NorNed HVDC, 13 november 2003). Uit dat onderzoek blijkt dat de gemeten overschrijdingen van de streefwaarde dermate gering zijn en bovendien mogelijk van natuurlijke oorzaak, dat zij vanuit milieukundig oogpunt geen bezwaar vormen.

In het geval dat bodemverontreinigingen worden aangetroffen tijdens de aanleg van het kabeltracé is de Wet bodembescherming van kracht.

Samen met de resultaten van het verkennend bodemonderzoek dat is uitgevoerd ter plaatse van de locatie van het converterstation, en de informatie beschikbaar na het raadplegen van de site van de provincie Groningen is daarmee de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in relatie tot het project voldoende gewaarborgd.

6.5.4 CONCLUSIE

Aan de hand van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan wat betreft bodem kan worden uitgevoerd.

6.6 WATER

6.6.1 TOETSINGSKADER

Watertoets

Bij elke ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht een watertoets uit te voeren. De watertoets is een procedure waarin de waterbeheerder en initiatiefnemer gezamenlijk de effecten van het plan op het water en mogelijke maatregelen om deze effecten te verkleinen vroegtijdig in beeld brengen en daarmee verankeren in het plan. Hiermee wordt voorkomen dat ruimtelijke ontwikkelingen in strijd zijn met duurzaam waterbeheer.

Beleid duurzaam (stedelijk) waterbeheer

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, alle met als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). De volgende wet- en regelgeving, nota's en beleidsstukken zijn relevant voor het plangebied.

Europa:

- Kaderrichtlijn Water.

Nationaal:

- Nationaal Waterplan (hierna: NW);
- Waterbeleid voor de 21ste eeuw (hierna: WB21);
- Nationaal Bestuursakkoord Water (hierna:NBW);
- Waterwet.

Provinciaal:

- Provinciaal Waterplan provincie Groningen;
- Provinciaal Omgevingsplan 2009 – 2013 Groningen;
- Omgevingsvisie Groningen (2015-2019).

Waterschap:

Beleid Waterschap Noorderzijlvest.

6.6.2 REFERENTIESITUATIE

Het terrein van het converterstation is in de huidige situatie niet bebouwd, waardoor hemelwater ter plaatse in de bodem kan infiltreren.

Het plangebied valt voor een klein deel samen met de Oostpolderdijk, die een waterkerende functie heeft. Het grootste deel van het plangebied ligt op zee en valt dus samen met water.

6.6.3 ONDERZOEK

Hierna wordt eerst ingegaan op het aspect water in relatie tot de aan te leggen kabel, waarna water in relatie tot het converterstation aan de orde komt. Vervolgens wordt ingegaan op het kruisen van de waterkering en de ligging van het converterstation t.o.v. de waterkering.

6.6.3.1 *KABEL*

Voor het inpassingsplan zijn in het MER de gevolgen van het aanleggen van COBRACable onderzocht wat betreft hydrologie, met name de effecten van vertroebeling en het risico op blootlegging van de kabel in zee zijn onderzocht.

In de exploitatiefase van het kabeltracé wordt niet verwacht dat het kabeltracé gevolgen zal hebben voor de waterkwaliteit. Daarbij is een zorgvuldige toepassing van te gebruiken materialen van belang. De kabel (mantel) bestaat immers uit niet uitlogend materiaal. Op basis van het MER en de Passende Beoordeling wordt geconcludeerd dat alle wijzen van aanleg een aanvaardbare mate van vertroebeling opleveren.

De aanleg van het kabeltracé en het kabeltracé in de gebruiksfase leiden niet tot een toename van verhard oppervlak, waardoor hiervoor geen compensatie vereist is. Voor het hemelwater dat ter plaatse van het kabeltracé op land valt, verandert er niets aan de mogelijkheid om te infiltreren. Voor de aanleg van het kabeltracé op het deel over land worden geen sloten of vaarten gedempt. Waar bestaande sloten worden gekruist, worden voorzieningen getroffen zodat het water ongestoord kan stromen. Het bestaande watersysteem ondervindt geen hinder van het kabeltracé.

6.6.3.2 *CONVERTERSTATION*

Hierna wordt eerst ingegaan op het afvalwater dat vrijkomt binnen het converterstation, waarna wordt ingegaan op het hemelwater dat ter plaatse valt.

Afvalwater

Binnen het converterstation komt (huishoudelijk) afvalwater vrij en niet verontreinigd hemelwater. Het huishoudelijk afvalwater ontstaat bij de op het converterterrein aanwezige functies als pantry, toilet en douche. Het converterstation is aangesloten op de aanwezige vuil water riolering, waarop deze afvalwaterstroom wordt geloosd.

Hemelwater

Hemelwater dat op het terrein en gebouwen valt is niet verontreinigd en wordt afgevoerd richting de watergang. Het hemelwater dat op de transformatoren valt, wordt gecontroleerd op verontreiniging voor het geloosd wordt op een watergang. Hemelwater dat op de transformatoren en koeling valt, wordt afgeleid naar de calamiteitenkelder. Periodiek wordt dit water met een pomp uit de kelder verwijderd, waarna het via een olie/ waterafscheider naar het maaiveld in de bodem kan infiltreren. De capaciteit van de pomp is afgestemd op de capaciteit van de olie/waterafscheider.

Het wegpompen van hemelwater is een automatisch systeem waarbij bij een vooraf ingesteld waterniveau de pomp automatisch aanslaat en het water via een olie-waterafscheider op het maaiveld wordt geloosd. Om te voorkomen dat bij een calamiteit verontreinigd water wordt weggepompt is oliedetectie aanwezig. Bij detectie van olie wordt geen water weggepompt.

6.6.3.3 *WATERKERING*

In deze paragraaf wordt ingegaan op de waterkering. Deze wordt gekruist door de hoogspanningsverbinding. Specifiek wordt ingegaan op het kruisen van de waterkering en de beschermingszone.

Kruisen waterkering

Het kabeltracé zal de waterkering kruisen. In afstemming met de beheerder van de waterkering is besloten om de waterkering bovenlangs (dus niet dwars door de waterkering heen) te kruisen. De regeling in het inpassingsplan schrijft dit voor.

Voor de kernzone, profiel van de vrije ruimte en de beschermingszone van de zeewering zijn in de Legger van waterschap Noorderzijlvest voorschriften opgenomen die krachtens de Keur van toepassing zijn.

De kernzone betreft het centrale gedeelte van de waterkering, de dijk. Het profiel van de vrije ruimte is de grens tot 75 meter vanaf de kernzone en de beschermingszone is de grens tot 100 meter. Het profiel van vrije ruimte is de ruimte die het waterschap gereserveerd heeft voor een eventuele toekomstige dijkverbreding. Een klein gedeelte van het verharde terrein van het converterstation valt binnen de 75-meter grens, het profiel van vrije ruimte. Het terrein valt deels ook binnen de 100 meter grens, de beschermingszone.

Enkel met een vergunning op basis van voornoemde Keur is het toegestaan om in de kernzone de volgende werkzaamheden uit te voeren of het volgende te doen:

- Te spitten, te graven of op enigerlei wijze grondroeringen te verrichten, zie artikel 3.1.1a;
- Buiten verharde wegen met rij- of voertuigen te rijden, zie artikel 3.1.1a;

In de kernzone, beschermingszones en in het profiel van de vrije ruimte is enkel met een vergunning, op basis van voornoemde Keur, het volgende toegestaan:

- Werken, met uitzondering van afrasteringen als bedoeld in artikel 2.1.1, te maken, te plaatsen, te hebben, te vernieuwen, te wijzigen of op te ruimen, zie artikel 3.1.1b.

Daarnaast zijn de artikelen die hiervoor zijn genoemd, ook van toepassing voor werkzaamheden voor het aanleggen van de verbinding die de zeewering onder maaiveld kruist. Voor het aanleggen van het COBRACable converterstation is een watervergunning aangevraagd die in de uitvoeringsmodule is meegecoördineerd.

6.6.4 WATERTOETS

In het kader van het verkrijgen van de vergunningen voor de hiervoor aangehaalde werkzaamheden heeft overleg plaatsgevonden met het Waterschap Noorderzijlvest en Rijkswaterstaat. Waterschap Noorderzijlvest heeft aangegeven dat er geen noodzaak is voor het realiseren van extra wateroppervlak ter compensatie van de toename van verharding vanwege het converterstation.

Zij hebben ook aangegeven dat de nota van uitgangspunten voor het inpassingsplan geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Rijkswaterstaat heeft als betrokkene bij de vergunningverlening en de planvorming geen reden gezien om te reageren in het kader van het vooroverleg.

6.6.5 CONCLUSIE

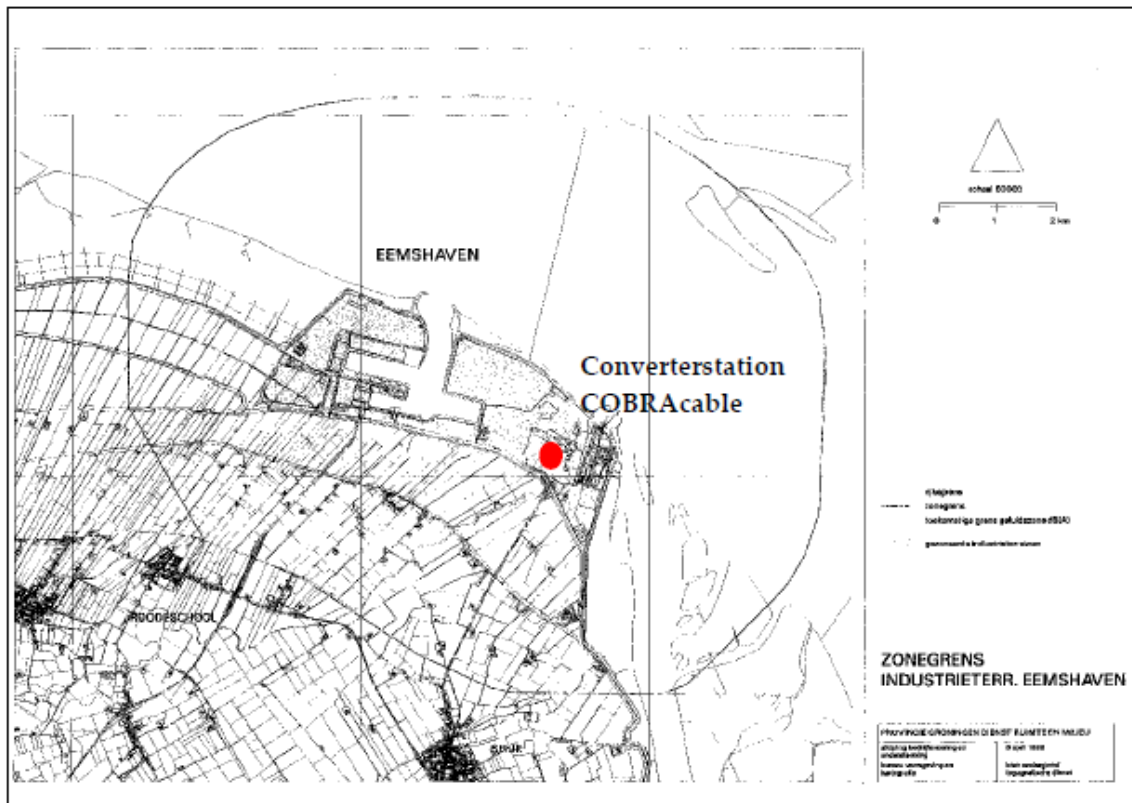
Voor dit inpassingsplan is invulling gegeven aan de watertoets. Aan de hand van het voorgaande blijkt dat het inpassingsplan wat betreft het aspect water kan worden uitgevoerd.

6.7 GELUID

6.7.1 TOETSINGSKADER

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$

Het industrieterrein Eemshaven is een gezoneerd industrieterrein. De voor het industrieterrein vastgestelde zonegrens is weergegeven in de afbeelding hierna.

Figuur 13 Locatie van het converterstation COBRACable, ligging zonegrens.

In deze afbeelding is ook de beoogde locatie van het converterstation COBRACable aangegeven. Op de zonegrens mag het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ vanwege alle bedrijven op het gezoneerde industrieterrein tezamen niet hoger zijn dan:

- 50 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur.
- 45 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur.
- 40 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.

In de geluidszone van het industrieterrein bevinden zich diverse woningen. De afstand van het converterstation tot de dichtstbijzijnde woning in de zone bedraagt circa 1,2 kilometer. Bij de woningen in de zone mag het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau vanwege alle bedrijven op het gezoneerde industrieterrein tezamen niet hoger zijn dan de vastgestelde maximaal toelaatbare geluidsbelasting (MTG). De vastgestelde maximaal toelaatbare geluidsbelasting verschilt per woning en bedraagt voor de Eemshaven maximaal 60 dB(A). De geluidszone en de vastgestelde maximaal toelaatbare geluidbelastingen (MTG's) worden beheerd door de gemeente Eemshaven. Voor het beheer en de verdeling van de geluidsruimte van het industrieterrein wordt gebruik gemaakt van een zonebeheermodel. In dit zonebeheermodel zijn alle bestaande inrichtingen conform de vergunde geluidssituatie

opgenomen. Voor de nog uit te geven kavels op het industrieterrein is een deel van de nog beschikbare geluidsruimte gereserveerd. Op deze wijze wordt er voor gezorgd dat de geluidsbelasting van alle bedrijven op het gezoneerde industrieterrein tezamen nu en in de toekomst de vastgestelde zonegrens en de maximaal toelaatbare geluidsbelasting van woningen niet overschrijdt.

De kavelgrootte van het terrein waarop het converterstation wordt gevestigd, bedraagt circa 20.000 m². Door de zonebeheerder wordt niet aangegeven welke geluidsruimte voor deze kavel is gereserveerd. Op basis van het akoestisch onderzoek is door de zonebeheerder getoetst of de beschreven situatie inpasbaar is in de zone. Dit is het geval.

Indien het geluid ter plaatse van woningen en/of andere geluidsgevoelige bestemmingen als tonaal wordt beoordeeld, dient in principe een toeslag van 5 dB(A) op het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in rekening te worden gebracht. In het kader van het zonebeheer wordt hier vanwege de cumulatie van het geluid van alle aanwezige inrichtingen gewoonlijk echter geen rekening mee gehouden

Maximale geluidsniveaus L_{AMAX}

Op grond van de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening' wordt voor de maximale geluidsniveaus L_{AMax} gestreefd naar niveaus die ter plaatse van woningen niet meer dan 10 dB(A) hoger zijn dan de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus. De grenswaarden voor het maximale geluidsniveau zijn in principe:

- 70 dB(A) in de dagperiode.
- 65 dB(A) in de avondperiode.
- 60 dB(A) in de nachtperiode.

In uitzonderlijke gevallen kunnen voor de dag- en nachtperiode nog tot 5 dB(A) hogere niveaus worden toegestaan. Voor het converterstation is dit niet aan de orde.

Als ondergrens voor de grenswaarde voor de maximale geluidsniveaus L_{AMax} wordt uitgegaan van een waarde van 50, 45 en 40 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode, zijnde de richtwaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau plus 10 dB voor stille landelijke gebieden. Lagere maximale geluidsniveaus worden, gezien de van nature aanwezige geluiden, niet als hinderlijk beschouwd.

6.7.2 REFERENTIESITUATIE

De basis voor het rekenmodel waarmee het hiervoor genoemde onderzoek is uitgevoerd, is het op 4 november 2014 door de zonebeheerder aangeleverde zonebeheermodel van het industrieterrein Eemshaven. Dit model bevat alle relevante gebouwen, objecten, hoogtelijnen, bodemgebieden e.d. op en in de omgeving van het industrieterrein. Aan dit model zijn de objecten en geluidsbronnen van het converterstation COBRACable toegevoegd. De standaard bodemfactor van het industrieterrein bedraagt 0,2. Dit komt overeen met een overwegend geluidsreflecterend bodemgebied. Voor het converterstation is hier niet van afgeweken. Voor de Waddenzee is uitgegaan van een volledig geluidsreflecterend bodemgebied. Voor het overige is conform het zonebeheermodel in de berekeningen voor het gebied buiten het industrieterrein uitgegaan van een geluidsabsorberend bodemgebied. De invoergegevens van de gebouwen en de bodemgebieden zoals de positie, de hoogte, de reflectiecoëfficiënt, de bodemfactor e.d. zijn vermeld in bijlage 2 van het geluidonderzoek (bijlage 5 van deze toelichting). In deze bijlage zijn ook de invoergegevens van de relevante geluidsbronnen vermeld zoals de bronsterkte, de bronhoogte en de representatieve bedrijfstijden.

6.7.3 ONDERZOEK

Indien een inpassingsplan geluidgevoelige functies mogelijk maakt of voorziet in geluidproducerende functies, dienen de akoestische effecten beoordeeld te worden met het oog op een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in het kader van de goede ruimtelijke ordening. Het project voorziet in de aanleg van elektriciteitskabels en de realisatie van een converterstation. Door de aanleg van kabels zal geen toename van geluidbelasting in de omgeving optreden. Het project tast het woon- en leefklimaat voor de omliggende gevoelige objecten dan ook niet aan.

In de aanlegfase zal wel sprake zijn van extra geluid, zowel boven water, onder water als op land. Het effect hiervan, met name voor natuur, is meegenomen in de vergunning t.b.v. natuur (Nb-wet). Zie hiervoor ook paragraaf 6.2 van deze toelichting.

Naast de aanleg van kabels bestaat het voornemen om een converterstation te realiseren.

Voor de aanvraag van de omgevingsvergunning onderdeel milieu, is een onderzoek verricht naar de geluidsbelasting vanwege een mogelijk uitvoering van het converterstation. Dit onderzoek is opgenomen in bijlage 5 van dit inpassingsplan. Het is op dit moment nog niet duidelijk of het converterstation daadwerkelijk zal worden gerealiseerd zoals is aangenomen in het onderzoek. Dit hangt af van de partij die het converterstation uiteindelijk gaat realiseren en innovatieve ontwikkelingen, zoals die op het moment van realisatie beschikbaar zijn. In ieder geval zal het uiteindelijk beoogde converterstation gerealiseerd worden binnen de wettelijke contouren. Welke wordt ook aangetoond door het akoestische onderzoek.

Uit het akoestisch prognoseonderzoek blijkt dat het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ vanwege het converterstation in een representatieve bedrijfssituatie niet hoger is dan:

- 31 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode op de zonebewakingspunten op de zonegrens.
- 39 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode op de woningen in de zone.

Het maximale geluidsniveau L_{Amax} is niet hoger dan:

- Op de zonebewakingspunten op de zonegrens: 33 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.
- Op de woningen in de zone: 45 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.

Vornoemde maximale niveaus treden slechts sporadisch op. Het maximale geluidsniveau voldoet ter plaatse van woningen op 1,2 km afstand aan de streefwaarde van de Handreiking industrielaawaai en vergunningverlening.

De indirecte hinder vanwege de verkeersaantrekkende werking van het converterstation is verwaarloosbaar.

6.7.4 CONCLUSIE

Aan de hand van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan wat betreft geluid uitvoerbaar is.

6.8 EXTERNE VEILIGHEID

6.8.1 TOETSINGSKADER

Externe veiligheid gaat over het beheersen van risico's die mensen lopen door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen in de omgeving. Door een goede ruimtelijke ordening kan een afdoende scheiding tussen risicovolle activiteiten en kwetsbare objecten aangebracht worden. Mogelijke effecten op het gebied van externe veiligheid dienen bij het vaststellen van een inpassingsplan dan ook te worden beoordeeld.

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (hierna: BEVI) is het wettelijk kader waarin (afstands)normen worden gesteld met betrekking tot risicovolle inrichtingen. Met name de relatie met risicogevoelige objecten in de omgeving is daarbij van belang.

Voor transport van gevaarlijke stoffen is met name de Wet vervoer gevaarlijke stoffen relevant. Ook is het Besluit transportroutes externe veiligheid (hierna: Btev) vastgesteld waarmee het verplicht wordt transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd vast te leggen in het bestemmingsplan. Verder is het Besluit externe veiligheid buisleidingen van belang (hierna: Bevb).

Dit besluit onderscheidt twee categorieën risicogevoelige objecten, namelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Bij kwetsbare objecten kan bijvoorbeeld worden gedacht aan woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, scholen, kinderopvang, grote kantoren, hotels en winkelcomplexen en grote kampeer- en recreatieterreinen. Beperkt kwetsbare objecten zijn volgens het besluit verspreid liggende woningen, dienstwoningen van derden, kleinere kantoren, hotels, winkels, bedrijfsgebouwen, sporthallen, zwembaden, overige sport- en kampeerterreinen en objecten van hoge infrastructurele waarde zoals elektriciteitscentrales.

Er worden daarnaast twee vormen van risico onderscheiden: plaatsgebonden risico en groepsgebonden risico. Het plaatsgebonden risico (hierna: PR) is een maat voor het overlijdensrisico op een bepaalde plaats waarbij het niet van belang is of op die plaats daadwerkelijk een persoon aanwezig is. De grenswaarde voor kwetsbare objecten is 10-6 per jaar. Voor beperkt kwetsbare objecten wordt dit als richtwaarde gehanteerd.

Het groepsrisico (hierna: GR) is een maat voor het overlijdensrisico voor een groep personen in een bepaald gebied als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en van een ongeval in die inrichting, waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

6.8.2 REFERENTIESITUATIE / ANALYSE

In deze paragraaf wordt ingegaan op de situatie ter plaatse, vanuit het oogpunt van externe veiligheid. Aan de hand van deze analyse blijkt dat een kwantitatief onderzoek met betrekking tot externe veiligheid niet noodzakelijk is.

Inrichting BEVI

Het kabeltracé en het converterstation vallen niet onder de categorieën van inrichtingen waarop het BEVI van toepassing is. Een toets aan het BEVI is derhalve niet van toepassing. In de geldende beheersverordening zijn BEVI inrichtingen toegestaan.

In de directe omgeving van het station zijn geen gevoelige of kwetsbare functies aanwezig. De dichtstbijzijnde woning ligt op ca. 1,2 km afstand. Het converterstation zelf is ook geen kwetsbaar object.

Op grond van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat het converterstation geen veiligheidsrisico voor zijn omgeving vormt en evenmin tot een beperking leidt voor BEVI-inrichtingen.

Vervoer gevaarlijke stoffen

In de omgeving van het converterstation liggen geen wegen die expliciet zijn aangemerkt ten behoeve van het vervoer van gevaarlijke stoffen. Verder worden de wegen van en naar het havengebied beschouwd als belangrijke transportaders waarover gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd.

Dat betekent dat aan weerszijden van deze wegen een veiligheidszone van 200 meter vanaf de kant van de weg wordt aangehouden. Dit is het effectgebied vanaf de weg. Binnen deze zone verdient het de voorkeur geen nieuwbouw van kwetsbare objecten plaats te laten vinden. Er is momenteel geen route vervoer gevaarlijke stoffen aangewezen ter plaatse van of in de buurt van het plangebied.

Er worden geen nieuwe kwetsbare bestemmingen mogelijk gemaakt binnen de toetsingsafstand van 200 meter uit het midden van de weg. Een nadere verantwoording hoeft daarom niet te worden afgelegd.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Het tracé van de kabel kruist op land een hogedruk gasleiding. Bij de aanleg van COBRACable wordt hier rekening mee gehouden door deze gasleiding onderlangs te kruisen. Dit is ook vastgelegd in de planregels. In het Bevb is aangegeven dat getoetst moet worden aan de normen voor het plaatsgebonden risico, een belemmerende strook moet worden opgenomen en het groepsrisico moet worden verantwoord. Dit laatste is aan de orde indien de aanleg, bouw of vestiging van een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten binnen een invloedsgebied.

Aangezien binnen de (toets)afstanden geen nieuwe beperkt kwetsbare bestemmingen mogelijk worden gemaakt hoeft er geen nadere afweging plaats te vinden.

Risicocontouren windturbines

Windturbines kunnen bij falen een risico opleveren voor hoogspanningsinfrastructuur en daarmee de leveringszekerheid. In het geval dat er windturbines dichtbij hoogspanningsinfrastructuur zijn gepositioneerd moet een risicoanalyse worden uitgevoerd in lijn met het Handboek Risicozonering Windturbines 2014 (HRW).

In de nabijheid van de locatie voor het converterstation en de ondergrondse hoogspanningsverbindingen is een twaalfstal windturbines aanwezig, zie figuur hierna.

De in het HRW genoemde risicozonering van vier windturbines van het type Enercon E82/3000 overlapt deels het converterstation en ondergrondse hoogspanningsverbindingen. Naar aanleiding hiervan is door TenneT een risicoanalyse uitgevoerd in lijn met het HRW met als doel te bepalen of het risico voor de leveringszekerheid aanvaardbaar kan worden geacht.

De conclusie van de risicoanalyse is dat er nagenoeg geen impact wordt verwacht op de leveringszekerheid in Nederland als gevolg van een falende windturbine. Dit gegeven het feit dat COBRACable een interconnector is met een gemaximeerde transportcapaciteit en deze

interconnector geen deel uitmaakt van de vitale elektrische infrastructuur in Nederland. Maatregelen worden wat betreft dit thema dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 14 Windturbines nabij plangebied

6.8.3 CONCLUSIE

Aan de hand van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan wat betreft externe veiligheid kan worden uitgevoerd.

6.9 LUCHTKWALITEIT

6.9.1 TOETSINGSKADER

Het beleid ten aanzien van luchtkwaliteit is opgenomen in de Wet Luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 Wet milieubeheer). Voor projecten, die 'in betekenende mate' gevolgen voor de luchtkwaliteit kunnen hebben, zijn grenswaarden vastgesteld. Projecten die niet 'in betekenende mate' (NIBM) een bijdrage leveren aan de luchtverontreiniging, worden niet individueel getoetst aan deze grenswaarden. Dit is het geval als kan worden aangetoond dat een project minder dan 1,2 microgram/m³ bijdraagt aan de jaargemiddelde concentratie van zowel PM10 (fijn stof) als NO₂ (stikstofdioxide).

De aanlegfase van de ondergrondse hoogspanningsverbinding en het converterstation, wordt als maatgevend beschouwd. Dan vinden werkzaamheden plaats waarbij schepen en vrachtwagens worden ingezet.

Stikstofdepositie

In het kader van de Passende Beoordeling is ingegaan op het effect van de ondergrondse hoogspanningsverbinding op de stikstofdepositie. Met behulp van een verspreidingsmodel (OPS-Pro versie 4.4.3 van het PBL/RIVM) is de atmosferische depositie van stikstof als gevolg van de voorgenomen activiteit in beeld gebracht. Bij het bepalen en beoordelen van de mogelijke effecten van stikstofdepositie is uitgegaan van de uitstoot tijdens de aanleg. De uitstoot tijdens de aanlegfase is het grootst omdat dan de meeste werkzaamheden worden uitgevoerd. Uit de berekeningen die zijn uitgevoerd blijkt dat negatieve effecten door stikstofdepositie uitgesloten zijn vanwege de tijdelijkheid van de activiteiten en de tijdelijke zeer beperkte toename van maximaal 0,23 mol N/(ha/jr.)¹⁶, zie hiervoor ook de Passende Beoordeling die als bijlage bij het MER is gevoegd.

6.9.2 REFERENTIESITUATIE / ANALYSE

In de huidige situatie wordt de luchtkwaliteit ter plaatse vooral bepaald door het verkeer van en naar het industrieterrein, waar het converterstation is voorzien.

Buiten het industrieterrein is sprake van een open gebied, zowel aan de landzijde als aan de zeezijde. In de directe nabijheid van het plangebied is geen sprake van voor luchtkwaliteit gevoelige bestemmingen.

De werkzaamheden voor de realisatie van COBRACable zijn tijdelijk van aard en verplaatsen zich in het open gebied. Voor luchtkwaliteit gevoelige bestemmingen bevinden zich op grote

---

¹⁶ Deze waarde zal alleen lokaal en direct bij het tracé optreden, waar geen vermestingsgevoelige habitats voorkomen,

afstand van het plangebied (ca. 1,2 km). De werkzaamheden voor de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding, vinden juist ook op zee plaats, afwaarts van voor luchtkwaliteit gevoelige bestemmingen. Gezien het voorgaande en het feit dat de heersende achtergrondconcentraties in het gebied ruimschoots lager zijn dan de grenswaarden, worden de effecten van de aanleg op de luchtkwaliteit niet relevant geacht.

6.9.3 CONCLUSIE

Aan de hand van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan wat betreft luchtkwaliteit kan worden uitgevoerd.

6.10 MAGNETISCHE VELDEN

6.10.1 TOETSINGSKADER

Rond hoogspanningslijnen ontstaan magneetvelden. Er is uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar dit onderwerp. Er is geen sprake van wettelijke limieten voor blootstelling aan deze magnetische velden, maar wel van Europees en nationaal beleid. Op basis van het wetenschappelijk onderzoek zijn in internationaal verband limieten aanbevolen voor de sterkte van het magnetisch veld. Deze houden in dat blootstelling aan meer dan 100 microtesla wordt afgeraden. Deze waarden worden ook in Nederland gehanteerd. De verzamelde wetenschappelijke gegevens wijzen op het bestaan van een zwakke, maar statistisch significante associatie tussen het voorkomen van leukemie bij kinderen tot 15 jaar en het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een oorzakelijk verband tussen blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen en het ontstaan van leukemie bij kinderen.

De nota 'Nuchter omgaan met risico's'¹⁷ gaat in op het voorzorgsbeginsel. Het voorzorgsbeginsel houdt in dat, wanneer een activiteit potentieel schadelijke effecten kan hebben, maatregelen ter voorkoming of beperking van die potentiële effecten niet achterwege mogen worden gelaten op de enkele grond, dat wetenschappelijk onzeker is of die effecten daadwerkelijk zullen optreden. De nota is nader ingevuld in de brief¹⁸ met betrekking tot hoogspanningslijnen van 3 oktober 2005. Deze brief bevat een advies aan gemeenten en beheerders van het hoogspanningsnet. Het advies is gebaseerd op de beschikbare wetenschappelijke informatie en het voorzorgsbeginsel. Verder is het van toepassing bij de vaststelling van structuurvisies en bestemmingsplannen en bij de vaststelling van tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel bij wijzigingen in bestaande plannen of wijziging van bestaande hoogspanningslijnen. Op basis van het beleidsadvies van het Rijk wordt geadviseerd om: "zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0.4 microtesla (de magneetveldzone)."

¹⁷ Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden, Ministerie van VROM, 2004.

¹⁸ Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 3 oktober 2005.

Naar aanleiding van concrete vragen van gemeenten, provincies en netbeheerders en enkele rechterlijke uitspraken, heeft het Rijk bij brief¹⁹ van 4 november 2008, het advies van 3 oktober 2005 verduidelijkt. Enkele definities van begrippen als 'langdurig verblijf' en 'gevoelige bestemmingen' zijn nader verduidelijkt. Tot een 'langdurig verblijf' wordt gerekend, een verblijf van minimaal 14-18 uur per dag gedurende minimaal een jaar. Tot de 'gevoelige bestemmingen' worden woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen met bijbehorende erven en buitenspeelruimten gerekend. Daarnaast wordt dieper ingegaan op de betekenis van het voorzorgsbeginsel als basis voor het beleid. De brief is gebaseerd op een advies van de Gezondheidsraad van 21 februari 2008.

Het beleidsadvies is van toepassing op nieuwe situaties en geldt enkel voor bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Het beleidsadvies is derhalve niet van toepassing op converterstations, en ondergrondse hoogspanningsverbindingen.

6.10.2 REFERENTIESITUATIE / ANALYSE

In de huidige situatie zijn er ter plaatse van het plangebied en in de directe omgeving geen gevoelige bestemmingen aanwezig. De dichtst bijzijnde woningen liggen op 1,2 km van het plangebied.

De ter plaatse van het plangebied en in de directe omgeving geldende beheersverordeningen en inpassingsplan maken geen nieuwe gevoelige bestemmingen mogelijk. Dergelijke gevoelige bestemmingen zouden ontwikkelingen op het industrieterrein kunnen frustreren. Ook op zee zijn dergelijke bestemmingen niet voorzien.

6.10.3 CONCLUSIE

Voorliggend inpassingsplan betreft een ondergrondse hoogspanningsverbinding en een converterstation. Het beleidsadvies is hier daarom niet op van toepassing. Ook zijn geen gevoelige bestemmingen in de directe omgeving van het plangebied aanwezig of worden deze op termijn mogelijk.

Aan de hand hiervan kan worden geconcludeerd dat het inpassingsplan wat betreft magnetische velden kan worden uitgevoerd.

---

¹⁹ Verduidelijking van het advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 4 november 2008

7

Juridische context en planbeschrijving

7.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt eerst kort ingegaan op de Rijkscoördinatierегeling. Daarna wordt aandacht besteed aan de Projecten van Gemeenschappelijk Belang en de coördinatie van het inpassingsplan met de uitvoeringsbesluiten. Vervolgens wordt de opzet van het inpassingsplan toegelicht. Tenslotte komen de bestemmingen aan de orde.

7.2 TOEPASSING RIJKSCOÖRDINATIEREGELING

Het inpassingsplan is het besluit waarin het converterstation en het tracé van COBRACable planologisch worden vastgelegd. Dat het besluit over de ruimtelijke inpassing van COBRACable wordt genomen in een inpassingsplan, volgt uit artikel 20a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998. Een inpassingsplan is vergelijkbaar met een bestemmingsplan. Het inpassingsplan maakt deel uit van de onderliggende ruimtelijke regeling. In het inpassingsplan worden in elk geval het tracé en de uitvoeringswijze (ondergronds) van de verbinding bepaald. Daarnaast kunnen er randvoorwaarden voor de uitvoering worden opgenomen.

Zowel voor de aanleg, als voor de instandhouding van de ondergrondse hoogspanningsverbinding, zijn meerdere uitvoeringsbesluiten (vergunningen, ontheffingen en dergelijke) vereist, die worden genomen door provincies, gemeenten en andere overheden. Voor het nemen van deze uitvoeringsbesluiten wordt niet de gewone procedure gevolgd.

De besluitvorming over dit project wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatierегeling (op basis van artikel 20a, eerste lid, aanhef en onder c, Elektriciteitswet 1998 in samenhang met artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro), met inachtneming van de vereisten in de Verordening.

Dat betekent dat de minister van EZ, samen met de minister van IenM het inpassingsplan vaststelt en als coördinerend minister, de besluitvorming coördineert en onder meer de beslistermijnen bepaalt.

7.3 PROJECTEN VAN GEMEENSCHAPPELIJK BELANG

Het project COBRACable is een Project van Gemeenschappelijk Belang, ook wel Project of Common Interest genoemd.

Project of Common Interest

De Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 gaat in op de richtsnoeren voor trans-Europese energie-infrastructuur (hierna: de Verordening). Op 1 juni 2013 is de Verordening van kracht geworden. Een van de prioriteiten van de Europa 2020-strategie²⁰ is duurzame groei die moet worden bereikt door het bevorderen van een doelmatiger gebruik van hulpbronnen en een meer duurzame en concurrerende economie. De energie-infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de 2020-strategie. Zo wordt de noodzaak onderstreept om de Europese energienetwerken te moderniseren en deze onderling aan elkaar te koppelen. De Verordening beoogt als onderdeel van de energiestrategie de energiebehoeften van Europa te moderniseren en uit te breiden en netwerken met elkaar te verbinden over de grenzen heen waar dat bijdraagt aan de doelstellingen van het energiebeleid. Als onderdeel van de verordening zijn projecten aangemerkt als 'Project of Common Interest' (hierna: PCI). Om in aanmerking te kunnen komen als PCI dient een project aan de volgende voorwaarden te voldoen:

1. Er moet sprake zijn van een significante invloed op de energiemarkt van ten minste 2 lidstaten van de Europese Unie, zoals een bijdrage aan de integratie van de energienetwerken;
2. Het project moet leiden tot een toename van concurrentie op de energiemarkt door het bieden van alternatieven aan consumenten;
3. Het verbeteren van de veiligheid van de energievoorziening van de Europese Unie door de lidstaten de mogelijkheid te bieden om uit meerdere bronnen te putten;
4. Het bijdragen aan de energie- en klimaatdoelstellingen van de Europese Unie, door bijvoorbeeld het faciliteren van de integratie van hernieuwbare energie in het energienetwerk.

Wat een concreet project van gemeenschappelijk belang is, wordt bepaald in overleg tussen de Europese Commissie en de lidstaten. Hiervoor zijn in de Verordening richtlijnen opgenomen. De projecten die zijn aangewezen als projecten van gemeenschappelijk belang worden geplaatst op de zogenaamde Unielijst van projecten van gemeenschappelijk belang.

Het COBRACable project heeft in januari 2014 de PCI-status gekregen van de Europese Commissie. Een PCI is een aangewezen energie-infrastructuur project dat de Europese Commissie en twaalf regionale groepen een voorkeursstatus heeft gegeven. De voorkeursstatus is verkregen, doordat het COBRACable-project van belang is voor de ontwikkeling van een trans-Europees energie netwerk (TEN-E). Hierdoor verloopt de afhandeling van vergunningaanvragen sneller. Dit neemt niet weg dat de inpassing zorgvuldig en weloverwogen moet gebeuren, voorzien van onder meer de benodigde milieuonderzoeken. Daarnaast moet een PCI op grond van de Verordening aan speciale procedurele eisen voldoen ten aanzien van het informeren van het publiek.

De besluitvorming over dit project wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatieregeling (op basis van artikel 20a, eerste lid, aanhef en onder c, Elektriciteitswet 1998 in samenhang met artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro)), met inachtneming van de vereisten in de Verordening; zie ook paragraaf 7.4 van deze toelichting voor een nadere toelichting op de rijkscoördinatieregeling.

---

²⁰ Europa 2020 is de groeistrategie van de Europese Unie voor de komende 10 jaar. De strategie is erop gericht om van de Europese Unie een slimme, duurzame en inclusieve economie te maken in een snel veranderende wereld. Dit betekent dat de Europese Unie en haar leden samen moeten werken aan meer werkgelegenheid, hogere productiviteit en meer sociale samenhang. De Europese Unie heeft vijf ambitieuze doelstellingen vastgesteld, voor werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, sociale samenhang en klimaat/energie, die ze tegen 2020 wil bereiken. Ieder EU-land heeft zijn nationale doelstellingen bepaald op elk van deze gebieden. Concrete maatregelen op Unie- en nationaal niveau onderbouwen de strategie.

Dit project wordt voorbereid met inachtneming van de vereisten in de Verordening. In de Verordening wordt het vergunningverleningsproces onderverdeeld in twee procedures, te weten de procedure voor de aanvraag en de zogenaamde wettelijk voorgeschreven vergunningverleningsprocedure (zie ook artikel 10, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de Verordening).

Op grond van de Verordening dient de projectpromotor (initiatiefnemer) het zogenaamde ontwerp-aanvraagdossier in bij de nationaal bevoegde instantie in casu de Minister van Economische Zaken, zie artikel 10, vierde lid onder c, van de Verordening.

Voor onderhavig project is bij besluit van 18 augustus 2015 door de minister van Economische Zaken -mede namens de andere bevoegde gezagen- het ontwerp van het aanvraagdossier aanvaard als bedoeld in artikel 10, vierde lid, aanhef en onder c, van de Verordening.

De voornoemde wettelijk voorgeschreven vergunningverleningsprocedure gaat in bij de datum van aanvaarding van het ingediende aanvraagdossier (ingevolge artikel 10, eerste lid onder b, van de Verordening).

De status van Project van Gemeenschappelijk Belang, brengt verder onder meer het organiseren van een openbare raadpleging met zich mee, zie artikel 9, vierde lid van en bijlage VI bij de Verordening. Deze raadpleging moet plaatsvinden voorafgaand aan indiening van het aanvraagdossier, en heeft in het kader van het project COBRACable plaatsgevonden in de periode 20 februari tot en met 2 april 2015. Ten behoeve van deze openbare raadpleging is ook een informatiefolder over het project opgesteld en van deze raadpleging is ook een verslag gemaakt. In 8.4 van deze toelichting wordt ingegaan op deze openbare raadpleging. Zie voor meer specifieke informatie over de procedure ook de 'Handleiding vergunningverleningsproces voor Projecten van gemeenschappelijk belang voor trans-Europese energie-infrastructuur'. Deze is te raadplegen via de website www.bureau-energieprojecten.nl.

7.4 COÖRDINATIE UITVOERINGSBESLUITEN

Dit project wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatieregeling, met inachtneming van de vereisten in de Verordening.

De rijkscoördinatieregeling maakt een parallelle en een gecoördineerde voorbereiding van de voor de verwezenlijking van het project benodigde uitvoeringsbesluiten mogelijk, al dan niet samen met het inpassingsplan, zie artikel 3.35, eerste lid, Wro. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan omgevingsvergunningen voor bouwen, kappen en ontheffingen op grond van de Flora- en faunawet. De besluiten worden voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de bijzondere procedurele regels in artikel 3.31, derde lid, Wro. De regeling voorziet in een gezamenlijke kennisgeving en terinzagelegging van de ontwerpbesluiten, zie artikel 3.31, derde lid, onder b, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, Wro, en gelijktijdige bekendmaking van de besluiten, zie artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, Wro. De bevoegdheid de uitvoeringsbesluiten te nemen, blijft in beginsel bij de wettelijk bevoegde bestuursorganen berusten. De minister van EZ kan van die bestuursorganen de medewerking vorderen die nodig is voor het slagen van de coördinatie. De bestuursorganen zijn verplicht medewerking te verlenen, zie artikel 3.35, derde lid, Wro. Indien een betrokken bestuursorgaan niet of niet tijdig overeenkomstig de aanvraag beslist dan wel een besluit neemt dat wijziging behoeft, kan de minister van EZ tezamen met de minister tot wiens beleidsterrein het desbetreffende uitvoeringsbesluit behoort een beslissing

nemen die in de plaats treedt van het besluit van dat bestuursorgaan. Dit is de zogenoemde interventiebevoegdheid, zie artikel 3.36, eerste lid, Wro. De wet kent ook de mogelijkheid dat de minister van EZ en de minister tot wiens beleidsterrein een besluit behoort, de bevoegdheid dat besluit te nemen bij voorbaat aan zich trekken, zie artikel 3.35, derde lid, Wro, maar van deze mogelijkheid is bij dit project geen gebruikgemaakt.

Toepassing van de coördinatieregeling laat de materiële toetsingskaders voor de uitvoeringsbesluiten in beginsel onverlet. Deze besluiten moeten dus aan dezelfde inhoudelijke eisen voldoen als wanneer de coördinatieregeling niet zou zijn toegepast. Een uitzondering betreft de aanlegvergunningstelsels die zijn opgenomen in de onderliggende regelingen. Deze aanlegvergunningstelsels worden buiten werking gesteld en zijn niet van toepassing op het inpassingsplan, zie artikel 3.35, zevende lid, Wro. Dit houdt in dat voor de aanlegwerkzaamheden van de hoogspanningsverbinding binnen het plangebied geen omgevingsvergunningen hoeven te worden aangevraagd op grond van de onderliggende regelingen.

Zoals hiervoor reeds aangegeven wordt bij toepassing van de rijkscoördinatieregeling de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. Dat betekent dat eerst (voor de te coördineren besluiten) een ontwerp wordt opgesteld en ter inzage wordt gelegd, waarop een ieder zienswijzen kan indienen. Daarna worden de besluiten vastgesteld en kunnen belanghebbenden - indien gewenst - beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De beroepsmomenten voor de verschillende besluiten worden tot één moment gebundeld.

7.5 CRISIS- EN HERSTELWET

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet in werking getreden. Deze wet, die aanvankelijk tijdelijk was, heeft vanaf 25 april 2013 een permanent karakter gekregen. Doel van de wet is versnelling van projecten in het ruimtelijke domein, de economische crisis en haar gevolgen te bestrijden en een goed en duurzaam herstel van de economische structuur van Nederland te bevorderen. Op basis van artikel 1.1, eerste lid, onder a, in samenhang met Bijlage I, onderdeel 2.1 Chw is bij een inpassingsplan afdeling 2 van hoofdstuk 1 van die wet van toepassing. De belangrijkste gevolgen zijn:

- Gemeenten en andere niet tot de centrale overheid behorende overheden kunnen geen beroep instellen tegen het inpassingsplan, indien het inpassingsplan niet tot hen is gericht.
- De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State doet binnen 6 maanden na afloop van de beroepstermijn uitspraak in plaats van binnen 12 maanden. Ook is de beroepsprocedure verder gestroomlijnd (passeren gebreken, geen pro forma beroep mogelijk).
- De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State vernietigt een besluit niet wegens strijdigheid met een rechtsregel of algemeen rechtsbeginsel indien deze regel of dit beginsel kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van belanghebbende (relativiteitsvereiste). Dit is inmiddels opgenomen in artikel 8.69a van de Awb.

7.6 PLANGEBIED VAN HET INPASSINGSPLAN

De gronden die benodigd zijn voor de aanleg van het converterstation, de ondergrondse hoogspanningsverbinding en de strook grond aan weerszijden daarvan die nodig is voor de aanleg, het beheer en onderhoud (zogeheten zakelijke rechtstrook) bepalen het plangebied,

voor zover dit is gelegen in gemeentelijk ingedeeld gebied, en worden in het plan als zodanig voor de hoogspanningsverbinding en het converterstation bestemd.

7.7 TOELICHTING OP DE BESTEMMINGEN

Opzet inpassingsplan en bevoegdheid

Het inpassingsplan betreft het project COBRACable in gemeentelijk ingedeeld gebied, zowel het converterstation als de verbinding. De ondergrondse hoogspanningsverbinding is conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (hierbij: SVBP2012) middels een dubbelbestemming geregeld. De onderliggende regeling blijft hierdoor in stand. Het gebruik bovengronds en de ruimte wijzigen immers niet door de aanleg van de verbinding. Op de betreffende gronden gelden straks dus twee bestemmingen: een bestemming vanuit de vigerende gemeentelijke verordening en de dubbelbestemming van het inpassingsplan. Daar waar de COBRACable het Inpassingsplan Gemini kruist, kruisen ook deze dubbelbestemmingen. Het gevolg is dat bij de aanleg van de COBRACable rekening dient te worden gehouden met de aanwezige Gemini kabel; de functie van deze mag niet worden aangetast, want dat levert strijdigheid met de bestemming op. De beheerders van de COBRACable en de Gemini kabels hebben regelmatig contact met elkaar en wisselen onder andere informatie uit over de ligging van de kabels. De kabels van Gemini zijn inmiddels gelegd, zowel op land als op zee. Daarmee is binnen het plangebied van het inpassingsplan Gemini niet meer de vraag aan de orde waar de kabels komen te liggen. De Gemini kabels liggen op land in de leidingstrook aan de oostzijde (langs de aanwezige sloot). De COBRACable is voorzien aan de westzijde van de leidingstrook (aan de zijde van de uitgeefbare terreinen). De onderlinge afstand tussen beide kabelsystemen is daarmee meer dan 10 meter. Ter hoogte van het hoogspanningsstation van Gemini kruisen beide kabelsystemen elkaar in de leidingstrook. Over de details van de uitvoering van de kruising vindt overleg met de beheerder van de Gemini kabels plaats. Dit is ook het geval met alle andere relevante kabel-/leidingbeheerders. Op zee is ter hoogte van het (zoekgebied voor het) ankergebied langs de Westereems ook sprake van een overlap van plangebieden. Dat komt vooral omdat de dubbelbestemming van Gemini hier erg breed is. Binnen de eigen dubbelbestemming zijn de kabels van Gemini vrij zuidelijk aangelegd. Daarmee is er voldoende ruimte tussen de kabels van Gemini en het ankergebied (inclusief veiligheidszone) over om de COBRACable aan te leggen. De afstand tussen COBRACable en de Gemini kabels is hier wel minder groot dan de gebruikelijk aan te houden 500 meter. Voor deze situatie zal dan ook een zogeheten proximity agreement worden afgesloten.

Het converterstation is wel middels een enkelbestemming geregeld omdat de situatie ruimtelijk en qua gebruik vraagt om vervanging van de nu geldende regeling (bestemming). Door zowel de verbindingen als het converterstation in één plan op te nemen, wordt de samenhang hiertussen benadrukt.

Het inpassingsplan past zich in de in paragraaf 1.4 genoemde beheersverordeningen van de gemeente Eemshaven in. Het inpassingsplan voorziet dan ook in de toevoeging van een enkelbestemming voor het converterstation en een dubbelbestemming. Het betreft de bestemmingen 'Bedrijf – Converterstation' en de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanning'.

Er is sprake van een rangorde tussen de dubbelbestemming voor de hoogspanningsleiding en de onderliggende bestemmingen. Het karakter van de dubbelbestemming brengt dan ook met zich mee dat een dubbelbestemming voorrang heeft boven de onderliggende

bestemming. Het waarborgen van belangen met behulp van een dubbelbestemming leidt tot bijzondere of extra regels of noodzaakt tot een nadere afweging van belangen.

Het ruimtebeslag van de bestemmingen kan iets ruimer zijn dan het netto ruimtebeslag van de onderdelen van de verbinding. Dit komt omdat bij de aanleg van de verbinding enige flexibiliteit gewenst is om zo bij de aanleg enige ruimte te hebben en zodat eventuele hinderlijke situaties kunnen worden ontzien.

De ondergrondse hoogspanningsverbinding kruist ook de waterkering. De regeling voor deze waterkering is opgenomen in de geldende beheersverordening en blijft van kracht. Daarom is er in dit inpassingsplan geen aparte regeling opgenomen ter bescherming van de waterkering. Wel is geregeld dat de waterkering bovenlangs dient te worden gekruist.

Regeling Standaarden Ruimtelijke Ordening 2012

Dit inpassingsplan is opgezet conform de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening. Inherent hieraan is de toepassing van de RO Standaarden 2012 waarvan de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) deel uitmaakt. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe inpassings- en bestemmingsplannen conform de Wro en Bro moeten worden gemaakt. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van een inpassings- of bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit inpassingsplan zijn opgesteld conform deze standaarden.

Bestemming

Bedrijf - Converterstation

De bestemming 'Bedrijf – Converterstation' is gelegd op de locatie waar het converterstation is voorzien. Qua maatvoering is uitgegaan van een bouwhoogte van 50 meter. Daarnaast zijn bouwwerken toegestaan tot een hoogte van 55 meter. In de huidige situatie zijn hogere bouwwerken toegestaan. De maatvoering zoals hiervoor omschreven is gebaseerd op de benodigde maatvoering voor een dergelijk converterstation met daar bovenop nog een marge (speelruimte).

Dubbelbestemmingen

Leiding – Hoogspanning

De gehele hoogspanningskabel, op land en op zee, tussen het onderstation en het converterstation, tussen het converterstation en de meest noordelijke grens van het plangebied, heeft de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanning' gekregen. Ook de overlengte van de kabel nabij de zeewering valt binnen deze dubbelbestemming. Deze extra lengte is nodig om de kabel fysieke ruimte te geven om te kunnen inspelen op een toekomstige dijkversterking. Een glasvezelkabel wordt gerekend tot de bijbehorende voorzieningen van de hoogspanningskabel.

Een deel van de kabel betreft een 320 kV-verbinding en een deel van de kabel betreft een 380kV-verbinding. Middels een gebiedsaanduiding is dit onderscheid inzichtelijk gemaakt om zo hierin duidelijkheid te scheppen richting de omgeving.

Op land is de werkstrook tot aan de teen van de dijk aan weerszijde van de verbinding 10 meter. Deze zone is vastgesteld op basis van het benodigde ruimtebeslag voor aanleg en instandhouding. Daarbij is rekening gehouden met veiligheidseisen, onder ander om veilig (onderhouds) werkzaamheden uit te kunnen voeren en ongestoord functioneren van de kabel te kunnen garanderen. Binnen de dubbelbestemming is geen onderscheid gemaakt tussen

het gedeelte van de ondergrondse verbinding dat door een boring wordt aangelegd en het gedeelte dat door een open ontgraving wordt gerealiseerd. Reden hiervoor is dat er in planologische zin geen onderscheid noodzakelijk is. Voor het geboorde deel van de verbinding gelden in algemene zin dezelfde mogelijkheden en beperkingen als voor het gedeelte in een open ontgraving.

Op zee is de werkstrook aan weerszijde van het kabeltracé 100 meter om zo bij de aanleg van de kabel eventuele obstakels te kunnen ontwijken en dus enige flexibiliteit te hebben bij de realisatie.

Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, en van werkzaamheden

Voor diverse werkzaamheden in de dubbelbestemming voorziet het inpassingsplan in een zogenaamd aanlegvergunningstelsel (omgevingsvergunning voor uitvoeren van werken of werkzaamheden). Bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden zijn aan een vergunningplicht gekoppeld om te voorkomen dat in het plan begrepen gronden minder geschikt worden voor de verwezenlijking van de daarin opgenomen bestemmingen maar ook om reeds verwezenlijkte bestemmingen te handhaven en te beschermen. De vergunningplicht dient ervoor om het ongestoorde functioneren van de verbinding te kunnen garanderen alsmede de veiligheid van gebruikers van gronden die in de nabijheid van de verbinding zijn gelegen. Het functioneren van de hoogspanningsverbinding en de veiligheid van de burger kunnen in het geding komen door de werken en werkzaamheden die zijn toegestaan op grond van de daar tevens geldende vigerende bestemming. Zo kan het zijn dat op grond van een (enkel)bestemming het graven van een nieuwe watergang is toegestaan terwijl ter plaatse een hoogspanningskabel op 1,5 m diepte in de grond ligt. In het kader van een aanvraag om een vergunning worden de belangen in verband met de veiligheid en het ongestoorde functioneren van de hoogspanningsverbinding afgewogen tegen de belangen van de aanvrager van de vergunning. Indien bij een aanvraag wordt geconstateerd dat de belangen met betrekking tot de hoogspanningsverbinding in het geding zijn, zal in eerste instantie worden gekeken naar de mogelijkheden om de belangen veilig te stellen door aan een vergunning voorwaarden te koppelen. Wanneer dat niet mogelijk is en er ook geen andere mogelijkheden zijn om de belangen van de hoogspanningsverbinding te beschermen, kan de vergunning geweigerd worden. In dat geval kan in samenspraak met de netbeheerder naar een alternatief worden gezocht. De afweging in het kader van een aanvraag is overigens in ieder specifiek geval anders. Zaken als de diepte van (graaf)werkzaamheden spelen een belangrijke rol in de afweging. Omdat elk geval op zichzelf staat, kunnen geen algemene richtlijnen worden gegeven. Om die reden vindt er altijd een afweging plaats in het kader van een aanvraag. TenneT zal bij haar advisering ten aanzien van een aanvraag aansluiten bij de richtlijnen die in zakelijk rechtsovereenkomsten worden opgenomen inzake het gebruik van materieel onder en nabij de hoogspanningsverbinding.

Burgemeester en wethouders van de gemeente, die in het grondgebied van het inpassingsplan is gelegen, zijn bevoegd om de vergunningen voor andere werkzaamheden al dan niet te verlenen. Reden voor het leggen van deze bevoegdheid bij de gemeente is dat de vergunningplichtige werkzaamheden dagelijkse activiteiten betreffen die prima door de gemeente kunnen worden beoordeeld. Hier speelt het rijksbelang geen of een kleine rol. Wel moet schriftelijk advies worden ingewonnen van de betrokken net- of leidingbeheerder. Voor

de aanleg van de desbetreffende hoogspanningsverbinding is overigens geen aanlegvergunning vereist.

7.8 ALGEMENE REGELS

Om te voldoen aan de regels die worden gesteld in de Wro en het Bro gelden voor de delen van de bestemmingsplannen die worden herzien door het inpassingsplan het overgangsrecht en de anti-dubbeltelregelbepaling zoals die zijn opgenomen in het Bro.

In artikel 6.1 is opgenomen dat een dubbelbestemming boven een andere bestemming gaan.

Conform artikel 3.28, vijfde lid, van de Wet ruimtelijke ordening is in artikel 6.2 bepaald dat vijf jaren na vaststelling van dit plan, de raad van de gemeente Eemsmond en provinciale staten van de provincie Groningen waarvan de geldende juridisch-planologische regeling door dit inpassingsplan wordt gewijzigd, weer bevoegd zijn, voor de bij dit inpassingsplan betrokken gronden een bestemmingsplan respectievelijk een inpassingsplan vast te stellen. Dit is anders als bij eventuele planherzieningen van de onderliggende regelingen de gemeente en de provincie de planologische regeling van de ondergrondse hoogspanningsverbinding en het converterstation meenemen

8

Uitvoerbaarheid

8.1 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Financieel economische haalbaarheid

De kosten van de aanleg en instandhouding van de ondergrondse hoogspanningsverbinding en de converterstations worden gezamenlijk gedragen door TenneT en Energinet.dk op basis van een 50/50% verdeling van de kosten. Voor wat betreft het 'TenneT deel', kan COBRACable gefinancierd worden uit de veilingopbrengsten die zijn ondergebracht bij de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet of via de transporttarieven van TenneT. Daarnaast heeft de Europese Commissie een subsidie van 86,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de financiering van de COBRACable in het kader van het European Energy Program for Recovery (EEPR). Om die reden staat de financieel economische haalbaarheid van het project niet ter discussie. Dit betekent dat ook de kosten van bijvoorbeeld mitigerende maatregelen, en de kosten van tijdelijke bouwplaatsen, herstelwerkzaamheden en eventuele (plan)schadevergoeding gedekt zijn.

Verhaal van kosten

Om gemaakte kosten te verhalen, dient het bevoegd gezag ingevolge artikel 6.25 in samenhang met artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening een exploitatieplan vast te stellen voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. De Minister van EZ heeft met TenneT in het kader van de aanleg en instandhouding van COBRACable een overeenkomst gesloten, waarin is vastgelegd dat de aanleg en instandhouding van de hoogspanningsverbinding voor rekening komt van TenneT. Tevens is in deze overeenkomst voorzien in kostenverhaal waaronder de tegemoetkomingen in planschade. Nu daarmee het kostenverhaal anderszins is verzekerd en het bepalen van een fasering en het stellen van regels zoals bedoeld in artikel 6.12, onder 2, van de Wet ruimtelijke ordening niet noodzakelijk is, bestaat er geen verplichting tot het opstellen van een exploitatieplan.

8.2 SCHADEAFHANDELING

Schadebeleid

In de Beleidsregel advisering planschadeverzoeken heeft de Minister van EZ opgenomen op welke wijze wordt omgegaan met aanvragen voor tegemoetkoming in planschade met betrekking tot energie-infrastructuurprojecten (regeling van 16 augustus 2013, Staatscourant, nr. WJZ/13140027).

Vestiging zakelijk recht door TenneT

Voor de aanleg en instandhouding van de ondergrondse hoogspanningsverbinding moet TenneT gebruik kunnen (blijven) maken van een strook grond ter plaatse van de hoogspanningsverbinding. Deze strook (de zakelijk rechtstrook) is vastgesteld op basis van het benodigde ruimtebeslag voor aanleg en instandhouding. Daarbij is rekening gehouden met veiligheidseisen. De strook komt overeen met het plangebied, zoals vastgelegd op de verbeeldingen bij dit plan. Om gebruik te kunnen (blijven) maken van de grond in deze strook, sluit TenneT een zakelijk rechtsovereenkomst (inclusief gebruiksovereenkomst) af met de eigenaar, de eventuele overige zakelijk gerechtigden en de eventuele persoonlijk gerechtigden. In deze overeenkomsten worden de afspraken vastgelegd over het gebruik van de grond en welke vergoeding en welke rechten op toekomstige vergoedingen de rechthebbende van TenneT zal ontvangen. Het zakelijk recht betreft een opstalrecht en is een zelfstandig recht dat een inbreuk vormt op het exclusieve gebruiksrecht van de eigenaar en de overige zakelijk gerechtigden. TenneT hanteert bij de vestiging van een zakelijk recht het principe van schadeloosstelling (volledige schadevergoeding) zoals de Belemmeringenwet Privaatrecht die kent. Schadeloosstelling betekent dat de rechthebbenden vóór en ná de vestiging van het zakelijk recht in een gelijkwaardige vermogens- en inkomenspositie dienen te verkeren. Schadeloosstelling geschiedt in beginsel op ieder moment wanneer schade zich voordoet. De schade dient wel een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg te zijn van de vestiging van het zakelijk recht. De schade wordt onderscheiden in vier hoofdcomponenten: (1) vermogensschade op het moment van afsluiten van de zakelijk rechtsovereenkomst, (2) jaarlijkse inkomensschade, (3) bijkomende schade op het moment van afsluiten van de zakelijk rechtsovereenkomst en (4) schade die op het moment van afsluiten van de zakelijk rechtsovereenkomst onvoorzienbaar en/of onbepaalbaar is (toekomstschade).

Uitvoeringswerkzaamheden

De aanleg (inclusief voorbereidende onderzoeken en werkzaamheden) en instandhouding van de hoogspanningsverbinding kunnen in een incidenteel geval feitelijke schade veroorzaken, ondanks dat voorzorgmaatregelen worden genomen om deze schade zo veel mogelijk te voorkomen. Deze schade wordt werkschade genoemd. Werkschade bestaat uit bouwwerkschade. Deze schade is niet beperkt tot de zakelijk rechtstrook, maar kan ook betrekking hebben op zich in de nabije omgeving van de werkzaamheden bevindende objecten. De schade wordt vergoed aan degene die schade lijdt op het moment dat de schadeveroorzakende gebeurtenis zich voordoet. Voor de bepaling van werkschade wordt eerst gekeken naar het bestaan van een causaal verband tussen de schade en de uitvoeringswerkzaamheden. Indien sprake is van een causaal verband wordt bij bouwwerkschade vervolgens de omvang van de schade bepaald aan de hand van een deskundigenbegroting van de benodigde kosten om het beschadigde object weer terug te brengen in een gelijkwaardige staat als voor de uitvoeringswerkzaamheden.

Wijziging planologisch regime

Door wijzigingen van de planologische bestemming en de bijbehorende voorschriften van de grond kan er voor belanghebbenden (eigenaren, overige zakelijk gerechtigden en persoonlijk gerechtigden) in de nabijheid van de hoogspanningsverbinding schade ontstaan. Deze schade wordt planschade genoemd. De grondslag voor een tegemoetkoming in planschade wordt gevormd door afdeling 6.1 van de Wro. Een tegemoetkoming in planschade is alleen aan de orde als schade ontstaat in de vorm van inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak door een wijziging van het planologisch regime die voor een belanghebbende planologisch nadeel met zich meebrengt. Overigens leidt niet ieder planologisch nadeel tot schade. Een tegemoetkoming wordt alleen toegekend voor zover de

schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins verzekerd is. Dit laatste is bijvoorbeeld aan de orde bij de vestiging van zakelijke rechten of bij de verwerving van objecten. In deze gevallen is sprake van een volledige schadevergoeding, dus inclusief een tegemoetkoming in planschade. Indien een tegemoetkoming wordt toegekend, worden tevens de redelijkerwijs gemaakte kosten van rechtsbijstand en andere deskundige bijstand vergoed evenals de wettelijke rente vanaf de datum van ontvangst van de aanvraag. Ter beoordeling van planologisch nadeel in het kader van COBRACable dient een vergelijking gemaakt te worden tussen de maximale mogelijkheden van het oude planologisch regime (de beheersverordening) en de maximale mogelijkheden van het nieuwe planologisch regime (het inpassingsplan). Het gaat er dus niet om wat feitelijk aanwezig is, maar wat planologisch maximaal was of is toegestaan.

De staat (vertegenwoordigd door de minister van EZ) heeft een overeenkomst met TenneT afgesloten over de eventuele kosten als gevolg van verzoeken om tegemoetkoming in de planschade.

8.3 BESCHIKBAARHEID GRONDEN

TenneT is reeds eigenaar van de gronden waar het converterstation is voorzien. Over de gronden waar de hoogspanningsverbinding is voorzien worden afspraken gemaakt met de rechthebbende(n), zodat de verbinding kan worden aangelegd.

8.4 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

Burgers, maatschappelijke organisaties en andere overheden zijn op diverse wijzen betrokken bij de voorbereiding van het onderhavige inpassingsplan.

8.4.1 REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

Op 16 augustus 2010 is een m.e.r. procedure gestart ten behoeve van het inpassingsplan. Daarvoor is een concept notitie reikwijdte en detailniveau ter inzage gelegd waarop en eenieder zijn zienswijze heeft kunnen geven. Hierbij zijn door de initiatiefnemer in samenwerking met het bevoegd gezag diverse informatieavonden georganiseerd. Vervolgens hebben de Ministers op 11 juli 2011 de notitie reikwijdte en detail definitief vastgesteld, die wordt opgesteld ten behoeve van de milieueffectrapportage voor het inpassingsplan.

8.4.2 BRO-OVERLEG EN HOREN PROVINCIALE STATEN EN GEMEENTERAAD

In het kader van het overleg op grond van artikel 3.28, eerste lid Wro en artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is aan de besturen en diensten van onder andere de provincie Groningen, gemeente Eemsmond en Rijkswaterstaat gevraagd om een reactie te geven op de Nota van uitgangspunten die is opgesteld voor dit inpassingsplan. De provincie Groningen heeft gereageerd. De gemeente Eemsmond, het waterschap Noorderzijlvest en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed hebben aangegeven geen aanleiding te zien voor het geven van een reactie. Verder zijn er geen reacties binnengekomen.

Bovenstaande besturen en diensten zijn van 17 februari 2015 tot 30 maart 2015 in de gelegenheid gesteld een reactie te geven. In bijlage 3 van deze toelichting is de reactie van

de provincie Groningen samengevat en van een reactie voorzien. Deze reactie heeft niet geleid tot wijzigingen in de uitgangspunten voor het inpassingsplan en ook niet voor de het initiatief en het inpassingsplan zelf.

Openbare raadpleging

Overeenkomstig artikel 9, vierde lid van de Verordening (EU) nr. 347/2013 heeft TenneT, in samenwerking met het ministerie van EZ een openbare raadpleging gehouden, voorafgaand aan indienen van het definitieve en volledige aanvraagdossier voor de vergunningen voor het project COBRACable, zie ook www.bureau-energieprojecten.nl. Deze openbare raadpleging liep van 20 februari tot en met 2 april 2015. Onderdeel van de openbare raadpleging was een informatieavond, welke op 3 maart 2015 plaatsvond. De raadpleging heeft 5 reacties opgeleverd. Deze zijn door TenneT betrokken bij de opstelling van de definitieve vergunningaanvragen in Nederland. De reacties, voor zover ze betrekking hebben op het plangebied van dit inpassingsplan, geven geen aanleiding af te wijken van het meest milieuvriendelijke alternatief als voorkeursalternatief voor de COBRACable.

De reacties van de Duitse overheden zijn op onderdelen kritisch over het voorkeursalternatief M2 oost, voor zover zich dat op Duits grondgebied bevindt. Deze reacties zijn betrokken bij het overleg dat TenneT voert met de bevoegde gezagen voor de Duitse vergunningen die voor dit project nodig zijn. Deze vergunningen zijn inmiddels verleend op één na (zie paragraaf 1.1).

8.4.3 ONTWERP-INPASSINGSPLAN

Het ontwerp-inpassingsplan heeft met het MER en (een aantal) (uitvoerings)besluiten van 12 november 2015 tot en met 23 december 2015 gedurende 6 weken ter inzage gelegen waarbij een ieder in de gelegenheid is gesteld hierop zijn of haar zienswijze te geven. De stukken hebben ter inzage gelegen bij de gemeente Eemshaven, bij het ministerie van Economische Zaken en digitaal via www.ruimtelijkeplannen.nl. In dezelfde periode is in het betrokken gebied een informatieavond georganiseerd waarbij gelegenheid is geweest voor omwonenden zich door medewerkers van het Ministerie van Economische Zaken en van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en van TenneT nader over het project te laten informeren. Grondeigenaren en -gebruikers zijn over de terinzagelegging van het ontwerp en de informatieavond rechtstreeks aangeschreven.

Naar aanleiding van terinzageleggingen zijn in totaal zes, zienswijzen over de ontwerp-besluiten en het ontwerp-inpassingsplan naar voren gebracht. Zie de nota van antwoord zienswijzen in bijlage 8 voor een overzicht van de behandeling van de zienswijzen. In deze nota van antwoord wordt ook een inhoudelijke reactie gegeven op de zienswijzen die niet specifiek zijn, respectievelijk over alle ontwerp-besluiten gaan.

De zienswijzen leiden niet tot aanpassingen aan het ontwerp-inpassingsplan of de uitvoeringsbesluiten.

8.4.4 PROCEDURE M.E.R.

Het MER is gelijktijdig met de ontwerp-besluiten ter inzage gelegd. Een ieder heeft zienswijzen kunnen indienen op het MER, het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerp-uitvoeringsbesluiten. De Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) is gelijktijdig om een toetsingsadvies

gevraagd. Dit advies luidt als volgt:

'In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER is goed leesbaar en overzichtelijk. Er is veel gedetailleerde informatie beschikbaar in deel A en B van het MER en in verschillende achtergrondrapportages. De samenvatting brengt deze informatie op een overzichtelijke wijze bijeen, waardoor snel een beeld is te krijgen van de (trechtering van) alternatieven en de effecten daarvan.

Bij de toetsing van het MER constateerde de Commissie dat in het MER informatie ontbreekt, die naar haar oordeel essentieel is voor het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming. Het gaat om informatie over de ligging van bestaande en vergunde tracés/corridors voor kabels en leidingen, morfologische processen in de Waddenzee en de buitendelta van het Eems-Dollard estuarium, gevolgen van vertroebeling en bedekking voor Groot zeegras en van verstoring van zeehonden door uitvoeringswerkzaamheden. Deze informatie is volgens de Commissie essentieel, omdat deze (mede) bepalend kan zijn voor de ligging van het tracé, de ingraafdiepte en de uitvoering(periode) van de werkzaamheden.

Uit een aanvullende notitie²¹ die is opgesteld in opdracht van de initiatiefnemer blijkt dat er sinds het opstellen van het MER sprake is van voortschrijdend inzicht. Cruciaal daarbij is dat voor de aanleg van de kabel inmiddels gekozen is voor het gebruik van een "Vertical Injector". Deze aanlegmethode leidt onder andere tot een sterke reductie van de benodigde baggerwerkzaamheden. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvullende notitie tezamen de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang voldoende te kunnen meewegen in de besluitvorming. De aanvullende notitie heeft niet ter inzage gelegen. De Commissie adviseert deze informatie zo spoedig mogelijk openbaar te maken.'

De aanvullende notitie is bij het MER en de vastgestelde besluiten gevoegd. Het MER en de andere besluiten hebben tijdens de ontwerp-fase al ter inzage gelegen.

8.4.5 PROCEDURELE UITVOERBAARHEID

Ten tijde van de vaststelling van het inpassingsplan dient aannemelijk te zijn dat de benodigde vergunningen en ontheffingen zullen worden verkregen. Zoals hiervoor is aangegeven, zullen alle benodigde vergunningen en andere besluiten tegelijkertijd met het onderhavige plan verder in procedure worden gebracht. Voordat wordt begonnen met de aanleg van de hoogspanningsverbinding dient de initiatiefnemer te voldoen aan de wettelijke procedureverplichtingen: de benodigde vergunningen en ontheffingen (zoals omgevingsvergunning, watervergunning) moeten van kracht zijn. Zie paragraaf 1.5 van deze toelichting voor de benodigde besluiten.

8.5 CONCLUSIE

Het project is uitvoerbaar, zowel economisch als maatschappelijk. Alle tot het project behorende kosten zijn gedekt. De grond die nodig is voor het project is beschikbaar.

---

²¹ Memo "COBRACable – Toelichting adviespunten Commissie m.e.r., Arcadis, 19 januari 2016

Bijlage 1 Kaarten en luchtfoto's

Bijlage 2   Overzicht geldende beheersverordeningen

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de vigerende juridisch-planologische regelingen ter plaatse van het plangebied.

	Verordening / inpassingsplan
Gemeente Eemmond	Beheersverordening Eemshaven
	Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

Tabel 5 Juridisch-planologische regelingen

Bijlage 3 Nota vooroverleg

In het kader van het overleg op grond van artikel 3.28, eerste lid Wro en artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening is aan de besturen en diensten van onder andere de provincie Groningen, gemeente Eemsmond en Rijkswaterstaat gevraagd om een reactie te geven op de Nota van uitgangspunten die is opgesteld voor dit inpassingsplan. De gemeente Eemsmond, het waterschap Noorderzijlvest en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed hebben aangegeven geen aanleiding te zien voor het geven van een reactie. Verder zijn er geen reacties binnengekomen.

Van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen is een reactie ontvangen op de Nota van uitgangspunten.

Hierna is een samenvatting gegeven van de vooroverlegreactie van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, zie hierna voor de complete reactie. Ook is een reactie gegeven op deze vooroverlegreactie.

Samenvatting reactie provincie (1)

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen ziet COBRACable als een kans voor de regio. Door de komst van COBRA kabel wordt de positie van de Eemshaven als knooppunt van energie gerelateerde activiteiten verder versterkt. Energie is een belangrijke economische sector voor de provincie Groningen. Dit niet alleen door de transportfunctie van COBRACable tussen Denemarken en Nederland, maar ook door eventuele aanvullende functionaliteiten zoals de mogelijke aansluiting van windparken op zee. De provincie juicht het initiatief dan ook toe.

Reactie (1)

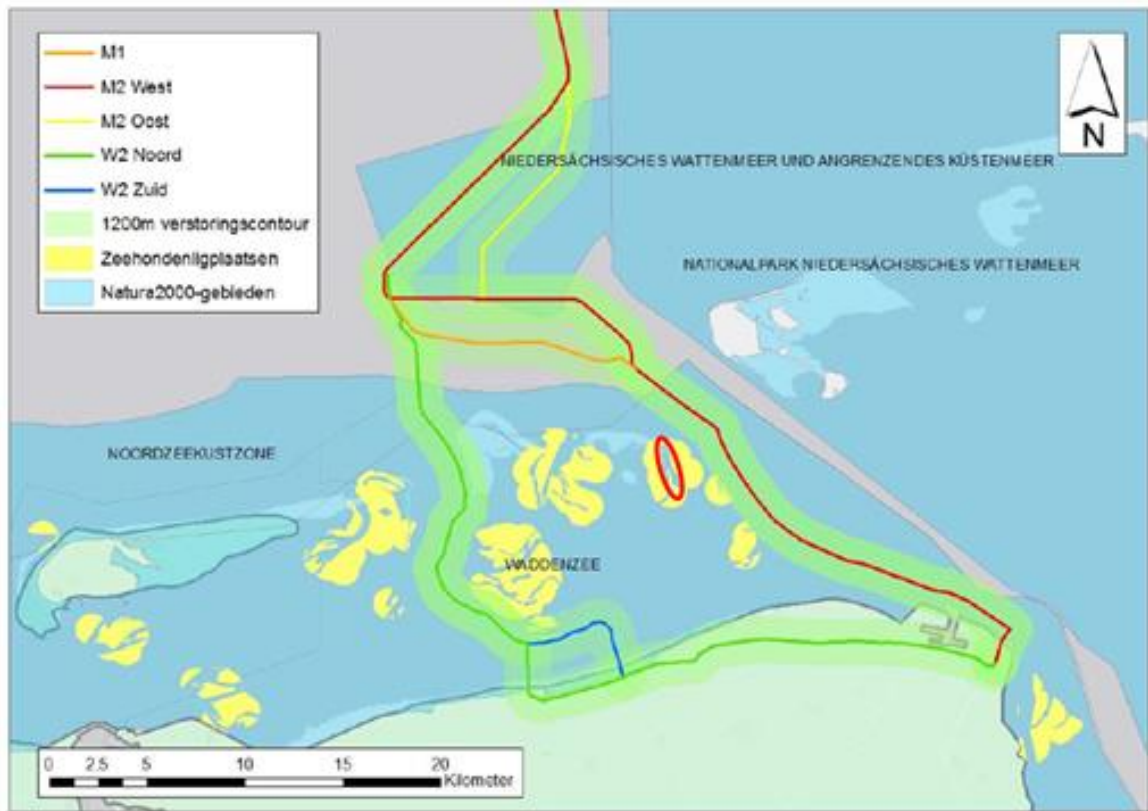
Dit deel van de reactie wordt in dank voor kennisgeving aangenomen.

Samenvatting reactie provincie (2)

Wel merken Gedeputeerde Staten nog op dat ten aanzien van de aanlegactiviteiten in het Waddengebied geen rekening lijkt te worden gehouden met de beperkte toegankelijkheid van het Sparregat (oostelijk van van Rottumeroog) waar krachtens artikel 20 van de Natuurbeschermingswet 1998 de toegang beperkt is. Concreet noemen Gedeputeerde Staten de periode mei tot september waarin het gebied gesloten is.

Reactie (2)

Initiatiefnemer is zich bewust van de bijzondere natuurwaarde van het Sparregat en de haar direct omzomende zeehondenligplaatsen waar momenteel in de periode 15 mei tot 1 september een toegangsverbod geldt. Er is zorgvuldig gekeken op welke wijze recht gedaan kan worden aan de specifieke kwetsbaarheid van dit gebied. Er is gekozen voor een tracé dat ver verwijderd ligt van het Sparregat (minimaal circa 1,5 kilometer). Dit voorkomt schade en verstoring aldaar. De indruk van gedeputeerde Staten van de provincie Groningen dat geen rekening is gehouden met de beperkte toegankelijkheid van het Sparregat is dus onjuist. Zie ook rode cirkel in afbeelding hierna.

Abbeelding 33: Zeehondenligplaatsen en verstoringscontour bovenwatergeluid.

provincie
groningen

bezoekadres: Martinikerkhof 12

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

algemeen faxnr: 050 316 49 33

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

De Minister van Economische Zaken,
Ministerie van Economische Zaken,
Directie Energiemarkt/Directoraat-Generaal
Energie, Telecom en Mededinging
Postbus 20.101
2500 EC DEN HAAG

Datum : - 7 APR. 2015
Briefnummer : 2015-14.757/15/A.12, RS
Zaaknummer : 561867
Behandeld door : Adema E.F.
Telefoonnummer : (050) 316 4845
Antwoord op : DGETM-EM / 15022127
Bijlage :
Onderwerp : Reactie provincie Groningen op Nota van uitgangspunten
inpassingsplan COBRACable

Excellentie,

Op 20 februari 2015 heeft u de Nota van uitgangspunten inpassingsplan van de COBRACable verzonden aan ons college en aan Provinciale Staten van de provincie Groningen met het verzoek daarop een reactie te geven. De beantwoording van uw verzoek is door Provinciale Staten in handen gesteld van ons college. Wij willen hierbij gebruik maken van deze mogelijkheid en geven u hierbij onze reactie op uw voornemen.

Ten eerste zien wij de COBRA kabel als kans voor de regio. Met de COBRA kabel wordt de relatie tussen TenneT en de Eemshaven steviger. Een relatie die wij graag in de toekomst verder verdiepen. Door de komst van de COBRA kabel wordt de positie van de Eemshaven als knooppunt van energiereleerde activiteiten verder versterkt. Energie is een belangrijke economische sector voor de provincie Groningen. Dat TenneT hier middels dit project aan bijdraagt juichen wij toe.

De COBRA kabel is technisch geschikt om windparken op aan te sluiten en in de toekomst onderdeel uit te maken van een elektriciteitsgrid op de Noordzee. Wij hopen dat de COBRA kabel daarmee voor TenneT een startpunt vormt om haar expertise en positie in te zetten voor de kostprijsverlaging van Wind op Zee.

Ten tweede is er een andere economische sector in opkomst voor de Eemshaven, te weten dataverkeer en -opslag. Groningen Seaports heeft TenneT benaderd om samen met de COBRA kabel een glasvezelkabel mee te leggen. Op deze wijze is op een kosteneffectieve wijze een hoogwaardige dataverbinding met Denemarken mogelijk. Het realiseren van deze glasvezelverbinding draagt bij aan centrale positie die de Eemshaven in het moderne dataverkeer inneemt. Wij ondersteunen dit initiatief dan ook ten volste en zien graag de medewerking van TenneT aan dit initiatief.

Tot slot merken wij op dat ten aanzien van de aanlegactiviteiten in het Waddengebied er geen rekening gehouden lijkt met de beperkte toegankelijkheid van het Sparregat (oostelijk van van Rottumeroog) waarvan, middels artikel 20 van

GEDEPUTEERDE STATEN

06-HB-SG-001

De provincie Groningen werkt volgens normen die zijn vastgelegd in een handvest voor dienstverlening.
Dit handvest vindt u op onze website of kunt u opvragen bij de afdeling Communicatie en Kabinet, Publiekvoorlichting: 050 3164160

029
1
064
1
147
032
144
121

de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998), de toegang beperkt is. Dit gebied is van mei tot september gesloten.

Graag blijven wij op de hoogte van de verdere voortgang van dit project en activiteiten van TenneT in onze provincie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlage 4 Bodem converterstation

Bijlage 5   Geluid converterstation

Bijlage 6 Archeologie (op zee)

Bijlage 7   Soortbeschermingstoets (totaal COBRAcable)

Bijlage 8

Nota van antwoord zienswijzen COBRAcable

Bijlage 9   Advies en
aanbiedingsbrief
Commissie voor de
m.e.r.